

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη
Φορολογική, Λογιστική και Χρηματοοικονομική
Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
στη Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική
Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων**

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Διπλωματική εργασία

**Ευπαθείς ομάδες ως μέρος του Ελληνικού Κοινωνικού
Ιστού: Προγράμματα ενίσχυσης για ευπαθείς κοινωνικές
ομάδες - Οικονομικός αντίκτυπος και στρατηγικές
διαχείρισης (των δομών) στήριξης των ευπαθών ομάδων**

της

Στυλιανής Παπάρα του Παρμενίων

Επιβλέπων καθηγητής: Δημήτριος Σουμπενιώτης

**Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού
Διπλώματος στη Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση
Στρατηγικών Αποφάσεων**

Μάρτιος 2023

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Μέσω της παρούσας διπλωματικής θα ήθελα να ευχαριστήσω πολύ τον επιβλέπων καθηγητή μου, κύριο Σουμπενιώτη Δημήτριο, για την κατεύθυνση και την υποστήριξη που μου παρείχε, προκειμένου να ολοκληρωθεί η παρούσα εργασία.

Επιπρόσθετα, ευχαριστώ όλους τους διδάσκοντες καθηγητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στη «Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων», για τη στήριξη και την παροχή γνώσεων.

Ακόμη, θα ήθελα να ευχαριστήσω και τον κύριο Αγοραστό Κωνσταντίνο για την πολύτιμη συμβολή του.

Τέλος, ευχαριστώ πολύ όλους τους/τις συναδέλφους που εργάζονται σε δομές για ευπαθείς ομάδες οι οποίοι/ες συνεισέφεραν στην άρτια ολοκλήρωση της έρευνας .

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα τελευταία χρόνια η κοινωνικο-οικονομική κρίση έχει επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού οι οποίες πάντοτε ήταν περιθωριοποιημένες. Χρειάστηκε ένα οργανωμένο πλάνο εκ μέρους της Κυβέρνησης και της κρατικής ηγεσίας της χώρας, προκειμένου οι ομάδες αυτές να ενταχθούν σταδιακά και να γίνουν ενεργοί πολίτες με την παροχή ίσων ευκαιριών, στο σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας και με τον τρόπο αυτό να «συνδράμουν» θετικά στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της κρίσης και της αναβάθμισης του κράτους.

Μέσα από την παρούσα εργασία παρουσιάζεται η λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας, δομών που απευθύνονται στη στήριξη των ευπαθών ομάδων, παρέχοντάς τους ποιοτικές υπηρεσίες σε ατομικό αλλά και σε συλλογικό επίπεδο. Με τη λειτουργία αυτών των δομών δύναται να επιτευχθεί η ουσιαστικότερη άσκηση κοινωνικής πολιτικής σε ευπαθείς ομάδες μιας και η προσέγγιση είναι καθημερινή και πιο άμεση. Στη συνέχεια παρουσιάζεται ο τρόπος χρηματοδότησης των δομών αυτών που προέρχεται από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020, μιας και οι πόροι του κράτους δεν επαρκούν για μία τέτοια υλοποίηση.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση του ρόλου και της αποστολής των Κέντρων Κοινότητας ως φορέων που καλούνται να προσφέρουν ενίσχυση στις ευπαθείς ομάδες, ομάδες που χρειάζονται ενδυνάμωση και στήριξη. Μελετάται, ο κοινωνικός και οικονομικός αντίκτυπος και οι στρατηγικές διαχείρισης που εφαρμόζουν ή που θα πρέπει να εφαρμόσουν τα προγράμματα στήριξης των ευπαθών ομάδων, προκειμένου να υπάρξει κοινωνική ανάταση.

Όσον αφορά το αποτέλεσμα της έρευνας που διεξήχθη με το διαμοιρασμό ερωτηματολογίου σε υπαλλήλους αυτών των δομών, θεωρείται ότι τα οφέλη των δομών είναι πως βοηθούν στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης μέσα από την παροχή επιδομάτων καθώς και την υποστήριξη σε όλους τους τομείς, γεγονός που οδηγεί στην οικονομική και κοινωνική επανένταξη. Ακόμη, σύμφωνα με τους ερωτώμενους εργαζομένους, θα πρέπει να επεκταθεί η λειτουργία των δομών κατά τα επόμενα χρόνια, το ενδεχόμενο μονιμοποίησης των υπαλλήλων θα βοηθούσε στην ψυχολογική τους επαγγελματική αστάθεια, ενώ παράλληλα υποστηρίζουν πως μια προσωπική προσέγγιση με τον ωφελούμενο, κάτι σαν ιδιωτική εξυπηρέτηση σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιπτώσεις θα ήταν επωφελής.

Λέξεις-Κλειδιά: ΕΣΠΑ, κοινωνικός και οικονομικός αντίκτυπος, ευάλωτες ομάδες, Κέντρα Κοινότητας.

ABSTRACT

In recent years, the socio-economic crisis has significantly affected the vulnerable groups of the population, which have always been marginalized. An organized plan was needed on the part of the Government and the state leadership of the country, in order for these groups to gradually join and become active citizens by providing equal opportunities, to the whole of society and the economy and in this way to "help" positively in the effective response to the crisis and the upgrading of the state.

This work presents the operation of Community Centers, structures aimed at supporting vulnerable groups, providing them with quality services on an individual and collective level. With the operation of these structures, it is possible to achieve the most substantial exercise of social policy in vulnerable groups since the approach is daily and more direct. Then the method of financing these structures is presented, which comes from the ESPA 2014-2020 program, since the state's resources are not sufficient for such an implementation.

The purpose of this work is to investigate the role and mission of Community Centers as agencies that are called to offer assistance to vulnerable groups, groups that need empowerment and support. The social and economic impact and the management strategies that support programs for vulnerable groups implement or should implement, in order to achieve social upliftment, are studied.

Regarding the result of the research conducted by distributing a questionnaire to employees of these structures, it is considered that the benefits of the structures are that they help to improve living conditions through the provision of benefits as well as support in all areas, which leads to economic and social reintegration. Furthermore, according to the employees interviewed, the operation of the structures should be expanded in the coming years, the possibility of permanent employees would help their psychological professional instability, while at the same time they argue that a personal approach with the beneficiary, something like private service in particularly vulnerable cases would be beneficial.

Keywords: ESPA, social and economic impact, vulnerable groups, community centers

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	10
ΜΕΡΟΣ Α: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ.....	12
1.1. ΕΓΓΕΝΗΣ ΕΥΠΑΘΕΙΑ.....	13
1.2. ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΥΠΑΘΕΙΑ.....	14
1.3. ΟΙ ΑΣΤΕΓΟΙ ΩΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	16
1.4. ΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΩΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	17
1.5. ΟΙ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	19
1.6. ΟΙ ΡΟΜΑ ΩΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	20
1.7. ΝΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	23
2.1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	23
2.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΠΑ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ.....	26
2.3. ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΥΓΕΙΑΣ.....	30
2.4. ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΣ.....	32
2.4.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ..	32
2.4.2. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....	34
2.4.3. ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....	35
2.4.4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΡΟΜΑ.....	39
2.4.5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ.....	43
2.4.6. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....	46
2.4.7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....	51
2.4.8. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΣΠΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ.....	57
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	65
3.1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ.....	65
3.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ.....	66
ΜΕΡΟΣ Β: ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	69
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ.....	69
4.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	69
4.2. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ.....	73
4.3. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ.....	78

4.4. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΕΣ	84
4.5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ.....	88
4.6. ΟΦΕΛΗ ΔΟΜΩΝ.....	99
4.7. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΔΟΜΩΝ.....	103
4.8. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΟΜΩΝ	112
4.9. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ.....	114
4.10. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ.....	118
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	121
5.1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ.....	121
5.2. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	122
5.3 ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	130
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	136
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	140
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	145
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ	154

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Πίνακας 1: Κατάσταση δράσεων του ΕΣΠΑ για το χρονικό διάστημα 2016-2020 που αφορούν τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες	29
Πίνακας 2: Αριθμός ΤΟΜΥ ανά Περιφέρεια.....	31
Διάγραμμα 1: Η εξέλιξη του αριθμού ωφελούμενων κατά τα έτη 2017-2019.....	37
Πίνακας 3: Νέοι Ωφελούμενοι το 2019, πληθυσμός ανά Περιφέρεια και σχετικό ποσοστό ..	38
Πίνακας 4: Παραρτήματα Ρομά και πληθυσμός ανά Περιφέρεια.....	43
Πίνακας 5: Αριθμός νέων ωφελούμενων και εξυπηρετούμενων από παράρτημα ΚΕΜ το 2019	45
Πίνακας 6: Αριθμός δομών και στελεχών των Κέντρων Κοινότητας και παραρτημάτων το 2019	50
Διάγραμμα 2: Ειδικότητες εργαζομένων των Παραρτημάτων Ρομά των Κέντρων Κοινότητας	51
Πίνακας 7: Αριθμός και αρχική χρηματοδότηση δομών ανά Περιφέρεια	56
Πίνακας 8: Δράσεις ΕΣΠΑ Περιφέρειας Θεσσαλίας	64
Διάγραμμα 3: Φύλο	69
Διάγραμμα 4: Ηλικία.....	70
Διάγραμμα 5: Επίπεδο εκπαίδευσης.....	70
Διάγραμμα 6: Έτη λειτουργίας δομών	71
Διάγραμμα 7: Αριθμός εργαζομένων στις δομές	71
Διάγραμμα 8: Πληθυσμοί που εξυπηρετούνται	72
Διάγραμμα 9: Η εργασία μου, μου προσφέρει το αίσθημα της «σταθερότητας»	73
Διάγραμμα 10: Η δουλειά μου με κάνει να αισθάνομαι χρήσιμος/η.....	74
Διάγραμμα 11: Η δουλειά μου με κάνει να αισθάνομαι δημιουργικός/ή.....	75
Διάγραμμα 12: Εργάζομαι περισσότερες ώρες από ότι προβλέπει το ωράριο μου για να ανταποκριθώ στις υποχρεώσεις.....	76
Διάγραμμα 13: Ο φόρτος εργασίας μου προκαλεί άγχος που επηρεάζει αρνητικά την απόδοσή μου.....	76
Διάγραμμα 14: Συνολικά, είμαι σε σημαντικό βαθμό ικανοποιημένος/η από τις συνθήκες εργασίας μου	77
Διάγραμμα 15: Οι προϊστάμενοι με επιβραβεύουν όταν το αξίζω.....	78
Διάγραμμα 16: Από τους προϊστάμενους λαμβάνω την απαραίτητη υποστήριξη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων μου	79
Διάγραμμα 18: Η κρίση των προϊσταμένων μου είναι δίκαιη.....	80
Διάγραμμα 19: Έχω καλές σχέσεις με τους συναδέλφους μου.....	81
Διάγραμμα 20: Η επικοινωνία και η συνεννόηση με τους συναδέλφους μου είναι ικανοποιητική.....	82
Διάγραμμα 21: Υπάρχει έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των συναδέλφων.....	83
Διάγραμμα 22: Η διαδικασία εξέλιξης μου είναι δίκαιη	84
Διάγραμμα 23: Η εκπαίδευσή μου, μου δίνει τα εφόδια να κάνω σωστά τη δουλειά μου	85
Διάγραμμα 25: Ο μηνιαίος μισθός μου συγκριτικά με το φόρτο εργασίας μου είναι ικανοποιητικός.....	87

Διάγραμμα 26: Συνολικά, είμαι σε σημαντικό βαθμό ικανοποιημένος/η από τις αποδοχές που λαμβάνω	88
Διάγραμμα 27: Η δομή χρηματοδοτείται από τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	89
Διάγραμμα 28: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των αστέγων	89
Διάγραμμα 29: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής την βοήθεια των ανέργων	91
Διάγραμμα 30: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των Ρομά	92
Διάγραμμα 31: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των μεταναστών	93
Διάγραμμα 32: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την πρόσληψη νέων εργαζομένων.....	95
Διάγραμμα 33: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την κατάρτιση των υπαρχόντων εργαζομένων	96
Διάγραμμα 34: Πιστεύω πως η χρηματοδότηση των δομών θα πρέπει να γίνει αποκλειστικά μέσω ΕΣΠΑ.....	97
Διάγραμμα 35: Η δομή παρέχει ουσιαστικό όφελος στους ωφελούμενους λόγω των επιδομάτων που παρέχει.....	99
Διάγραμμα 36: Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους είναι κυρίως οικονομικό .	100
Διάγραμμα 37: Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους σχετίζεται με τις συνθήκες διαβίωσης	100
Διάγραμμα 38: Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους είναι κυρίως η κοινωνική ενδυνάμωση.....	101
Διάγραμμα 39: Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους σχετίζεται κυρίως με την εύρεση εργασίας.....	103
Διάγραμμα 41: Η δομή στοχεύει στην ενημέρωση των ωφελούμενων για τους φορείς που μπορούν να απευθυνθούν όταν χρειάζεται.....	104
Διάγραμμα 42: Η δομή στοχεύει στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων για τους τρόπους καταπολέμησης των προβλημάτων διαβίωσης, συνθηκών υγιεινής, μαθησιακής υποστήριξης παιδιών και εφήβων, ενδοοικογενειακής βίας, της ανεργίας	105
Διάγραμμα 43: Η δομή στοχεύει στην στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών	106
Διάγραμμα 44: Η δομή στοχεύει στην κοινωνική ένταξη.....	109
Διάγραμμα 45: Η δομή στοχεύει στην παρακολούθηση της πορείας των ωφελούμενων, καθώς και του πληθυσμού του οικισμού με ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία.....	109
Διάγραμμα 46: Η δομή στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και άρση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων	110
Διάγραμμα 47: Σύμφωνα με την μέχρι τώρα εμπειρία μου, οι δομές βοηθούν σημαντικά τους ωφελούμενους	112
Διάγραμμα 48: Θεωρώ πως οι οικονομικές ενισχύσεις είναι ζωτικής σημασίας για τους ωφελούμενους και θα πρέπει να συνεχιστεί η ενίσχυση τους διότι αυξάνει το βιοτικό επίπεδο των ωφελούμενων	112
Διάγραμμα 49: Το ενδεχόμενο μονιμοποίησης των εργαζομένων των δομών θα τους κάνει πιο αποδοτικούς.....	113

Διάγραμμα 50: Θεωρώ τον ρόλο των προγραμμάτων ΕΣΠΑ σημαντικό διότι αποφέρουν οικονομικό όφελος για τους Δήμους και τις Περιφερειακές ενότητες και για το σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας.....	114
Διάγραμμα 51: Θεωρείτε πως οι υπάρχουσες ειδικότητες των δομών επαρκούν για την αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων;.....	115
Διάγραμμα 52: Κρίνετε απαραίτητη την επέκταση της λειτουργίας των δομών;	115
Διάγραμμα 53: Πιστεύετε πως μια προσωπική προσέγγιση με τον ωφελούμενο, κάτι σαν ιδιωτική εξυπηρέτηση σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιπτώσεις θα ήταν επωφελής;	116
Πίνακας 9: χ^2 βαθμού συμφωνίας δημιουργικότητα από εργασία με αριθμό εργαζομένων .	119
Πίνακας 10: χ^2 βαθμού συμφωνίας οικονομικού οφέλους των δομών με εκπαίδευση εργαζομένων.....	120

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση των ευπαθών ομάδων ως μέρος του Ελληνικού Κοινωνικού Ιστού, διερευνώντας τα προγράμματα ενίσχυσης για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, αλλά και τον οικονομικό αντίκτυπο και τις στρατηγικές διαχείρισης (των δομών) στήριξης των ευπαθών ομάδων. Ειδικότερα, μέσω της παρούσας έρευνας επιχειρείται η διερεύνηση των σημαντικότερων πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων που αφορά τα προγράμματα ενίσχυσης των ευπαθών ομάδων. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζεται η λειτουργία των υπαρχουσών δομών (Κέντρα Κοινότητας) που απευθύνονται στη στήριξη των ευπαθών ομάδων ενώ στη συνέχεια παρουσιάζονται ο τρόπος χρηματοδότησης των δομών αυτών, που προέρχεται από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020.

Ειδικότερα, στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας αναλύεται η έννοια των ευάλωτων ομάδων. Συγκεκριμένα, παρουσιάζεται η έννοια της εγγενής ευπάθειας και η έννοια της καθολικής ευπάθειας. Επίσης, παρουσιάζονται διάφορες κατηγορίες ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, όπως οι άνεργοι, οι άστεγοι, οι μειονότητες και οι Ρομά, ενώ τέλος παρουσιάζονται ορισμένες βασικές νομολογίες για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Το δεύτερο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας πραγματεύεται το θέμα των προγραμμάτων χρηματοδότησης για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Αφού παρουσιαστεί το πλαίσιο της κοινωνικής οικονομίας, παρουσιάζονται τα προγράμματα ΕΣΠΑ για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Ένας θεσμός που χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ για τη στήριξη των ευπαθών ομάδων είναι τα Κέντρα Κοινότητας. Επομένως, αφού αναλυθούν τα Κέντρα Κοινότητας και η χρηματοδότηση τους, παρουσιάζονται ορισμένα γενικά στοιχεία και αρμοδιότητες των Κέντρων Κοινότητας, οι δικαιούχοι και οι ωφελούμενοι των Κέντρων Κοινότητας, τα παραρτήματα για Ρομά και μετανάστες, η στελέχωση των Κέντρων Κοινότητας αλλά και η πηγή χρηματοδότησης των Κέντρων Κοινότητας.

Στο τρίτο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζεται η μεθοδολογία έρευνας. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι σκοποί και τα ερευνητικά ερωτήματα.

Στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας παρουσιάζεται η εμπειρική προσέγγιση της παρούσας εργασίας. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, καθώς και οι απαντήσεις των ερωτώμενων εργαζομένων στα Κέντρα Κοινότητας για την εργασιακή τους ικανοποίηση, τις εργασιακές τους σχέσεις, τις προοπτικές εξέλιξης και αποδοχών, την εύρεση και την χρήση των οικονομικών πόρων, τα οφέλη των δομών, τη στοχοθεσία των δομών, την αποτελεσματικότητα των δομών, τις προτάσεις για την πορεία των δομών.

Στο πέμπτο κεφάλαιο της εργασίας καταγράφονται οι στρατηγικές διαχείρισης των Κέντρων Κοινότητας, όπου αρχικά γίνεται επισκόπηση της λειτουργίας των κέντρων, ενώ ακολούθως αναφέρονται οι μορφές της οργανωτικής δομής των κέντρων. Τέλος, στο κεφάλαιο διατυπώνονται οι διάφορες στρατηγικές διαχείρισης των Κέντρων Κοινότητας.

Η εργασία ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα και γίνονται προτάσεις και συστάσεις αναφορικά με τον διευρυμένο κοινωνικό ρόλο που θα πρέπει να έχουν τα Κέντρα Κοινότητας και την επιλογή της στρατηγικής που μπορεί να εφαρμοστεί, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι τους. Ακολουθούν οι βιβλιογραφικές αναφορές που χρησιμοποιήθηκαν για την περάτωση της εν λόγω εργασίας.

ΜΕΡΟΣ Α: ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Είναι ευρέως γνωστό πως οι κοινωνίες έχουν ιδιαίτερες ηθικές και νομικές υποχρεώσεις στους ανθρώπους ή στις ομάδες που αναγνωρίζονται ως «ευάλωτες». Ωστόσο, παρά τις ισχυρές ηθικές υποχρεώσεις που συνδέονται με την ευπάθεια, μεγάλο μέρος της λογοτεχνίας υποδεικνύει πως η έννοια χαρακτηρίζεται από ασάφεια (Daniel, 2010·Mackenzie, 2009). Υπάρχει μια ανεπτυγμένη βιβλιογραφία στις ανθρώπινες επιστήμες που αναφέρεται στην ευπάθεια σε σχέση με τους κινδύνους ή τις καταστροφές (Adger, 2006·Blackie et al, 1994·Bankoff et al, 2004·Schiller et al, 2001). Ένα άλλο σώμα της βιβλιογραφίας σχετίζει την ευπάθεια με τη φτώχεια, την πείνα και τις «φυσικές» καταστροφές (Watts & Boyle, 1993· Downing, 1991·Lindley et al, 2011). Εντός του πεδίου της ηθικής και της φιλοσοφίας, ένας αριθμός συγγραφέων φαίνεται παθιασμένος με την δυνατότητα της έννοιας από την άποψη της κοινωνικής δικαιοσύνης (Anderson & Honneth, 2009·Kittay, 1999). Η έννοια έχει επίσης χρησιμοποιηθεί στην κοινωνική έρευνα (Emmel & Hughes, 2010· Warner, 2008·Hollomotz, 2011) και σε πιο πολιτικά σχόλια (McLaughlin, 2012· Daniel, 2010·Furedi, 2008). Από τα παραπάνω γίνεται σαφές πως η «ευπάθεια» των ατόμων και των ομάδων είναι κατασκευασμένη σε σχέση με μια σειρά παραγόντων (Fawcett, 2009) και πως οι διάφορες έννοιες της ευπάθειας διαμορφώνονται από το ιστορικό και πολιτικό πλαίσιο που χρησιμοποιούνται. Υπάρχουν πολλές διαφορετικές απόψεις για τους λόγους που ένα άτομο ή μια ομάδα μπορεί να αναγνωριστεί ως ευάλωτος/η. Γενικότερα, όπως αναφέρεται από τους Μπαλούρδος κ.α. (2014), «Ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ευπαθείς ή ομάδες υψηλού κινδύνου ονομάζονται εκείνες οι ομάδες του πληθυσμού που έχουν περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση σε κοινωνικά και δημόσια αγαθά και δυσκολεύονται ή αδυνατούν σε πολλά επίπεδα και σε διάφορους τομείς να έχουν ποιότητα ζωής (π.χ. στέγη, εργασία, ικανοποιητικό εισόδημα, εκπαίδευση, ιατρική περίθαλψη, κοινωνική ασφάλιση κ.ά.). Πρόκειται κυρίως για αστέγους, ανέργους/μακροχρόνια άνεργους, άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ), πάσχοντες (σοβαρά παθολογικά προβλήματα, ψυχικές ασθένειες), αποφυλακισμένους, χρήστες και πρώην χρήστες εξαρτησιογόνων ουσιών, οροθετικούς, άτομα από θρησκευτικές ή πολιτισμικές μειονότητες, Ρομά

/τσιγγάνους, μονογονεϊκές οικογένειες, ανήλικους παραβάτες, κακοποιημένες γυναίκες, θύματα εμπορίας (trafficking), πρόσφυγες, μετανάστες, παλιννοστούντες, πληγέντες από θεομηνίες και φυσικές καταστροφές (πυρόπληκτοι, σεισμοπαθείς, πλημμυροπαθείς)». Οι σημαντικότερες κατηγοριοποιήσεις παρουσιάζονται στο παρόν κεφάλαιο.

1.1. ΕΓΓΕΝΗΣ ΕΥΠΑΘΕΙΑ

Τα φυσικά ή «έμφυτα» τρωτά σημεία τείνουν να τοποθετούν τα άτομα ως τα άτομα που βρίσκονται «σε κίνδυνο» κατά κάποιο τρόπο, που μπορούν να τροποποιηθούν με δράση, αλλά ορισμένοι κίνδυνοι θα παραμείνουν πάντοτε. Οι έννοιες της έμφυτης ευπάθειας συνδέονται συχνά με τις καταστάσεις παιδικής ηλικίας, μεγαλύτερης ηλικίας, σωματικής ή αισθητηριακής δυσλειτουργίας, ή συνδέονται με την ψυχική υγεία ενός ατόμου. Η «ευπάθεια» χρησιμοποιείται επίσης συχνά για να γίνει αναφορά σε προσωρινές βιολογικές καταστάσεις που σχετίζονται με αυξημένη αδυναμία και που εμπνέουν προστατευτικές αποκρίσεις, όπως οξείες ασθένειες, σοβαρές ασθένειες ή την εγκυμοσύνη. Από μια ελαφρώς διαφορετική οπτική γωνία, η «καθολική ευπάθεια» είναι επίσης κεντρική για τη βιβλιογραφία για την έμφυτη ευπάθεια. Αυτή η αντίληψη της ευπάθειας προωθεί την άποψη ότι είμαστε όλοι ευάλωτοι σε κάποιο βαθμό και ότι η ευπάθεια είναι εγγενής στην ανθρώπινη ύπαρξη (Fielman, 2008· Kittay, 1999· Butler, 2004).

Στην περίπτωση των ενηλίκων, ο ορισμός ενός «ευάλωτου ενήλικα» αναφέρεται ως: «Άτομο ηλικίας άνω των 18 ετών που είναι ή μπορεί να έχει ανάγκη υπηρεσιών κοινοτικής φροντίδας λόγω ψυχικής υγείας ή άλλης αναπηρίας, ηλικίας ή ασθένειας και ο οποίος ενδέχεται να μην μπορεί να φροντίσει ή να μην μπορεί να προστατεύσει τον εαυτό του έναντι σημαντικής βλάβης ή εκμετάλλευσης».

Η «ευπάθεια» φαίνεται να επικεντρώνεται στα εγγενή χαρακτηριστικά ενός ατόμου και / ή στις περιστάσεις, δεδομένου ότι το άτομο αυτό μπορεί να αρνηθεί την «ελεύθερη επιλογή» λόγω μιας επιρροής τρίτου μέρους ή μιας άλλης δύναμης. Σε αυτόν τον ορισμό, λόγω της παρουσίας της έμφυτης ευπάθειας, ένα άτομο είναι επομένως πιο πιθανό να γίνει ευάλωτο κατά περίπτωση. Οι κύριες έμφυτες ευπάθειες

συνδέονται με τη γήρανση και την αναπηρία, με ιδιαίτερη έμφαση στους ενήλικες με μαθησιακές δυσκολίες.

Σε σχέση με την αναπηρία, η έννοια της ευπάθειας έχει διαιρέσει τους θεωρητικούς, τους ασκούμενους και τους παραλήπτες των πολιτικών. Ορισμένοι θεωρούν την αναγνώριση της ευπάθειας ως σημαντικό μέσο για την απόκτηση εξωτερικής προστασίας. Άλλοι υποστηρίζουν ότι οι κατανοήσεις των ατόμων με ειδικές ανάγκες ως εγγενείς ευπαθείς, υπονομεύουν τη θέση και τα δικαιώματα του ατόμου και την ευθύνη της κοινωνίας στη δημιουργία της ευπάθειας (Hollomotz, 2011·Westart, 2003). Ο Beckett (2006) χρησιμοποιεί μια διαφορετική προσέγγιση. Χρησιμοποιεί την αναπηρία ως μελέτη περίπτωσης για να τονίσει τις κατανοήσεις της ευπάθειας που συνδέονται με την εμπειρία της απομείωσης, και αναλύει τους τρόπους που επηρεάζουν τους αντίκτυπους στην ιθαγένεια και στη θεωρία της κοινωνικής κίνησης. Πιο κοντά σε μια άποψη της ευπάθειας ως έμφυτη, υποστηρίζει ότι η ευπάθεια είναι θεμελιώδης για την ανθρώπινη ύπαρξη λόγω της «ευθραυστότητας και της δυνητικής φύσης της προσωπικότητας», καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι είμαστε όλοι ευάλωτοι σε κάποιο βαθμό και σε διάφορους «κινδύνους» κατά τη διάρκεια της ζωής μας. Επιπλέον, ο Beckett (2006) βλέπει την ευπάθεια ως δυνητικό χειρισμό λόγω της δυνατότητάς της να ενώσει τους ανθρώπους σε μια κοινή κατανόηση των σχέσεών τους με τους άλλους στην κοινωνία. Το έργο του αποδεικνύει ότι υπάρχει μια ιδιαίτερη άποψη της έμφυτης ευπάθειας που υπογραμμίζει τη σύνδεση με τους άλλους και την ομοιόμορφη διαμοιρασμένη επισφάλεια.

1.2. ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΥΠΑΘΕΙΑ

Η άποψη του Beckett για την ευπάθεια και την αναπηρία μπορεί να θεωρηθεί ως μέρος ενός ευρύτερου σώματος της εργασίας που μερικές φορές περιγράφεται ως «διατριβή ευπάθειας» (Fineman, 2008). Μια ομάδα συγγραφέων από την κοινωνική πολιτική, την ηθική και τη φιλοσοφία σημειώνουν την «ευπάθεια» ως μια δυνητικά μετασχηματιστική αντίληψη, ικανή να λειτουργήσει ως μια βάση για την επίτευξη της ισότητας, της αυτονομίας και της ελευθερίας στην κοινωνία (Fineman, 2008).

Λαμβάνοντας υπόψη την «καθολικότητα», η «ευπάθεια» συχνά υποστηρίζεται ότι είναι ένα θεμελιώδες οικοδόμημα σε σχέση με την ηθική και την κοινωνική δικαιοσύνη (Finemman, 2008· Dodds, 2007· Ramsay, 2008· Anderson&Honneth, 2009). Η ιδέα της «καθολικής ευπάθειας» είναι ένα αξιοσημείωτο θέμα στην κοινωνικοπολιτική και ηθική φιλοσοφία, επικεντρωμένο στην αντίληψη ότι οι άνθρωποι μοιράζονται μια «οντολογική ανασφάλεια» που μπορεί να ενώσει ολόκληρη την κοινωνία και αυτό αποτελεί ένα κίνητρο για πιο προσεκτική εξέταση και θεραπεία των ευπαθειών (Turner, 2006· Ramsay, 2008). Για το λόγο αυτό, ο Turner (2006: 35) φέρνει την ευπάθεια στο επίκεντρο της κοινωνικής ιθαγένειας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων: «Η εμπειρία της ευπάθειας παρέχει έναν κανόνα για την διεκδίκηση ενός ανθρώπινου δεσμού με όλες τις γενιές και τον πολιτισμό».

Μια ελαφρώς διαφορετική άποψη της έμφυτης ευπάθειας και της αυτονομίας δίνεται από τον Campbell (1991), ο οποίος υποστηρίζει ότι ένα θεμελιώδες πρόβλημα με τον φιλελευθερισμό είναι ότι οι στάσεις της κοινωνίας στους ευπαθείς ανθρώπους διαμορφώνεται από «δημοφιλείς» επιθυμίες για να είναι λογικά, ελεύθερα, ανεξάρτητα όντα, και να μην είναι «εξαρτώμενα». Υποστηρίζει ότι αν οι άνθρωποι δε δεχτούν ότι είναι ευάλωτοι κατά καιρούς, «το καλύτερο» για τους άλλους δεν είναι πλέον πατρναριστικό, αλλά στην πραγματικότητα προωθεί την αυτονομία (Campbell, 1991: 10). Οι Anderson και Honneth (2009: 137) αναγνωρίζουν ότι οι απειλές για την «αυτο-εμπιστοσύνη, τον αυτοσεβασμό και την αυτοεκτίμηση» είναι το σημείο εκκίνησης για την πραγματική αυτονομία, παρά το δικαίωμα ενέργειας χωρίς περιορισμούς. Οι Kittay (1999) και Dodds (2007) χρησιμοποίησαν αυτές τις θεωρίες της καθολικής ευπάθειας για να εξετάσουν τον ρόλο των φροντιστών, με ιδιαίτερη αναφορά στις φεμινιστικές θεωρίες και τον ρόλο των γυναικών στην κοινωνία. Βλέπουν την οντολογία της ευπάθειας ως μηχανισμό για την κατανόηση και την τοποθέτηση της σημασίας του ρόλου της φροντίδας εξαρτώμενων από την κοινωνία. Σε αυτά τα έργα η έννοια της ευπάθειας χρησιμοποιείται ως θεωρητικός μοχλός ή μια πρόσκληση για δράση που βασίζεται στις ηθικές υποχρεώσεις.

Μερικοί συγγραφείς έχουν επικεντρωθεί στην έννοια της έμφυτης ευπάθειας ως πατερναλιστική, καταστροφική και περιοριστική για την κοινωνία, που μερικές φορές συνδέεται με έναν «πολιτισμό φόβου» (Furedi, 2003). Ο Furedi (2003) υποστηρίζει ότι η έμφαση της σύγχρονης κοινωνίας στην ευπάθεια έχει οδηγήσει σε

μια νέα εθιμοτυπία, όπου ο φόβος της ανάληψης κινδύνων είναι κεντρικός για τις εμπειρίες της καθημερινής ζωής και όπου η ασφάλεια είναι κατοχυρωμένη ως μία από τις κύριες αρετές της κοινωνίας. Σε μια ύστερη εργασία, ο Furedi (2008) καταδικάζει τον τρόπο με τον οποίο η έννοια της ευπάθειας έχει «μεταναστεύσει» στις κοινωνικές επιστήμες και έχει γίνει μια κατάσταση που είναι τώρα εγγενής στην ύπαρξη και όχι μια έκφραση μιας εμπειρίας των ατόμων. Ο McLaughlin (2012) βλέπει την άνοδο των «ευάλωτων ταυτοτήτων» ως χαρακτηρισμό της σύγχρονης κοινωνίας και ως συνδετικό κρίκο για τη μείωση της εξουσίας των συλλογικών κοινωνικών κινήσεων και του πολιτικού ακτιβισμού.

1.3. ΟΙ ΑΣΤΕΓΟΙ ΩΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Εθνικών Οργανισμών που εστιάζει στην προσέγγιση των αστέγων, οι ευάλωτες κοινωνικές ομάδες από την άποψη της στέγασης μπορεί να προσδιοριστούν στο πλαίσιο του προβλήματος της έλλειψης στέγης. Αυτός ο ορισμός στοχεύει στην παρακολούθηση των τάσεων και στην αξιολόγηση του κινδύνου των ατόμων να γίνουν άστεγοι και όχι μόνο η μέτρηση του αριθμού των αστέγων (ο πιο προφανής τομέας της ευάλωτης ομάδας) (Blomley, 2009).

Ενώ η έλλειψη στέγης είναι ένα από τα πιο κρίσιμα προβλήματα στέγασης στις ανεπτυγμένες χώρες, τα προβλήματα στέγασης των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων δεν μπορούν να αναλύονται αποκλειστικά από αυτή την προοπτική. Το βασικό στοιχείο της έλλειψης στέγης είναι η έλλειψη ολοκλήρωσης στην κοινωνία (κοινωνική αλληλεπίδραση, αγορά εργασίας κλπ.) (Essert, 2016). Ωστόσο, το πρόβλημα στέγασης, σε σημαντικό βαθμό σχετίζεται με τις θεσμικές, οικονομικές και κοινωνικές ρυθμίσεις της κοινωνίας. Αυτές οι ρυθμίσεις είναι ιστορικές και σχετικές με το περιβάλλον. Οι ορισμοί της «ανεπάρκειας» και «ανασφάλειας» στη στέγαση ποικίλλει από χώρα σε χώρα - και ακόμη και μέσα σε μια χώρα με την πάροδο του χρόνου - και φαίνεται σε μεγάλο βαθμό να εξαρτάται από την δεδομένη αγορά κατοικίας (Cronleyetal., 2018).

Οι κατηγορίες των ευάλωτων ομάδων με προβλήματα στέγασης είναι (σύμφωνα με το Feantsa-European Federation of National Organisations Working with the Homeless, 2021):

- Άτομα χωρίς επαρκή στέγαση και άστεγοι,
- Πρόσωπα των οποίων η θέση στέγασης απειλείται –οι ανεπαρκώς διαβιούντες σε μια κατοικία, συμπεριλαμβανομένων:
 - Ενοικιαστές χωρίς νομική προστασία (δεν υπάρχουν συμβάσεις ενοικίασης ή αποτελεσματική νομική προστασία)
 - Ενοικιαστές με νομικά αβέβαιη θέση στέγασης (κρατούν μια σύμβαση ενοικίασης ή / και έχουν κάποια νομική προστασία ακόμα και αν η νομοθεσία ή / και η πρακτική δικαστηρίου δεν εξασφαλίζουν επαρκή νομική βεβαιότητα για μόνιμη απόλαυση του καταλύματος)
 - Άτομα που απειλούνται για τη στέγασή τους λόγω της οικονομικής τους κατάστασης:
 - ❖ Κακοί ιδιοκτήτες - άτομα και οικογένειες που κατέχουν ένα ακίνητο αλλά δεν μπορούν να πληρώσουν το λειτουργικό του κόστος
 - ❖ Ενοικιαστές που δε διαθέτουν επαρκείς πόρους για να πληρώσουν το ενοίκιο και τις λειτουργικές τους δαπάνες
- Ανεπιθύμητη στέγαση (για παράδειγμα βασικοί εργαζόμενοι).

1.4. ΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ ΩΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Η ανεργία είναι ένας τομέας κρίσιμης ανησυχίας μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ. Η παγκόσμια οικονομική κρίση που ξεκίνησε το 2008, είχε ιδιαίτερα επιζήμιες επιπτώσεις, στις χώρες που βρίσκονται περισσότερο απομακρυσμένες από την αγορά εργασίας οι οποίες συχνά περιλαμβάνουν ευάλωτες και μειονεκτούσες ομάδες όπως: νέοι άνθρωποι, άτομα με αναπηρία, μειονότητες, μετανάστες, ιθαγενείς και πρόωπη εγκατάλειψη σχολείου (Calvo et al, 2018).

Η 30η έκδοση του Διεθνούς Περιοδικού του ΟΟΣΑ (Ιούλιος 2012) εξέτασε τις πρόσφατες τάσεις της αγοράς εργασίας και τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές στις

χώρες του ΟΟΣΑ. Διαπίστωσε ότι η ανάκαμψη από την πρόσφατη οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση ήταν αργή και άنيση. Η ανεργία παρέμεινε απαράδεκτα υψηλή σε πολλές χώρες και η μακροχρόνια ανεργία είχε αυξηθεί, αυξάνοντας τον κίνδυνο αύξησης του ποσοστού ανεργίας. Μια ανάλυση του τρόπου με τον οποίο οι αγορές εργασίας μεταβάλλονται δείχνουν ότι οι πολιτικές για τη μείωση της ανεργίας συμβάλλουν επίσης στην αντιμετώπιση των δυσμενών επιπτώσεων της οικονομικής ύφεσης στην ανεργία, της απώλειας κερδών και της ανισότητας κερδών. Ο αριθμός των ανθρώπων εκτός εργασίας για δύο ή περισσότερα χρόνια στις χώρες του ΟΟΣΑ είχε αυξηθεί κατά 2,6 εκατομμύρια από το 2007 και έφτασε τα 7,8 εκατομμύρια το 2016 (Musa & Idris, 2020).

Το έργο του ΟΟΣΑ για την Απασχόληση, τις Εργατικές και Κοινωνικές Υποθέσεις δείχνει ότι στη δεκαετία πριν από την παγκόσμια οικονομική ύφεση, οι συνθήκες της αγοράς εργασίας είχαν βελτιωθεί σημαντικά, αλλά η μακροχρόνια ανεργία μεταξύ των μειονεκτούντων κοινοτήτων παρέμεινε. Ο ΟΟΣΑ αναγνώρισε ότι, (ακόμη και αν οι άνεργοι που αναζητούν εργασία δεν ήταν σε μειονεκτική θέση γενικά), οι ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες όπως οι νεοεισερχόμενοι (π.χ. νέοι) μπορεί να θεωρήσουν ιδιαίτερα δύσκολο να αποκτήσουν μια θέση σε μια αγορά εργασίας όπου μειώνεται η εργασιακή ροή των νέων θέσεων εργασίας (OECD, 2014).

Οι μεγάλες περιόδους ανεργίας έχουν αποδειχθεί ότι έχουν ενδεχομένως δυσμενή αποτελέσματα, τα οποία μακροχρόνια παρουσιάζουν έναν επιβλαβή αντίκτυπο στη μεταγενέστερη ζωή, ιδιαίτερα για τους νέους, για τη διάθεση τους για εκπαίδευση, απασχόληση ή κατάρτιση. Η ανεργία μπορεί να μειώσει τα μελλοντικά επίπεδα εισοδήματος, την εγκυρότητα των δεξιοτήτων, τη μελλοντική απασχολησιμότητα, την ικανοποίηση των θέσεων εργασίας, την ευτυχία, και τα επίπεδα υγείας (Danneris & Caswell, 2019). Οι Bell και Blanchflower (2010) εκτιμούν ότι μια εξάμηνη περίοδος ανεργίας στην ηλικία των 22 θα οδηγούσε σε χαμηλότερο μισθό 8% στα 23 και ακόμη και στις ηλικίες 30 και 31, οι μισθοί θα ήταν 2-3% χαμηλότεροι από ότι θα ήταν διαφορετικά. Όσο χαμηλότερο είναι το επίπεδο των αρχικών προσόντων, τόσο μεγαλύτερα θα είναι αυτά τα δυσμενή αποτελέσματα, τα οποία ενδέχεται να είναι μεγάλης διάρκειας (OECD, 2014).

Σε μια σύγχρονη οικονομία, η ανεργία έχει μια ποικιλία αιτιών. Μερικοί από αυτούς σχετίζονται με το γενικό επίπεδο της οικονομικής δραστηριότητας και άλλοι είναι

αποτέλεσμα της αποτυχίας της αγοράς εργασίας σε μια οικονομία να εργαστεί βέλτιστα. Οι κύριοι τύποι ανεργίας παραμένουν (Verick, 2011· OECD, 2014) :

- Η ανεργία των πραγματικών μισθών - όταν οι πραγματικοί μισθοί για θέσεις εργασίας εξαναγκάζονται πάνω από το επίπεδο εκκαθάρισης της αγοράς
- Απαίτηση έλλειψης ανεργίας - σχετίζεται με τη μετάβαση της οικονομίας μέσω του κύκλου της επιχείρησης. Όταν υπάρχει οικονομική ύφεση, αναμένεται ένα αυξανόμενο επίπεδο ανεργίας εξαιτίας του κλεισίματος των επιχειρήσεων και των απολύσεων των εργαζομένων. Αυτό οφείλεται σε μια πτώση της ζήτησης που με τη σειρά της οδηγεί σε συρρίκνωση στην παραγωγή σε πολλές βιομηχανίες
- Ανεργία τριβής - Μεταβατική ανεργία λόγω των ανθρώπων που μετακινούνται μεταξύ των θέσεων εργασίας
- Διαρθρωτική ανεργία - όπου υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ των δεξιοτήτων και των απαιτήσεων των νέων ευκαιριών απασχόλησης
- Κρυμμένη ανεργία - άνθρωποι που ενδιαφέρονται να λάβουν αμειβόμενη εργασία, αλλά για διάφορους λόγους, δεν ταξινομούνται ως άνεργοι.

1.5. ΟΙ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΩΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι μειονοτικοί πληθυσμοί συνήθως περιλαμβάνονται στους καταλόγους των ευάλωτων στην έρευνα και αυτό αντικατοπτρίζεται στις κοινοτικές απόψεις ότι η φυλή/εθνικότητα αποτελεί πηγή ευπάθειας (Chiu & Katz, 2011). Επομένως, είναι σημαντικό να διερευνηθούν οι συγκεκριμένες ευπάθειες που συνδέονται με τη συμμετοχή των μειονοτικών πληθυσμών στην έρευνα. Η υποεκπροσωπία των μειονοτικών πληθυσμών στην έρευνα είναι ένα καλά αναγνωρισμένο φαινόμενο που οδηγεί σε ορισμένα προβλήματα (Ranganathan & Bhopal, 2006) όπως την έλλειψη πληροφοριών σχετικά με την εθνικότητα και την υγεία, μια πιθανή έλλειψη εφαρμογής των αποδεικτικών στοιχείων που παράγονται από κλινικές δοκιμές σε πληθυσμούς μειοψηφίας και μεταγενέστερη μειωμένη πρόσβαση στις παρεμβάσεις και τη σχετική υποβαθμισμένη κατάσταση. Δεδομένων των υψηλότερων ποσοστών νοσηρότητας και θνησιμότητας μεταξύ των εθνοτικών μειονοτήτων σε σύγκριση με

την πλειοψηφία, αυτή η έλλειψη εκπροσώπησης στην έρευνα επιδεινώνει την υπάρχουσα ευπάθεια των μειονοτήτων σε κακά αποτελέσματα της υγείας (Nazroo, 2003).

Η υποεκπροσώπια έχει διαφορετικά αποδοθεί σε: απροθυμία των μειονοτήτων να συμμετάσχουν στην έρευνα για μια σειρά λόγων, έλλειψης ευκαιριών, ιατρικής αδρανοποίησης, περιστασιακών λόγων, όπως η έλλειψη ευελιξίας στην παιδική μέριμνα ή στην απασχόληση που εμποδίζει τη συμμετοχή στην έρευνα. Υπάρχει μια ευρέως διαδεδομένη πεποίθηση ότι οι φυλετικές και εθνοτικές μειονοτικές ομάδες στις Ηνωμένες Πολιτείες, ειδικά των Αφροαμερικανών, είναι λιγότερο πρόθυμοι από τους υπόλοιπους να συμμετάσχουν στην έρευνα για την υγεία (Bartlettetal., 2005).

1.6. ΟΙ ΡΟΜΑ ΩΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Οι Ρομά αναγνωρίζονται διεθνώς ως μιας ευπαθής ομάδα για τον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης λόγω της περιθωριασμένης θέσης τους στην κοινωνία (Figueroa-Munoz&Ramon-Pardo, 2008). Ως κοινότητα, έχουν φτωχότερη σωματική και ψυχική υγεία σε σύγκριση με τον υπόλοιπο πληθυσμό (Gowardetal. 2006· Cook et al., 2013). Όπως επισημαίνει ο Aspinall (2014), οι Ρομά έχουν μικρότερο προσδόκιμο ζωής (10-12 ετών), είναι τρεις φορές πιο πιθανό να είναι ανήσυχοι, δύο φορές πιο πιθανό να παρουσιάσουν κατάθλιψη και να έχουν μεγαλύτερο αριθμό αποβολών. Επίσης, αντιμετωπίζουν προκλήσεις για την πρόσβαση τους στην υγειονομική περίθαλψη λόγω των συχνών μετακινήσεων τους καθώς λόγω της συνεχιζόμενης έλλειψης πολιτισμικά αρμόδιων υπηρεσιών (Cemlyn, 2000). Ωστόσο, οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης έχουν ευθύνη για την αντιμετώπιση της ανισότητας της υγείας που αντιμετωπίζουν οι περιθωριοποιημένες ομάδες, προωθώντας την ισότητα ευκαιριών στην πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας. Παρά το γεγονός αυτό, το χάσμα υγείας μεταξύ της κοινωνίας και των Ρομά παραμένει δυσανάλογα μεγάλο, με αποτέλεσμα οι τελευταίοι να αναγνωρίζονται ως «ευάλωτη κοινωνική ομάδα».

Οι επιδημιολογικές μελέτες της κατάστασης υγείας των Ρομά, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, δείχνουν φτωχότερη υγεία και υψηλότερο κίνδυνο πρόωρου θανάτου από

τις ομάδες σύγκρισης που ταιριάζουν με την κοινωνικοοικονομική κατάσταση τους (Parry et al., 2009· VanCleemput & Parry, 2001). Οι λόγοι για αυτές τις ανισότητες υγείας είναι πολύπλοκοι, αλλά περιλαμβάνουν το άγχος που συνδέεται με την αντιμετώπιση του ρατσισμού και των διακρίσεων (Maclachlan, 2006). Παρά τις υψηλές υγειονομικές ανάγκες, η υιοθέτηση των υπηρεσιών υγείας, συμπεριλαμβανομένων των προληπτικών υπηρεσιών, είναι κακή (Cemlynetal., 2009·Peters et al., 2009). Μετά την προσχώρηση των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2004, ο αριθμός των Ρομά που μεταναστεύουν αυξήθηκαν. Ωστόσο, οι ανισότητες προς του Ρομά παρατηρούνται σε όλη την Ευρώπη (Parekh & Rose, 2011·Zemanetal., 2003).

1.7. ΝΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Ο Νόμος 4019/2011 (ΦΕΚ 216 Α΄) για την Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα ορίζει στο άρθρο 1 παρ. 4 τις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού : «Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού», γενικά, νοούνται οι κοινωνικές ομάδες πληθυσμού, των οποίων η συμμετοχή στην κοινωνική και οικονομική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων ή σωματικών ή ψυχικών διαταραχών, είτε εξαιτίας απρόβλεπτων γεγονότων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή ευρύτερα περιφερειακής οικονομίας. Οι Ευπαθείς Ομάδες Πληθυσμού διακρίνονται σε δύο κατηγορίες: i) Στις Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού και ii) Στις Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού. «Ευάλωτες Ομάδες Πληθυσμού» νοούνται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού που η ένταξή τους στην κοινωνική και οικονομική ζωή εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια. Σε αυτές ανήκουν άτομα ιδίως με αναπηρίες, με προβλήματα ψυχικής υγείας ή νοητικής υστέρησης και άτομα εξαρτημένα από ουσίες. «Ειδικές Ομάδες Πληθυσμού» νοούνται οι ομάδες εκείνες του πληθυσμού οι οποίες βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή ένταξή τους στην αγορά εργασίας από οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά αίτια. Σε αυτές ανήκουν ιδίως οι άνεργοι νέοι, οι άνεργοι άνω των 50 ετών, οι γυναίκες άνεργες, οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, οι αναλφάβητοι, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι κάτοικοι απομακρυσμένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών, οι πρόην ή οι νυν τρόφιμοι φυλακών, οι ανήλικοι παραβάτες, τα άτομα με γλωσσικές ή πολιτισμικές ιδιαιτερότητες και οι μετανάστες.

Ο Νόμος 4021/2011 (ΦΕΚ 218 Α') ορίζει πως «Επιβάλλεται τέλος με μειωμένο συντελεστή σε ακίνητα που ιδιοκατοικούνται ή ανήκουν κατά κυριότητα ή επικαρπία σε πολύτεκνους, ανάπηρους, ανέργους ή μακροχρόνια ανέργους». Από την άλλη πλευρά, ο Νόμος 2643/1998 «Μέριμνα για την απασχόληση προσώπων ειδικών κατηγοριών», ρύθμισε την ένταξη ατόμων με αναπηρίες στην ελληνική αγορά εργασίας, εισήγαγε αντικειμενικά κριτήρια επιλογής των υποψηφίων και καθόρισε αυστηρά τα ποσοστά κατανομής των προσφερόμενων θέσεων για κάθε κατηγορία. Ο Νόμος 2831/2000 «τροποποίηση των διατάξεων του ν. 1577/1985 του γενικού Οικοδομικού Κανονισμού και άλλων Πολεοδομικών Διατάξεων» εξασφάλισε την προσβασιμότητα των κτιριακών εγκαταστάσεων από τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Τέλος, ο Νόμος 3304/2005 «Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού», απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω θρησκείας ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας και υποχρεώνει τον εργοδότη να προβεί στη λήψη των ενδεδειγμένων κατά περίπτωση μέτρων για την διευκόλυνση της εργασίας των ατόμων με αναπηρία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΤΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

2.1. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η έννοια της κοινωνικής οικονομίας ορίζεται σε ορισμένες χώρες ως εξής: «Με την κοινωνική οικονομία, αναφερόμαστε στις οικονομικές δραστηριότητες που παράγουν αγαθά και υπηρεσίες που επιδιώκονται από εταιρείες (κυρίως συνεταιρισμοί ή / και με κοινωνική ισότητα), ενώσεις, αμοιβαίες ασφαλιστικές εταιρείες ή ιδρύματα, των οποίων η ηθική διακατέχεται από το σύνολο των τεσσάρων ακόλουθων αρχών: τα αποτελέσματα της υπηρεσίας στα μέλη ή στην κοινότητα (και όχι το κέρδος), η υπεροχή των ανθρώπων και της εργασίας πριν από το κεφάλαιο σε όρους διανομής των εσόδων, η δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων και η διαχειριστική αυτονομία». Η έννοια της κοινωνικής οικονομίας δεν έχει σαφή σύνορα, όπως τον μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, περιλαμβάνει διαφορετικές οργανώσεις των οποίων οι λειτουργίες, η διαχείριση και οι ικανότητες μπορούν να διαφέρουν έντονα και αυτό μπορεί να χωριστεί σε τρεις τύπους: τις ενώσεις, τις αμοιβαίες κοινωνίες και τους συνεταιρισμούς, με τους δύο τελευταίους τύπους να είναι συγκεκριμένοι για τον τομέα της κοινωνικής οικονομίας.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή διαμορφώνει έναν ολοκληρωμένο ορισμό της κοινωνικής οικονομίας. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η κοινωνική οικονομία απαρτίζεται από το σύνολο των ιδιωτικών και επίσημων οργανωμένων επιχειρήσεων που έχουν αυτονομία αποφάσεων και ελευθερία συμμετοχής. Αυτοί οι οργανισμοί είναι εγκατεστημένοι για να ανταποκριθούν στις ανάγκες των μελών τους, χρησιμοποιώντας μηχανισμούς αγοράς και μέσω της παραγωγής αγαθών, της παροχής υπηρεσιών, της ασφάλισης και της χρηματοδότησης. Τα μέλη μπορούν να συμμετέχουν στους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων ή να λάβουν ένα μερίδιο του κέρδους, ανεξάρτητα από τη χρηματοδοτική τους συνεισφορά στην επιχείρηση (European Economic and Social Committee, 2016). Σύμφωνα με τους Mooketal (2020), η κοινωνική οικονομία σχηματίζεται από τον συνδυασμό διαφορετικών αυτοδιοικούμενων μορφών οργανισμού για την επίτευξη ορισμένων κοινωνικών στόχων. Αυτοί οι κοινωνικοί στόχοι είναι υψηλότεροι από τους οικονομικούς στόχους. Υπάρχουν δύο βασικές

έννοιες στην κοινωνική οικονομία: κοινωνικοί και οικονομικοί σκοποί. Κάθε οργάνωση στην οικονομία έχει κοινωνικό και οικονομικό σκοπό, αλλά η υπεροχή του ενός στον άλλον διαφοροποιείται (Mooketal, 2020).

Όπως αναφέρουν οι Aminetal (2002) η «κοινωνική οικονομία» αποτελεί ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που έχει τη δυνατότητα να παρέχει ευκαιρίες για τους ντόπιους και τις κοινότητες ώστε αμφότεροι να συμμετάσχουν σε όλα τα στάδια της διαδικασίας τοπικής οικονομικής αναγέννησης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Ο τομέας αυτός καλύπτει τη δυναμική της οικονομίας, τις δραστηριότητες της αυτοβοήθειας και τις συνεταιριστικές κινήσεις, δηλαδή τις πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ικανοποίηση των κοινωνικών και οικονομικών αναγκών των τοπικών κοινοτήτων και των μελών τους. Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει συνεταιρισμούς, έργα αυτοβοήθειας, πιστωτικές ενώσεις, συλλόγους στέγασης, κοινοτικές επιχειρήσεις κ.α.. Η κοινωνική οικονομία είναι ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος τομέας στην Ευρώπη και το πλαίσιο ανάπτυξης της αποτελεί εύφορο έδαφος για τη δημιουργία πολλών νέων επιχειρήσεων τοπικά (Aminetal., 2002).

Σύμφωνα με το Social Economy Europe (2007), η κοινωνική οικονομία έχει κάποιες αξίες και χαρακτηριστικά τα οποία είναι:

- Δημοκρατική διακυβέρνηση
- Αυτόνομη διαχείριση και ανεξαρτησία από τις δημόσιες αρχές
- Υπεροχή του ατόμου και του κοινωνικού στόχου πάνω από το κεφάλαιο
- Συνδυασμός συμφερόντων των μελών / χρηστών ή / και του γενικού συμφέροντος
- Εθελοντική και ανοικτή ιδιότητα μέλους
- Επανεπένδυση των κερδών για επίτευξη στόχων βιώσιμης ανάπτυξης, υπηρεσιών ενδιαφέροντος κτλ.
- Εφαρμογή των αρχών της αλληλεγγύης και της ευθύνης.

Το B.C.-Alberta The social Economy Research Alliance (BALTA), προτείνει πέντε χαρακτηριστικά της κοινωνικής οικονομίας. Πρώτον, μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας στοχεύει στην εξυπηρέτηση των μελών ή της κοινότητας στο σύνολό της, αντί να προσπαθούν μόνο για οικονομικά κέρδη. Δεύτερον, οι επιχειρήσεις

κοινωνικής οικονομίας δεν είναι ούτε ιδιωτικές επιχειρήσεις ούτε δημόσιοι οργανισμοί. Τρίτον, μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας καθιερώνει μια δημοκρατική διαδικασία λήψης αποφάσεων που περιλαμβάνει τη συμμετοχή χρηστών και εργαζομένων. Το τέταρτο σημείο είναι ότι αυτές οι επιχειρήσεις δίνουν προτεραιότητα στους ανθρώπους και την εργασία και όχι στο κεφάλαιο και στη διανομή εσόδων και πλεονασμάτων. Τέλος, βασίζονται σε αρχές της συμμετοχής, της ενδυνάμωσης και της ατομικής και συλλογικής ευθύνης (The B.c.- Alberta Social Economy Research Alliance, N.D.)

Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, υπάρχουν τέσσερα είδη οργανώσεων κοινωνικής οικονομίας. Ο πρώτος τύπος είναι οι ενώσεις. Αυτός ο τύπος οργανισμών είναι το αποτέλεσμα μιας απόφασης μιας ομάδας ανθρώπων που αποφασίζουν να συμμετάσχουν σε συνεργασία στην αναζήτηση μιας λύσης σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικό πρόβλημα. Ο δεύτερος τύπος είναι τα ιδρύματα και η εμπιστοσύνη. Αυτές είναι οντότητες που υποστηρίζονται από μια δωροδοκία από ένα άτομο ή μια ομάδα ανθρώπων, συχνά με την οικονομική υποστήριξη των δημόσιων φορέων και των ιδιωτικών εταιρειών. Ο στόχος τους είναι να επιτύχουν συγκεκριμένους στόχους από τους ιδρυτές, είτε προς όφελος μιας συγκεκριμένης ομάδας ανθρώπων είτε για ολόκληρη την κοινωνία. Ο τρίτος τύπος είναι οι συνεταιρισμοί. Αυτές είναι επιχειρήσεις όπου τα δικαιώματα ιδιοκτησίας αποδίδονται σε μια συγκεκριμένη κατηγορία πρακτόρων εκτός των επενδυτών (καταναλωτές, εργαζόμενοι ή παραγωγοί). Οι παραδοσιακοί συνεταιρισμοί στοχεύουν κυρίως στην προώθηση του ενδιαφέροντος των μελών τους. Ωστόσο, μια νέα μορφή συνεταιρισμών είναι επίσης αφιερωμένη στην επίδιωξη στόχων γενικού ενδιαφέροντος. Ο τελευταίος τύπος είναι οι κοινωνίες αμοιβαίας βοήθειας. Αυτή η μορφή δημιουργήθηκε στις αρχές του δέκατου ένατου αιώνα για να διασφαλίσει τους εργαζόμενους από αναπηρία της εργασίας, από πρόληψη ασθενειών και για να προβλέψει το γήρας. Με την εισαγωγή του δημόσιου υποχρεωτικού καθεστώτος ασφάλισης, οι κοινωνίες αμοιβαίας βοήθειας περιθωριοποιήθηκαν ή θεσμοθετήθηκαν. Πρόσφατα, οι νέες κοινωνίες αμοιβαίας βοήθειας προέκυψαν σε περιοχές όπου τα προγράμματα δημόσιας ασφάλισης δεν εξαπλώθηκαν (OECD Local Economic and Employment Development Programme, 2007).

2.2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΣΠΑ ΓΙΑ ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Το ΕΣΠΑ είναι ένα αναπτυξιακό πρόγραμμα, ένα πρόγραμμα δηλαδή το οποίο χρηματοδοτεί μία χώρα ώστε να λάβουν χώρα σε αυτήν κάποια έργα/δράσεις, με σκοπό την αύξηση του βιοτικού επιπέδου αλλά και την κάλυψη των αναγκών της κοινωνίας. Το ΕΣΠΑ λοιπόν αποτελεί ένα ταμείο το οποίο συγχρηματοδοτείται από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους. Με την πάροδο των χρόνων, έχουν αναπτυχθεί και διαμορφωθεί διάφορα προγράμματα ΕΣΠΑ που εστιάζουν στην κάλυψη των αναγκών των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

Στην επίσημη ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ υπάρχουν 24 προσκλήσεις δράσεων που αφορούν τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Ειδικότερα, η πρώτη δράση του ΕΣΠΑ για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες για το 2021 αφορούσε τον «Εξοπλισμό μαθητών της Θεσσαλίας που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, με φορητό ηλεκτρονικό εξοπλισμό/ συστήματα για εκπαίδευση σε ψηφιακό περιβάλλον στην περίοδο COVID-19 - "Μαθητής στο σπίτι"». Απευθύνονταν στις οικογένειες που κατοικούσαν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και «στόχευε στη χορήγηση στους ωφελούμενους, προσωπικού φορητού υπολογιστή (tablet) με τον απαραίτητο εξοπλισμό λειτουργίας του και σύνδεση στο διαδίκτυο, για απρόσκοπτη συμμετοχή σε τηλεκατάρτιση, με τη μορφή voucher. Ωφελούμενοι είναι μαθητές που φοιτούν στο σχολικό έτος 2020-2021 στην Α'βάθμια ή Β'βάθμια Εκπαίδευση σε Δημόσια Δημοτικά, Γυμνάσια, Γενικά ή Επαγγελματικά Λύκεια (ΕΠΑΛ, ΕΠΑΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΟΑΕΔ, ΕΠΑΣ Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων) καθώς και Εσπερινού ΕΠΑΛ, στη Θεσσαλία, που ανήκουν σε ευάλωτες σε φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό οικογένειες που έχουν εισόδημα κάτω του ορίου της φτώχειας και δεν έχουν λάβει αντίστοιχο εξοπλισμό από Δημόσιο φορέα (Υπουργείο, Δήμο κ.α.) ή εάν έλαβαν για προσωρινή χρήση του δεσμεύονται για την επιστροφή του με την ένταξή τους στην Δράση».

Μια δεύτερη δράση του ΕΣΠΑ που εστίαζε στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, αφορούσε τους Συνεργατικούς Σχηματισμούς Καινοτομίας. Ειδικότερα, η εν λόγω δράση αφορούσε την υλοποίηση επιχειρηματικών σχεδίων σε συνεργατικά σχήματα, με έμφαση στην διάσταση της καινοτομίας, για την ανάπτυξή τους, καθώς και για την ανάπτυξη συνεργασιών Έρευνας και Τεχνολογίας (Ε&Τ) με άλλες επιχειρήσεις. Στόχος των επί μέρους επιχειρηματικών σχεδίων των επιχειρήσεων ήταν η ανάπτυξη

σημαντικής δυναμικής στην παραγωγή νέων καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, η υλοποίηση στρατηγικών διείσδυσης σε αγορές στόχους, η αύξηση των θέσεων εργασίας, η προσέλκυση επενδύσεων καθώς και η δημιουργία νέας γνώσης και τεχνογνωσίας, μέσω των δραστηριοτήτων που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του κάθε ΣΣΚ». Η συγκεκριμένη δράση είχε περίοδο υποβολής έως το Μάιο του 2021.

Επιπλέον, μια σημαντική δράση που υλοποιείται από τους Δήμους, της οποίας η χρηματοδότηση ήταν μέσω του ΕΣΠΑ και από το 2011 είναι πλέον με εθνικούς πόρους, είναι το πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι» το οποίο ξεκίνησε τη λειτουργία του σε πιλοτικό στάδιο από το Δήμο Περιστερίου το 1993 με προοπτική να λειτουργεί σε 112 δήμους (Πιπιλή, 1997), ενώ σήμερα εξυπηρετεί 120.000 ηλικιωμένους πανελλαδικά. Άμεση προτεραιότητα αυτής της δράσης είναι η βελτίωση του τρόπου ζωής των ατόμων τρίτης ηλικίας καθώς και των ατόμων που διαθέτουν ειδικές ανάγκες. Οι υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω του εν λόγω προγράμματος είναι η νοσηλευτική μέριμνα, η συμβουλευτική και η συναισθηματική στήριξη, η ιατρική φροντίδα κατ' οίκον, η εξυπηρέτηση μέσω πληρωμής λογαριασμών και η συνοδεία σε διάφορες υπηρεσίες. Τέλος, τα συγκεκριμένα προγράμματα στελεχώνονται και λειτουργούν με την σημαντική βοήθεια των κοινωνικών λειτουργών, των νοσηλευτών/τριών αλλά και των οικιακών βοηθών (Helping, 2022).

Γενικότερα, μέχρι στιγμής έχουν αναπτυχθεί μόνο αυτές οι δύο δράσεις ΕΣΠΑ το 2021 για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Ωστόσο, στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζονται οι δράσεις του ΕΣΠΑ 2014-2020, που αφορούν τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Δράση ΕΣΠΑ	Ωφελούμενοι	Εμβέλεια	Περίοδος Υποβολής
Συνεργατικοί Σχηματισμοί Καινοτομίας - "Φορέας Αρωγός"	<ul style="list-style-type: none"> • Δημόσιοι ερευνητικοί/τεχνολογικοί φορείς • Επιχειρήσεις • Λοιπά Νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες του ιδιωτικού ή δημόσιου τομέα 	Πανελλαδική	9/2019-1/2020
Κέντρα Ημερησίας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)	<ul style="list-style-type: none"> • Δήμοι • Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου Δήμων • Δημοτικές Κοινωφελείς Επιχειρήσεις του Ν.3463/2006 • Διαδημοτικές Επιχειρήσεις • Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα) 	Πανελλαδική	7/2016-9/2016
Κοινωνικό παντοπωλείο και παροχή συσσιτίου	<ul style="list-style-type: none"> • Δήμοι • Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, των Δήμων (Δημοτικά ΝΠΔΔ, Κοινωφελείς επιχειρήσεις των Δήμων, λοιποί δημοτικοί φορείς) • Λοιποί φορείς κατ' αρμοδιότητα • Κοινωνικές Συνεταιριστικές επιχειρήσεις (ΚΟΙΝΣΕΠ) του Νόμου 4019/2011 και Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙΣΠΕ) του Ν. 2716/1999. • Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις 	Πανελλαδική	7/2016-9/2016

Ανοιχτά Κέντρα Ημέρας Αστέγων (ΑΚΗΑ)	<ul style="list-style-type: none"> • Δήμοι και διαδημοτικά σχήματα συνεργασίας αυτών • Δημοτικά ΝΠΔΔ παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας ή Κοινοφελείς Επιχειρήσεις των ΟΤΑ Α' βαθμού με ανάλογη τροποποίηση του καταστατικού τους • Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα 	Πανελλαδική	7/2016-9/2016
Κοινωνικό Φαρμακείο	<ul style="list-style-type: none"> • Δήμοι • Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και πιο συγκεκριμένα των Δήμων • Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις 	Πανελλαδική	7/2016-9/2016
Κέντρα Κοινότητας	<ul style="list-style-type: none"> • Δήμοι (Κοινοφελείς επιχειρήσεις των Δήμων, λοιποί δημοτικοί φορείς) • Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου των Δήμων 	Πανελλαδική	7/2016-9/2016

Πίνακας 1: Κατάσταση δράσεων του ΕΣΠΑ για το χρονικό διάστημα 2016-2020 που αφορούν τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες

2.3. ΟΙ ΤΟΠΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Μια εξίσου σημαντική με την παραπάνω δράση αποτελεί η δράση για τις Τοπικές Ομάδες Υγείας που ενυπάρχουν σε όλες τις Περιφέρειες. Σκοπός των Τοπικών Ομάδων Υγείας είναι η προαγωγή της υγείας του πληθυσμού που μπορούν να καλύψουν, η ανάπτυξη των κατάλληλων παρεμβάσεων και δράσεων για την προαγωγή της υγείας και η συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς κοινωνικής φροντίδας και αλληλεγγύης. Στις αρμοδιότητες των TOMY συμπεριλαμβάνονται η πρόληψη, εκτίμηση και διαχείριση κινδύνου για μεταδιδόμενα ή μη νοσήματα σε ομάδες ή άτομα του πληθυσμού σε συνεργασία με τις υπηρεσίες δημόσιας υγείας, η συστηματική παρακολούθηση της υγείας του πληθυσμού ευθύνης τους, η αντιμετώπιση οξέων προβλημάτων υγείας και την κατά προτεραιότητα αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών και παραπομπή τους στα Κέντρα Υγείας ή στα Νοσοκομεία. Ο υπολογιζόμενος αριθμός των TOMY στην Ελλάδα υπολογίζεται κατά προσέγγιση σε 112,ωστόσο αναμένεται να γίνουν προσλήψεις και να ανοίξουν νέες αντίστοιχες δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας. Συνήθως οι δομές για να λειτουργούν χρειάζονται: Γενικό Ιατρό ή Παθολόγο, Παιδίατρο, Νοσηλεύτη, Επισκέπτη Υγείας, Κοινωνικό Λειτουργό, Διοικητικό υπάλληλο. Ακολουθεί πίνακας παρακάτω, στον οποίο παρουσιάζονται οι TOMY ανά Περιφέρεια.

Στον πίνακα 2, φαίνεται πως στην Περιφέρεια Αττικής υπάρχουν 22 TOMY, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υπάρχουν 14 TOMY, στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας υπάρχουν 17 TOMY, στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας υπάρχουν 3 TOMY, στην Περιφέρεια Ηπείρου υπάρχουν 5 TOMY, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας υπάρχουν 11 TOMY, στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας υπάρχουν 6 TOMY, στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας υπάρχουν 10 TOMY, στην Περιφέρεια Κρήτης υπάρχουν 4 TOMY, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου υπάρχουν 3 TOMY, στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου υπάρχουν 5 TOMY, στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων υπάρχουν 4 TOMY και στην Περιφέρεια Πελοποννήσου υπάρχουν 8 TOMY.

Περιφέρεια	Αριθμός ΤΟΜΥ
Αττικής	22
Αν. Μακεδονία & Θράκη	14
Κεντρ. Μακεδονία	17
Δυτ. Μακεδονία	3
Ήπειρος	5
Θεσσαλία	11
Στερεά Ελλάδα	6
Δυτική Ελλάδα	10
Κρήτη	4
Νότιο Αιγαίο	3
Βόρειο Αιγαίο	5
Ιόνια Νησιά	4
Πελοπόννησος	8
Επικράτεια	112

Πίνακας 2: Αριθμός ΤΟΜΥ ανά Περιφέρεια

2.4. ΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥΣ

2.4.1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Τα Κέντρα Κοινότητας αποτελούν δομές οι οποίες δημιουργούνται για να υποστηρίξουν τους κατοίκους των οικείων Δήμων, μέσα από την παροχή ενός φάσματος υπηρεσιών που αφορά την καταπολέμηση της φτώχειας, του κοινωνικού αποκλεισμού, την εξάλειψη των διακρίσεων και την προώθηση της απασχόλησης. Ουσιαστικά, τα Κέντρα Κοινότητας δύνανται να λειτουργούν και ως χώροι συγκέντρωσης για ομαδικές δραστηριότητες και για την ανάδειξη θεμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης. Οι υποχρεώσεις του Κέντρου Κοινότητας είναι οι εξής (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από την Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016) :

- Προσφορά πληροφόρησης
- Υπηρεσίες συμβουλευτικής
- Υπηρεσίες ενημέρωσης και προώθησης της απασχόλησης
- Ανάπτυξη πολιτισμικών δραστηριοτήτων
- Προώθηση της προσωπικής και κοινωνικής ευημερίας
- Ανάπτυξη δράσεων κοινωνικής αρωγής και συμπαράστασης
- Τοπική αναπτυξιακή και κοινωνική δράση στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας, της απασχόλησης και της ψυχαγωγίας

Γενικότερα, θα μπορούσε να υποστηριχθεί πως στόχος των Κέντρων Κοινότητας είναι αφενός η παροχή ενός φάσματος κοινωνικών και ανθρωπιστικών υπηρεσιών προκειμένου να μην πραγματοποιείται διασπορά πόρων και να επιχειρείται ολιστική παρέμβαση σε πολλές ομάδες πληθυσμού που το έχουν ανάγκη και αφετέρου η υποστήριξη της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας - Κοινωνικής Υπηρεσίας του εκάστοτε Δήμου¹.

¹ Η Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου έχει την αρμοδιότητα της συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων και πληροφοριών για τον κοινωνικό αποκλεισμό και την υλική υστέρηση, την υποστήριξη των μελετών του Τμήματος Τεκμηρίωσης και Πληροφοριακών Συστημάτων της Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, την εισήγηση για λήψη μέτρων με σκοπό την κοινωνική ένταξη, τη δικτύωση όλων των φορέων υλοποίησης παρεμβάσεων, τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τις δράσεις για τον κοινωνικό αποκλεισμό των ομάδων, τα αποτελέσματά τους, τις επιπλέον προτεραιότητες κτλ.

Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να διασυνδέσουν τα ωφελούμενα άτομα με άλλους φορείς και υπηρεσίες (Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης - ΟΤΑ, Δημόσιες Υπηρεσίες, Εθελοντικές Οργανώσεις, Οργανισμούς Κοινωνικού Χαρακτήρα κ.α.) με σκοπό την εξυπηρέτηση τους και την κάλυψη των αναγκών τους. Επίσης, μέσω των Κέντρων Κοινότητας επιχειρείται η δημιουργία ενός τοπικού σημείου αναφοράς το οποίο υποδέχεται, εξυπηρετεί και αναλαμβάνει τη διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και τις υπηρεσίες που υλοποιούνται στην εκάστοτε περιοχή παρέμβασης. Ουσιαστικά, μέσω των Κέντρων Κοινότητας οι πολίτες μπορούν να λαμβάνουν ενημέρωση για τα επιδόματα που δύνανται να λάβουν, για τους φορείς που μπορούν να τους βοηθήσουν σε συγκεκριμένα θέματα, για τους τρόπους καταπολέμησης της ανεργίας τους, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων διαβίωσης και στέγασης κ.α.. Παράλληλα, τα Κέντρα Κοινότητας παρέχουν υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης σε θέματα που σχετίζονται με την προσέγγιση της τοπικής αγοράς για εύρεση εργασίας, αντιμετώπιση θεμάτων ενδοοικογενειακής βίας, δημιουργία ευκαιριών για νέους ώστε να ενταχθούν στην αγορά εργασίας, ζητήματα νομικής μορφής, μαθησιακή υποστήριξη παιδιών και εφήβων, διοργάνωση τοπικών εκδηλώσεων με επιμορφωτικό, ενημερωτικό, κοινωνικό και φιλανθρωπικό περιεχόμενο κ.α. (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016).

Ορισμένες περιπτώσεις Κέντρων Κοινότητας που βρίσκονται σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές διαθέτουν την ικανότητα λειτουργίας κινητής μονάδας, με σκοπό την εξυπηρέτηση των πολιτών των πιο απομακρυσμένων περιοχών, οι οποίοι δε διαθέτουν την ικανότητα μετακίνησης. Εκτός των παραπάνω, υπάρχουν και Κέντρα Κοινότητας τα οποία διαθέτουν Παραρτήματα για Ρομά και Μετανάστες. Σε αυτά τα Κέντρα αυτοί οι πληθυσμοί μπορούν να λαμβάνουν εξειδικευμένες υπηρεσίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων διαβίωσης που αντιμετωπίζουν, με σκοπό την βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου και την πλήρη κοινωνική τους ένταξη (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016).

Τα Κέντρα Κοινότητας σχεδιάστηκαν από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ιδρύθηκαν σε διάφορους Δήμους και η χρηματοδότηση τους προέρχεται από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020.

Ωστόσο, τα Κέντρα Κοινότητας συνεχίζουν την λειτουργία τους μέχρι και το Φθινόπωρο ή και το τέλος του 2023 με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ 2014-2020 και αναμένεται η ένταξή τους στη νέα προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2021-2027. Μάλιστα, η Περιφέρεια Θεσσαλίας αποφάσισε τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων των παρεχόμενων υπηρεσιών για τη στήριξη των παιδιών και των οικογενειών των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (Τι νέα Λάρισα, 2021).

2.4.2. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Οι δικαιούχοι υποβολής πρότασης για την επιχορήγηση της σύστασης και της λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας είναι οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α΄ βαθμού², τα Δημοτικά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), οι Κοινοφελείς Επιχειρήσεις των Δήμων και Λοιποί δημοτικοί φορείς.

Αναφορικά με τη χρηματοδότηση, όπως αναφέρεται στον Οδηγό Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (2016), «*Η χρηματοδότηση των Κέντρων Κοινότητας καλύπτεται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 9 των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) του ΕΣΠΑ 2014-2020. Είναι δυνατή και η χρήση πόρων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) για ενέργειες διαμορφώσεων, κλπ., εφόσον προβλέπεται σχετική δράση στο έγγραφο εξειδίκευσης του οικείου ΠΕΠ. Για το σχεδιασμό και την υλοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης αυτής πράξης εφαρμόζεται το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΕΣΠΑ 2014- 2020. Ο προϋπολογισμός της πράξης ορίζεται από την εκάστοτε πρόσκληση υποβολής προτάσεων της ΕΥΔ του οικείου ΠΕΠ. Η διάρκεια υλοποίησης μιας πράξης αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, και ορίζεται στην απόφαση ένταξης. Μπορεί να τροποποιηθεί με αιτιολογημένη απόφαση της ΔΑ είτε από δική της πρωτοβουλία είτε μετά από αίτημα του Δικαιούχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΣΔΕ».*

² ΟΤΑ Α΄ βαθμού είναι οι Δήμοι και οι Κοινότητες της Επικράτειας

2.4.3. ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Ως προς τους ωφελούμενους πολίτες από τα Κέντρα Κοινότητας, όπως αναφέρεται στον Οδηγό Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, ωφελούμενος είναι ο πολίτης που χρησιμοποιεί σε τακτική βάση τις υπηρεσίες και τις παροχές που προσφέρουν τα Κέντρα Κοινότητας αλλά και τα παραρτήματα αυτών, ο οποίος διαθέτει ηλεκτρονική καταγραφή στο πληροφοριακό σύστημα με τον αντίστοιχο αριθμό αναφοράς (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016).

Ειδικότερα, ωφελούμενος «είναι ο πολίτης που κατοικεί στον τόπο λειτουργίας και δράσης του Κέντρου Κοινότητας, και κατά προτεραιότητα, οι ωφελούμενοι του Προγράμματος «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα» πρώην «Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης», καθώς και άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, άνεργοι/ες, παιδιά και άτομα που βιώνουν καταστάσεις αποκλεισμού, μετανάστες, δικαιούχοι διεθνούς προστασίας, αιτούντες άσυλο, ΑμεΑ, Ρομά και γενικότερα ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, όπως αυτές περιγράφονται στο «Εθνικό Στρατηγικό πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη», στην Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των πολιτών τρίτων χωρών, στη Συνθήκη της Γενεύης και στην κείμενη εθνική νομοθεσία» (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016).

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονιστεί ότι ως ωφελούμενοι των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών νοούνται «1. Οι νόμιμα διαμένοντες πολίτες τρίτης χώρας (τα φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια ούτε την ιθαγένεια άλλου κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 20 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) ή οι νόμιμα διαμένοντες Ανιθαγενείς (τα φυσικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις της Σύμβασης της Νέας Υόρκης του 1954 περί του καθεστώτος των Ανιθαγενών, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 139/1975 (Α 176)), σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4251/2014«Κώδικας

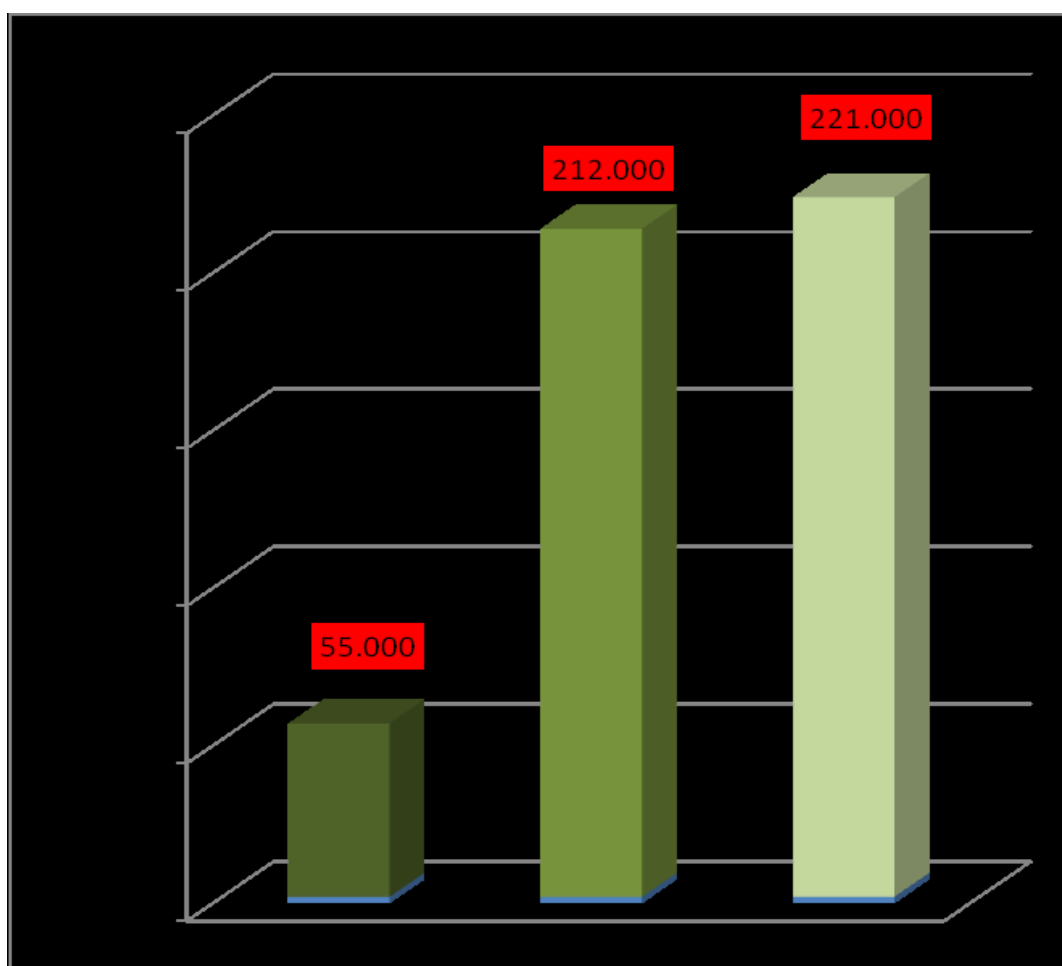
Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης και λοιπές διατάξεις», του Ν. 4332/2015 και του Ν. 4375/2016 και του ΠΔ 114/2010 (ΦΕΚ Α-195), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Συγκεκριμένα: οι κάτοχοι όλων των τύπων άδειας διαμονής που αναφέρονται στους ανωτέρω νόμους καθώς επίσης και οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας (κάτοχοι Άδειας Διαμονής Ενιαίου Τύπου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό ΕΚ 1030/2002, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και οι αιτούντες άσυλο (κάτοχοι Δελτίου Αιτούντος Διεθνή Προστασία ή «Δελτίου Αιτήσαντος Άσυλο») όπως ορίζονται στους ανωτέρω νόμους και σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 114/2010 (ΦΕΚ Α-195), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, 2. Η τοπική κοινωνία: η κοινωνία μιας γεωγραφικής και διοικητικής ενότητας (Δήμου) στην οποία διαβιούν μόνιμα ή προσωρινά οι ως άνω αναφερόμενοι (σημείο 1) ωφελούμενοι. Η τοπική κοινωνία καλείται να προσαρμοστεί (στο πλαίσιο της αμοιβαιότητας) σε βαθμό που να μπορεί να ενσωματώσει τους ως άνω αναφερόμενους ωφελούμενους μετανάστες χάριν μιας ειρηνικής και αρμονικής συνύπαρξης. Οι παραπάνω αναφερόμενοι ωφελούμενοι των ΚΕΜ είναι και ωφελούμενοι των Κ.Κ., π.χ. σε περιπτώσεις που δεν έχει συσταθεί Παράρτημα ΚΕΜ, λαμβάνοντας τις υπηρεσίες που παρέχει η κεντρική δομή του Κ.Κ.. Επίσης το Κέντρο Κοινότητας δύναται να εξυπηρετεί και να υποστηρίζει παιδιά και εφήβους σε θέματα επαγγελματικού προσανατολισμού, μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες και γενικότερα κάθε πολίτη που προσέρχεται ζητώντας να λάβει τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Ανάλογα με τις ιδιαίτερες τοπικές ανάγκες και περιστάσεις, η δράση κάθε «Κέντρου Κοινότητας» δύναται να εστιάζει περισσότερο σε μια ή περισσότερες ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, χωρίς ωστόσο να αποκλείονται οι υπόλοιπες. Επίσης, οι ωφελούμενοι μπορεί να είναι και κάτοικοι σε τόπο εκτός της περιοχής λειτουργίας και παρέμβασης των Κέντρων Κοινότητας» (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016).

Το 2019, ο αριθμός των νέων ωφελούμενων που καταχωρήθηκε, ανήλθε σε 221.672 άτομα. Αυτό αντιπροσωπεύει το 2,2% του πληθυσμού, σε επίπεδο επικράτειας των Δήμων με Κέντρα Κοινότητας. Στο τέλος του 2019, το σύνολο των ωφελούμενων έφτασε σε 488.000 άτομα. Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει τα έτη 2017, 2018 και 2019. Πρόκειται για σημαντικό αριθμό ωφελούμενων. Ως μέτρο σύγκρισης θα πρέπει να σημειωθεί πως περίπου 240.000 νοικοκυριά έλαβαν το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην ΚΕΑ) το 2019. Σε τρία μόλις χρόνια, από το 2017 έως το 2019, τα

Κέντρα Κοινότητας προσέφεραν υποστήριξη σε περίπου 4,5% του πληθυσμού. Στο τέλος του 2017, ο αριθμός των κεντρικών δομών ήταν 191, στο τέλος του 2018 ήταν 239 και στο τέλος του 2019 ήταν 242.

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η μεταβολή του αριθμού των ωφελούμενων από το 2017 έως το 2019. Ειδικότερα, φαίνεται πως το 2017, ο αριθμός των ωφελούμενων συνολικά ήταν 55.000, το 2018 ήταν 212.000 και το 2019 ήταν 221.000. Η μεγάλη αυτή αύξηση των ωφελούμενων από τα Κέντρα Κοινότητας υποδηλώνει την τεράστια χρησιμότητα των Κέντρων Κοινότητας.

Διάγραμμα 1: Η εξέλιξη του αριθμού ωφελούμενων κατά τα έτη 2017-2019

Πηγή: Δ/ση ΚΕΚΣ

Εκτός των παραπάνω, όπως φαίνεται στον επόμενο πίνακα (Πίνακας 3), παρουσιάζονται ο αριθμός των νέων ωφελούμενων από τα Κέντρα Κοινότητας ανά Περιφέρεια για το έτος 2019, ενώ ταυτόχρονα παρουσιάζεται και η ποσοστιαία αύξηση.

Μέσα από την ανάλυση παρατηρείται πως υπάρχει σημαντική αύξηση των ωφελούμενων στην Πελοπόννησο (+4,00%) και στο Βόρειο Αιγαίο (+3,60%), ενώ μικρότερη αύξηση παρατηρείται στην περιφέρεια Αττικής (+1,90%) και στην περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (+1,80%).

Περιφέρεια	Νέοι ωφελούμενοι	Πληθυσμός των δήμων	%
Αττικής	69.636	3.668.448	1,90%
Αν. Μακεδονία& Θράκη	17.014	608.138	2,80%
Κεντρ. Μακεδονία	34.328	1.870.876	1,80%
Δυτ. Μακεδονία	6.549	275.985	2,40%
Ήπειρος	7.985	286.232	2,80%
Θεσσαλία	19.351	707.740	2,60%
Στερεά Ελλάδα	12.421	536.503	2,30%
Δυτική Ελλάδα	18.489	679.796	2,90%
Κρήτη	13.119	591.924	2,30%
Νότιο Αιγαίο	7.269	274.125	2,70%
Βόρειο Αιγαίο	5.551	155.190	3,60%
Ιόνια Νησιά	4.365	204.514	2,10%
Πελοπόννησος	5.595	138.464	4,00%
Επικράτεια	221.672	9.997.935	2,22%

Πίνακας 3: Νέοι Ωφελούμενοι το 2019, πληθυσμός ανά Περιφέρεια και σχετικό ποσοστό

Πηγή: Δ/νση ΚΕΚΣ

2.4.4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΡΟΜΑ

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, εκτός των Κέντρων Κοινότητας, όπου υπάρχουν σημαντικές συγκεντρώσεις πληθυσμών, δημιουργούνται παραρτήματα Κέντρων Ένταξης είτε για Ρομά είτε για Μετανάστες (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016).

Τα παραρτήματα Ρομά αποτελούν τη συνέχιση των Ιατροκοινωνικών Κέντρων, που δημιουργήθηκαν και λειτούργησαν σε ελάχιστους δήμους από το 2005, ενώ λάμβαναν χρηματοδότηση από το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Γ' ΚΠΣ). Κατά τη χρονική περίοδο 2007-2013, τα Ιατροκοινωνικά Κέντρα διαφοροποίησαν την ονομασία τους σε Κέντρα Στήριξης Ρομά κι Ευπαθών Ομάδων, ενώ επικεντρώνονταν στην ενίσχυση της απασχόλησης και της εκπαίδευσης των Ρομά. Τα κέντρα που λειτούργησαν εκείνη την περίοδο ήταν 27, ενώ στη συνέχεια εντάχθηκαν στο Επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανάπτυξη ανθρωπίνου δυναμικού» και συγκεκριμένα στο Άξονα προτεραιότητας 4 :«Πλήρη ένταξη του συνόλου του Ανθρωπίνου Δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών» με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Σύλλογος Κοινωνικών Δομών για την Αντιμετώπιση της Φτώχειας, 2022).

Η συγκεκριμένη πράξη είχε ως στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης και προώθησης στην απασχόληση ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων που βιώνουν πολλαπλό κοινωνικό αποκλεισμό και ζουν υπό συνθήκες διαβίωσης μη αποδεκτές (διαβίωση στα όρια ή κάτω από τα όρια της φτώχειας). Προτεραιότητα δόθηκε στην ομάδα στόχο των Ρομά. Η ένταξη της συγκεκριμένης πράξης αποτέλεσε μέρος της ενιαίας Εθνικής Στρατηγικής για τους Ρομά. Συγκεκριμένα, η πράξη στόχευε στην εξατομικευμένη και μακροπρόθεσμη προσέγγιση, αρχικά χαρτογραφώντας τα απαραίτητα βήματα για την πορεία του ωφελούμενου προς την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση και στη συνέχεια υποστηρίζοντας και παρακολουθώντας τη διαδικασία ένταξης. Οι φορείς οι οποίοι επιλέχθηκαν είχαν όλοι την απαιτούμενη τριετή εμπειρία.

Τα 27 Κέντρα Στήριξης Ρομά κι Ευπαθών Ομάδων ήταν οι μοναδικές δομές που πέρασαν αυτούσιες στην πράξη «Κέντρα Κοινότητας» τη χρηματοδοτική περίοδο ΕΣΠΑ 2014-2020 με την διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας και μεταφοράς προσωπικού από ΝΠΙΔ ή ΝΠΙΔΔ στις Κοινωνικές υπηρεσίες των Δήμων για τον σκοπό της υλοποίησης της πράξης Κέντρα Κοινότητας ως παραρτήματα ΡΟΜΑ. Σε πολλούς Δήμους που λειτουργούσαν ήδη, ο ρόλος τους αποτέλεσε «κλειδί» στην οργάνωση και εύρυθμη λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας καθώς συμμετείχαν στο σχεδιασμό των δομών και αντιμετώπισαν χρονικά την έναρξη της καθολικής εφαρμογής του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (πρώην ΚΕΑ) πλην των Δήμων που λειτούργησαν το πρόγραμμα πιλοτικά.

Σήμερα μετρούν συνολικά 49 δομές που είτε είναι χωροθετημένες ως αυτόνομα παραρτήματα, είτε συστεγάζονται με τα Κέντρα Κοινότητας. Εστιάζουν στην κοινωνική υποστήριξη και στην ανάπτυξη δράσεων ενάντια στο κοινωνικό αποκλεισμό της ομάδας στόχου Ρομά.

Το παράρτημα των Κέντρων Ένταξης για Ρομά στοχεύει στην κοινωνική ένταξη και στην ανάπτυξη της απασχόλησης των Ρομά, λόγω των ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού που παρατηρείται σε αυτή την ομάδα πληθυσμού. Το εκάστοτε παράρτημα συνδέεται και συνεργάζεται με τον εκάστοτε Δήμο, την Περιφέρεια και γενικότερα με όλες τις Δημόσιες Υπηρεσίες, προκειμένου να συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη, στην κοινωνική προστασία και στην προώθηση της απασχόλησης των Ρομά (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016).

Μια ακόμη σημαντική δράση των εν λόγω Κέντρων Κοινότητας, είναι πως λειτουργούν συνεργατικά με άλλους φορείς που εστιάζουν στην κοινωνική ένταξη και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά και πραγματοποιούν και εκείνοι ανάλογες δράσεις (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016).

Επιπλέον, το Κέντρο Ένταξης Ρομά εστιάζει και στην ενημέρωση των Ρομά για τους τρόπους λήψης του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (πρώην ΚΕΑ) και παρέχει δράσεις ένταξης (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων

Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016):

- Υπηρεσίες στήριξης και κοινωνικής ένταξης
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ένταξη της οικογένειας (ιδιαίτερα των παιδιών), τη στήριξη και προώθηση των δικαιωμάτων του παιδιού και τη διασύνδεση και παραπομπή σε δημόσιες υπηρεσίες όπως παιδείας, αθλητισμού, πολιτισμού, δημιουργικής απασχόλησης κ.λ.π.)
- Στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών
- Παροχή βοήθειας για τη διευκόλυνση και συνηγορία στην πρόσβαση των ωφελούμενων για την ρύθμιση προνοιακών αιτημάτων, δικαστικών, αστικοδημοτικών και νομικών εκκρεμοτήτων των ωφελούμενων.

Από την άλλη πλευρά, τα στελέχη των Κέντρων Ένταξης αναλαμβάνουν τις ακόλουθες δράσεις(Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016):

- Εξατομικευμένη ενημέρωση για θέματα δημόσιας Υγείας (δράσεις αγωγής υγείας) και πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες
- Παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης μέσω Ιατρού, εφόσον στο Δήμο, στον οποίο στεγάζεται το Κέντρο, δεν λειτουργεί Κέντρο Υγείας ή Περιφερειακό Ιατρείο
- Παρακολούθηση της πορείας των ωφελούμενων, καθώς και του πληθυσμού του οικισμού με ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία, υπηρεσίες που αποσκοπούν στην προώθηση της απασχόλησης
- Συμβολή και υποστήριξη για την δημιουργία και ανάπτυξη Νέων Ελεύθερων Επαγγελματιών (Ν.Ε.Ε.), συνεταιρισμών και επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας
- Συμβολή και υποστήριξη σε ήδη απασχολούμενους για τη διεύρυνση των επαγγελματικών τους προσόντων
- Υποστήριξη για την ανεύρεση εργασίας
- Προώθηση σε δράσεις συμβουλευτικής και κατάρτισης
- Υπηρεσίες ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και στήριξης

- Ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και άρση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων
- Ενημέρωση /ευαισθητοποίηση του πληθυσμού των ωφελουμένων για θέματα δημόσιας υγείας (δράσεις αγωγής υγείας)

Σύμφωνα με την τελευταία χαρτογράφηση που πραγματοποιήθηκε το 2017 από την Ειδική Γραμματεία Ένταξης Ρομά, εντοπίστηκαν στην επικράτεια 371 οικισμοί και περιοχές διαβίωσης Ρομά, με συνολικό πληθυσμό 110.007 κατοίκους. Τα παραρτήματα Ρομά λειτουργούν σε μόλις 9 Περιφέρειες της χώρας. Παρατηρείται ότι στην Στερεά Ελλάδα, στην Πελοπόννησο, στην Ήπειρο και στη Δυτική Μακεδονία δεν υπάρχει παράρτημα Ρομά. Αντιθέτως, τα περισσότερα παραρτήματα παρουσιάζονται στην Αττική με τους Ρομά να ανέρχονται στους 32.535, στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη με τους Ρομά να ανέρχονται στους 17.478 και στη Δυτική Ελλάδα με τους Ρομά να ανέρχονται στους 15.937. Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 4), παρουσιάζονται τα παραρτήματα Ρομά αλλά και ο πληθυσμός ανά περιφέρεια.

Περιφέρεια	Παραρτήματα Ρομά	Πληθυσμός Ρομά
Αττικής	9	32.535
Αν. Μακεδονία & Θράκη	9	17.478
Κεντρ. Μακεδονία	5	17.059
Δυτ. Μακεδονία	0	266
Ήπειρος	0	1.799
Θεσσαλία	8	14.964
Στερεά Ελλάδα	0	4.877
Δυτική Ελλάδα	8	15.937
Κρήτη	2	1.211
Νότιο Αιγαίο	2	769
Βόρειο Αιγαίο	4	472
Ιόνια Νησιά	3	639
Πελοπόννησος	0	2.001
Επικράτεια	50	110.007

Πίνακας 4: Παραρτήματα Ρομά και πληθυσμός ανά Περιφέρεια

Πηγή: Δ/ση ΚΕΚΣ

2.4.5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, η δεύτερη κατηγορία Κέντρων Κοινότητας είναι τα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών. Στόχος των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών είναι η ενημέρωση, η συμβουλευτική υποστήριξη και η εξυπηρέτηση σε αναδυόμενα θέματα μετανάστευσης, η συνεργασία για την ικανοποίηση αιτημάτων που σχετίζονται με άλλους φορείς/δομές που σχετίζονται με τους μετανάστες, αλλά και η διενέργεια ορισμένων δράσεων (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων

Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016).

Ειδικότερα, οι δράσεις που λαμβάνουν χώρα στα Κέντρα Ένταξης Μεταναστών εστιάζουν στα εξής (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016) :

- Ενημέρωση και η παροχή κοινωνικο-ψυχολογικής στήριξης σε μετανάστες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας και ιδιαίτερα τις ευάλωτες ομάδες αυτών (π.χ. γυναίκες, παιδιά, κλπ.)
- Ανάπτυξη μαθησιακής στήριξης παιδιών μεταναστών/δικαιούχων διεθνούς προστασίας προσχολικής και σχολικής ηλικίας και η ενημέρωση για δράσεις γλωσσικής κατάρτισης ενηλίκων που υλοποιούνται στην περιοχή
- Ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και καταπολέμηση της ξеноφοβίας, του ρατσισμού, της εμπορίας ανθρώπων
- Προαγωγή του εθελοντισμού
- Στήριξη της συμμετοχής των μεταναστών/δικαιούχων διεθνούς προστασίας σε ομάδες, σε συλλόγους, σε οργανώσεις διαπολιτισμικού και διαθρησκευτικού διαλόγου, κλπ.
- Δικτύωση με άλλα Κ.Ε.Μ και υπηρεσίες/φορείς που σχετίζονται με την ένταξη των μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας
- Διάγνωση προβλημάτων και παραπομπή τους σε εξειδικευμένες δομές/ υπηρεσίες
- Παραπομπή αιτημάτων και συνεργασία για ένταξη των ομάδων στόχου σε προγράμματα εκμάθησης γλώσσας, κατάρτισης, απασχόλησης, αναγνώρισης δεξιοτήτων και τίτλων από αλλοδαπή κ.ο.κ.
- Συνεργασία με την τοπική αγορά εργασίας για απόκτηση πρόσβασης μέσω συμβουλευτικής και υπηρεσιών συνοδείας (mentoring schemes)
- Μαθήματα ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και ελληνικού πολιτισμού σε ενήλικες μετανάστες και δικαιούχους διεθνούς προστασίας
- Διαπολιτισμικές δράσεις με έμφαση τη συνύπαρξη παιδιών και νέων αλλοδαπών και γηγενών

- Δράσεις για την προώθηση της πρόσβασης των μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας στην αγορά εργασίας

Με βάση τα στοιχεία που αφορούν το 2019, ο αριθμός των παραρτημάτων Κέντρων Κοινότητας για μετανάστες είναι 10 ανά την επικράτεια, ενώ ο συνολικός αριθμός ωφελούμενων ανέρχεται στους 7.981 και ο αριθμός των εξυπηρετούμενων ατόμων ανέρχεται στους 16.662. Τα παραπάνω στοιχεία παρουσιάζονται αναλυτικά ανά περιφέρεια στον πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 5).

Περιφέρεια	Παραρτήματα ΚΕΜ	Αριθμός νέων ωφελούμενων	Αριθμός εξυπηρετούμενων ωφελούμενων
Αττικής	3	4.510	10.005
Αν. Μακεδονία & Θράκη	0	0	0
Κεντρ. Μακεδονία	2	1.514	2.564
Δυτ. Μακεδονία	0	0	0
Ήπειρος	0	0	0
Θεσσαλία	0	0	0
Στερεά Ελλάδα	2	599	1.013
Δυτική Ελλάδα	1	362	1.300
Κρήτη	1	550	1.050
Νότιο Αιγαίο	0	0	0
Βόρειο Αιγαίο	1	446	730
Ιόνια Νησιά	0	0	0
Πελοπόννησος	0	0	0
Επικράτεια	10	7.981	16.662

Πίνακας 5: Αριθμός νέων ωφελούμενων και εξυπηρετούμενων από παράρτημα ΚΕΜ το 2019

Πηγή: Δ/νση ΚΕΚΣ

2.4.6. ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Στα Κέντρα Κοινότητας απασχολούνται διάφορες ειδικότητες εργαζομένων. Ειδικότερα, οι εργαζόμενοι αυτοί μπορεί να είναι πλήρους ή μερικής απασχόλησης, ή να είναι εξωτερικοί συνεργάτες. Οι ειδικότητες που μπορούν να απασχοληθούν στα Κέντρα Κοινότητας είναι οι εξής (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016):

- Πτυχιούχος ΑΕΙ ή ΤΕΙ Κοινωνικών Επιστημών (Προτιμάται η εμπειρία σε θέματα που σχετίζονται με την κοινωνική πολιτική και κοινωνική προστασία)
- Πτυχιούχος ΑΕΙ ή ΤΕΙ Οικονομικής Κατεύθυνσης ή Διοίκησης Επιχειρήσεων (Προτιμάται η εμπειρία σε θέματα απασχόλησης και διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού)
- Ψυχολόγος ή σχολικός ψυχολόγος (πτυχιούχος ΑΕΙ με άδεια άσκησης επαγγέλματος)
- Επισκέπτης Υγείας ή Νοσηλεύτης (πτυχιούχοι ΑΕΙ ή ΤΕΙ με άδεια άσκησης επαγγέλματος). Σε περίπτωση ελλείψεων, μπορούν να απασχοληθούν σε αυτή τη θέση βοηθοί νοσηλεύτη που έχουν αποφοιτήσει από τις σχολές ΤΕΕ/ΜΤΕΝΣ/ΙΕΚ/ΕΠΑΛ και διαθέτουν άδεια άσκησης επαγγέλματος
- Εξειδικευμένο άτομο (Πτυχιούχος ΑΕΙ/ΤΕΙ) με εμπειρία στη μαθησιακή στήριξη και την δημιουργική ενασχόληση παιδιών (εκπαιδευτικοί, ειδικοί παιδαγωγοί κλπ.)
- Διαμεσολαβητής για Ρομά και Ευπαθείς Ομάδες, τουλάχιστον υποχρεωτικής εκπαίδευσης (εκτός αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με το τυπικό αυτό προσόν), ο οποίος, σε κάθε περίπτωση θα έχει γνώση των κοινωνικών χαρακτηριστικών της κοινότητας και της διαλέκτου της
- Υπάλληλος αρμόδιος για τη διοικητική υποστήριξη του Κέντρου, τουλάχιστον Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Από την άλλη πλευρά, τα Κέντρα Κοινότητας που διαθέτουν Παράρτημα σε περιοχές με υψηλή συγκέντρωση μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας (Κέντρο Ένταξης Μεταναστών - ΚΕΜ), θα στελεχώνονται επιπλέον από (Οδηγός

Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016) :

- Διαπολιτισμικό μεσολαβητή για μετανάστες / δικαιούχους διεθνούς προστασίας, ο οποίος θα έχει γνώση των εθνικών / πολιτισμικών χαρακτηριστικών των μεταναστευτικών / προσφυγικών κοινοτήτων καθώς και της γλώσσας τους
- Κοινωνικό Λειτουργό (Πανεπιστημιακής ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Κοινωνικής Εργασίας με άδεια άσκησης επαγγέλματος), εξειδικευμένο σε θέματα Μεταναστών/Μειονοτήτων ή/και Κοινωνικού Αποκλεισμού, πλήρους απασχόλησης που θα λειτουργεί ως συντονιστής του ΚΕΜ
- Νομικό, Πτυχιούχο ΑΕΙ, με ειδίκευση σε θέματα μεταναστευτικού και εργατικού δικαίου (μερική απασχόληση)
- Ψυχολόγο, Πτυχιούχο ΑΕΙ με ειδίκευση σε μετατραυματικό stress, και σε άτομα πολλαπλά ευάλωτα (π.χ. γυναίκες, παιδιά, ΑΜΕΑ, κ.ο.κ.)

Πιο συγκεκριμένα, από τον Οδηγό Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (2016), ορίζονται και οι αρμοδιότητες του κάθε υπαλλήλου στα Κέντρα Κοινότητας. Για παράδειγμα, ο Κοινωνικός Λειτουργός που λειτουργεί και ως συντονιστής στα Κέντρα Κοινότητας α) αναλαμβάνει τη δημιουργία του Σχεδίου Λειτουργίας του Κέντρου σε συνεργασία με τα υπόλοιπα στελέχη β) ευθύνεται για την τήρηση του Σχεδίου Λειτουργίας όπως αυτό συντάχθηκε γ) συντονίζει τις ενέργειες του προσωπικού του κέντρου ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι δ) ευθύνεται για την τήρηση του ωραρίου και την τήρηση των κανόνων λειτουργίας ε) ευθύνεται για τη συγκέντρωση και την τήρηση των στατιστικών για κάθε μέλος του προσωπικού, με γνώμονα την τήρηση των αρχών διαφύλαξης των προσωπικών δεδομένων του προσωπικού στ) συντονίζει μέσω της συνεργασίας με το υπόλοιπο προσωπικό τις δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης της κοινότητας ζ) συγκεντρώνει και αξιολογεί τα δεδομένα που λαμβάνει από το προσωπικό για τις δράσεις και τις δυσκολίες που προκύπτουν, προτείνοντας διορθωτικές ενέργειες η) ευθύνεται για την τήρηση των βιβλίων ανά τμήμα θ) ευθύνεται για την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας.

Αναφορικά με τον ψυχολόγο του Κέντρου Κοινότητας, οι σημαντικότερες αρμοδιότητες του είναι (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016): α) ανάληψη υποδοχής και διαχείρισης περιστατικών που άπτονται του αντικειμένου της ψυχολογίας β) συμβολή στη διάγνωση και στην διενέργεια ψυχολογικών αξιολογήσεων γ) ανάληψη της αρμοδιότητας παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης σε ατομικές και ομαδικές συνεδρίες καθώς επίσης και συνεδρίες οικογένειας στην περίπτωση των Ρομά δ) συνεργασία με τους εκπροσώπους των αρμόδιων φορέων για την αξιοποίηση αντίστοιχων δράσεων ψυχολογικής στήριξης ε) συνεργασία με το προσωπικό για την κάλυψη των αναγκών των ωφελούμενων στ) συμμετοχή σε προγράμματα αγωγής ψυχικής υγείας ζ) παραπομπή ωφελούμενων σε αρμόδιες υπηρεσίες, όπου κρίνεται αναγκαίο η) συνεργασία με το προσωπικό για την προώθηση της εκπαίδευσης των ωφελούμενων θ) συνεργασία με το διαμεσολαβητή του Παραρτήματος Ρομά και των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών στις ομάδες υποστήριξης γυναικών, εφήβων, γονέων κτλ. ανάλογα με τις ανάγκες των συγκεκριμένων ομάδων στόχου (Ρομά, Μετανάστες, Πρόσφυγες) ι) συνεργασία με το στέλεχος που ασχολείται με τη μαθησιακή στήριξη για τις ανάγκες των ομάδων των παιδιών ια) τήρηση βιβλίου / εισαγωγής στοιχείων στο πληροφοριακό σύστημα, με το ιστορικό, τα συμπεράσματα και τα αποτελέσματα της ψυχολογικής αξιολόγησης από κάθε συνεδρία.

Τέλος, αναφορικά με τον διοικητικό υπάλληλο, ο οποίος συνεργάζεται με τον υπεύθυνο του Κέντρου Κοινότητας και του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου καθώς και τα υπόλοιπα στελέχη, οι αρμοδιότητες του είναι οι εξής (Οδηγός Εφαρμογής και Λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας που συντάχθηκε από τη Μονάδα Οργάνωσης και Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, 2016): α) Αρχειοθέτηση (έντυπη και ηλεκτρονική) β) Δακτυλογράφηση και επεξεργασία κειμένων γ) Έκδοση αντιγράφων-φωτοτυπιών δ) Προετοιμασία εντύπων και παρουσιάσεων του Κέντρου ε) Καταχώρηση στοιχείων και επεξεργασία αποτελεσμάτων, ερευνών που εκπονούν τα στελέχη του Κέντρου ζ) Ηλεκτρονική αλληλογραφία του Κέντρου η) Παρακολούθηση – ενημέρωση ιστοσελίδας της δομής, ή την παροχή στοιχείων για την ενημέρωση της ιστοσελίδας του ΟΤΑ αναφορικά με τις δραστηριότητες του κέντρου (υπηρεσίες, εκδηλώσεις, προσκλήσεις κλπ.) θ) Διεκπεραιώσεις ΕΛΤΑ και courier ι) Επιμέλεια αποστολής ομαδικών επιστολών –

προσκλήσεις ια) Υποδοχή και εσωτερική προώθηση αιτήσεων ιβ) Προετοιμασία συναντήσεων ιγ) Συνεννόηση με προμηθευτές ιδ) Καταχώρηση στοιχείων που υποδεικνύονται από τον υπεύθυνο του κέντρου και τα στελέχη- τήρηση ηλεκτρονικών αρχείων ιε) Σύνταξη εξοδολογίων, παρουσιολογίων και τήρηση αρχείου.

Τα Κέντρα Κοινότητας στελεχώνονται ανάλογα με τον πληθυσμό του οικείου Δήμου και υποχρεωτικά τουλάχιστον από δύο υπαλλήλους, εκ των οποίων ο ένας θα πρέπει να είναι κοινωνικός λειτουργός, ΠΕ ή ΤΕ Κοινωνικής Εργασίας με άδεια άσκησης επαγγέλματος, πλήρους απασχόλησης. Σύμφωνα με την έκθεση της Δ/σης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (ΚΕΚΣ) (2019), τα Κέντρα Κοινότητας απασχολούσαν το 2019, 1.056 υπαλλήλους, για χρονικό διάστημα έως και 12 μήνες. Επίσης, ο αριθμός στελεχών των κεντρικών δομών και παραρτημάτων ανέρχεται σε 907 άτομα σε ανθρωπομήνες σε όλες τις δομές. Ειδικότερα, 668 ήταν οι υπάλληλοι των κεντρικών δομών, 205 ήταν οι υπάλληλοι των παραρτημάτων για Ρομά και 35 ήταν οι υπάλληλοι των κέντρων υποδοχής μεταναστών.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται ο αριθμός των δομών και των στελεχών των Κέντρων Κοινότητας και των παραρτημάτων για το 2019 (Πίνακας 6).

Περιφέρεια	Κεντρικές δομές	Παρ. Ρομά	Παρ. ΚΕΜ	12 μήνες	<12 μήνες	Ανθρωπομήνες
Αττικής	55	9	3	199	71	226
Αν. Μακεδονία & Θράκη	22	9	0	92	10	98
Κεντρ. Μακεδονία	38	5	2	111	42	123
Δυτ. Μακεδονία	10	0	0	23	5	25
Ήπειρος	10	0	0	19	8	21
Θεσσαλία	23	8	0	79	27	85
Στερεά Ελλάδα	23	0	2	61	18	69
Δυτική Ελλάδα	19	8	1	88	12	91
Κρήτη	16	2	1	49	8	53
Νότιο Αιγαίο	13	2	0	35	15	41

Βόρειο Αιγαίο	5	4	1	30	4	32
Ιόνια Νησιά	5	3	0	26	6	29
Πελοπόννησος	3	0	0	12	6	14
Επικράτεια	242	50	10	824	232	907

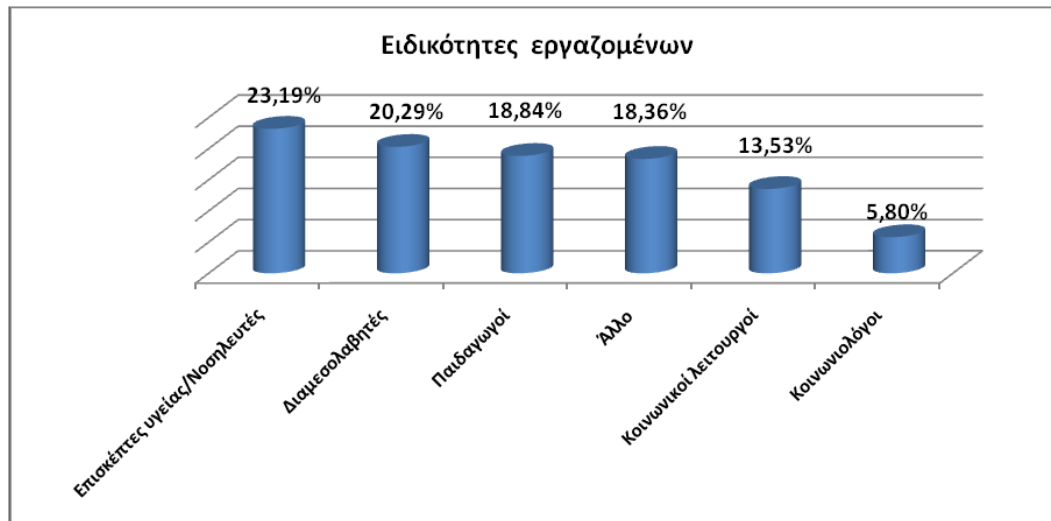
Πίνακας 6: Αριθμός δομών και στελεχών των Κέντρων Κοινότητας και παραρτημάτων το 2019

Πηγή: Δ/νση ΚΕΚΣ

Ο αριθμός των στελεχών των Κέντρων Κοινότητας που απασχολήθηκαν το 2019 ήταν 607. Σε ότι αφορά τις ειδικότητες κυριαρχούν οι Κοινωνικοί Λειτουργοί, αφού εκπροσωπούν το 52,39% (318 άτομα) του συνόλου των προσλήψεων. Ακολουθούν οι Ψυχολόγοι με ποσοστό 24,71% (150 άτομα) και οι Διοικητικοί Υπάλληλοι με ποσοστό 11,86% (72 άτομα). Ακόμη, άλλες ειδικότητες όπως Βοηθητικό προσωπικό και Οδηγοί με ποσοστό 5,11% (31 άτομα), Κοινωνιολόγοι με ποσοστό 3,46% (21 άτομα) και τέλος Οικονομολόγοι με ποσοστό 2,47% (15 άτομα).

Ο αριθμός των στελεχών των παραρτημάτων Ρομά που απασχολήθηκαν όλο το 2019 ήταν 189. Το 2019, 36 υπάλληλοι απασχολήθηκαν για διάστημα μικρότερο των 12 μηνών, δηλαδή του 19% του συνολικού πληθυσμού. 205 υπάλληλοι απασχολήθηκαν σε ανθρωπομήνες στα 50 παραρτήματα Ρομά. Άρα, κατά μέσο όρο σε κάθε παράρτημα απασχολούνται 4 άτομα. Τα Παραρτήματα Ρομά στελεχώνονται από Επισκέπτη/ες Υγείας ή Νοσηλεύτη, Διαμεσολαβητές για Ρομά, Ψυχολόγο ή σχολικό ψυχολόγο και κοινωνικούς λειτουργούς. Ειδικότερα, όπως φαίνεται στο παρακάτω διάγραμμα (Διάγραμμα 2), το 23,19% των ειδικοτήτων στα παραρτήματα Ρομά αφορά τους επισκέπτες υγείας και τους νοσηλευτές, το 20,29% αφορά τους διαμεσολαβητές, το 18,84% αφορά τους παιδαγωγούς, το 18,36% αφορά άλλες ειδικότητες, το 13,53% αφορά τους κοινωνικούς λειτουργούς και το 5,80% αφορά τους κοινωνιολόγους.

Διάγραμμα 2: Ειδικότητες εργαζομένων των Παραρτημάτων Ρομά των Κέντρων Κοινότητας

Πηγή: Δ/ση ΚΕΚΣ

2.4.7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η χρηματοδότηση των Κέντρων Κοινότητας από την απαρχή δημιουργίας των Κέντρων πραγματοποιούνταν με βάση το ΕΣΠΑ. Στο παρόν υποκεφάλαιο παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά των προσκλήσεων των Κέντρων Κοινότητας ανά Περιφέρειες, όπως αυτές παρουσιάστηκαν στην επίσημη Ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ.

Η πρώτη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Θεσσαλίας. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στη Θεσσαλία αναμένονταν να δημιουργηθούν 25 δομές για να επωφεληθούν 3.805 επωφελούμενοι των υποστηριζόμενων δομών, 1.125 μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά), και άλλα 2.680 μειονεκτούντα άτομα. Επομένως, οι 25 δομές αναμένονταν να διαχειριστούν 7.610 ωφελούμενους στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 5.031.680,00 ευρώ (Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Θεσσαλίας, ΕΣΠΑ, 2016).

Η δεύτερη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Αττικής. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην Αττική αναμένονταν να δημιουργηθούν 60 δομές για να επωφεληθούν 10.000 επωφελούμενοι των υποστηριζόμενων δομών, 2.075 μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά). Επομένως, οι 60 δομές αναμένονταν να διαχειριστούν 12.075 ωφελούμενους στην περιφέρεια Αττικής. Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 13.500.000,00 (Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Αττικής, ΕΣΠΑ, 2016).

Η τρίτη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Ηπείρου. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην Ήπειρο αναμένονταν να δημιουργηθεί 1 δομή για να επωφεληθούν 775 επωφελούμενοι των υποστηριζόμενων δομών και 34 μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά). Επομένως, η 1 δομή αναμένονταν να διαχειριστεί 809 ωφελούμενους στην περιφέρεια Ηπείρου. Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 113.640ευρώ(Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Ηπείρου, ΕΣΠΑ, 2016).

Η τέταρτη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην Κεντρική Μακεδονία αναμένονταν να δημιουργηθούν 38 δομές για να επωφεληθούν 7.500 επωφελούμενοι των υποστηριζόμενων δομών. Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 8.100.000ευρώ (Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ΕΣΠΑ, 2016).

Η πέμπτη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην Δυτική Μακεδονία αναμένονταν να δημιουργηθούν 10 δομές για να επωφεληθούν 3.600 επωφελούμενοι των υποστηριζόμενων δομών. Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 1.244.160 ευρώ (Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, ΕΣΠΑ, 2016).

Η έκτη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη αναμένονταν να δημιουργηθούν 22 δομές για 5.000 επωφελούμενους των υποστηριζόμενων δομών και 1.200 μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά). Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 7.500.000 ευρώ (Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ΕΣΠΑ, 2016).

Η έβδομη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην περιφέρεια Ιονίων Νήσων αναμένονταν να δημιουργηθούν 5 δομές για 350 επωφελούμενους των υποστηριζόμενων δομών. Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 1.200.960 ευρώ (Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, ΕΣΠΑ, 2016).

Η όγδοη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην Δυτική Ελλάδα αναμένονταν να δημιουργηθούν 16 δομές για 1.850 επωφελούμενους των υποστηριζόμενων δομών και 1.850 μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής

προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά). Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα(ΠΕΠ), ύψους 3.500.000ευρώ (Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, ΕΣΠΑ, 2016).

Η ένατη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην Στερεά Ελλάδα αναμένονταν να δημιουργηθούν 25 δομές για 2.355 επωφελούμενους των υποστηριζόμενων δομών και 2.500 μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά). Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 4.477.248 ευρώ (Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, ΕΣΠΑ, 2016).

Η δέκατη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Πελοποννήσου. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην Πελοπόννησο αναμένονταν να δημιουργηθούν 8 δομές για 5.000 επωφελούμενους. Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 2.500.000,00 ευρώ (Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Πελοποννήσου, ΕΣΠΑ, 2016).

Τέλος, η ενδέκατη Περιφέρεια είναι η Περιφέρεια Κρήτης. Όπως αναφέρεται στην πρόσκληση για την δημιουργία Κέντρων Κοινότητας, στην Κρήτη αναμένονταν να δημιουργηθούν 16 δομές για 1.850 επωφελούμενους και 240 Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά). Η διάρκεια λειτουργίας του Κέντρου Κοινότητας ήταν στα 3 έτη με έτος αναφοράς το 2016, ενώ η χρηματοδότηση του εν λόγω έργου ήταν συγχρηματοδοτούμενη του ΕΣΠΑ με το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ύψους 3.000.000 ευρώ

(Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Κρήτης, ΕΣΠΑ, 2016).

Στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζονται συγκεντρωτικά τα παραπάνω στοιχεία (Πίνακας 7).

Περιφέρεια	Αριθμός δομών	Ωφελούμενοι υποστηρικτικών δομών	Μετανάστες/Ρομά	Σύνολο ωφελούμενων	Χρηματοδότηση
Θεσσαλίας	25	3.805	1.125	7.610	5.031.680
Αττικής	60	10.000	2.075	12.075	13.500.000
Ηπείρου	1	775	34	809	113.640
Κεντρική Μακεδονία	38	-	-	7.500	8.100.000
Δυτική Μακεδονία	10	-	-	3.000	1.244.160
Αν. Μακεδονία και Θράκη	22	5.000	1.200	6.200	7.500.000
Ιονίων Νήσων	5	-	-	350	1.200.960
Δυτικής Ελλάδας	16	1.850	1.850	3.700	3.500.000
Στερεάς Ελλάδας	25	2.355	2.500	4.855	4.477.248
Πελοποννήσου	8	-	-	5.000	2.500.000
Κρήτης	16	1.850	240	2.090	3.000.000

Πίνακας 7: Αριθμός και αρχική χρηματοδότηση δομών ανά Περιφέρεια

2.4.8. ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΣΠΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Εκτός των παραπάνω, θα ήταν ιδιαίτερος βοηθητική η παρουσίαση των δράσεων του ΕΣΠΑ στην περιφέρεια Θεσσαλίας. Όπως φαίνεται και στον επόμενο πίνακα (Πίνακας 8), υπάρχουν 80 ενεργές δράσεις ΕΣΠΑ.

Ειδικότερα, όπως φαίνεται υπάρχουν 26 δράσεις που αφορούν τα Κέντρα Κοινότητας, με τα περισσότερα από αυτά να ξεκινούν τη λειτουργία τους κατά τους πρώτους μήνες του 2017 και να ολοκληρώνουν τη λειτουργία τους στο τέλος του 2022 (δεν έχει ληφθεί υπόψη η παράταση). Επιπλέον, υπάρχουν 14 δράσεις που αφορούν την εναρμόνιση της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, με τις περισσότερες από αυτές να ξεκινούν τη λειτουργία τους κατά τους φθινοπωρινούς μήνες του κάθε έτους και να ολοκληρώνουν τη λειτουργία τους δύο χρόνια μετά. Υπάρχουν επίσης πέντε δράσεις που αφορούν την εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη των μαθητών με αναπηρία για τα σχολικά έτη, με τις περισσότερες από αυτές να ξεκινούν τη λειτουργία τους κατά τους φθινοπωρινούς μήνες του κάθε έτους και να ολοκληρώνουν τη λειτουργία τους ένα χρόνο μετά. Τέλος, υπάρχουν 35 δράσεις που σχετίζονται με τη συνδρομή σε θέματα υγείας, συμβουλευτικής, ψυχικής υγείας, με την παροχή υπηρεσιών κοινωνικού παντοπωλείου κτλ., με τις περισσότερες από αυτές να ξεκινούν τη λειτουργία τους κατά το 2015 και να ολοκληρώνουν τη λειτουργία τους κατά τους τελευταίους μήνες του 2023.

Τίτλος	Δικαιούχος/Ενισχυόμενος	Έναρξη	Λήξη	Ταμεία
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	130/2/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΔΗ.ΚΟΙ.Ε.Δ.Σ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ "ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΣΟΦΑΔΩΝ"	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΣΟΦΑΔΩΝ (ΔΗ.ΚΟΙ.Ε.Δ.Σ.)	23/02/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	29/03/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΓΙΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΓΙΑΣ	07/04/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	27/04/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ ΔΗΚΕΦΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΦΑΡΣΑΛΩΝ (ΔΗΚΕΦΑ)	28/4/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΠΑΛΑΜΑ	ΔΗΜΟΣ ΠΑΛΑΜΑ	10/05/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΠΙΑΚΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ	10/05/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	15/05/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ	09/06/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΙΛΕΛΕΡ	ΔΗΜΟΣ ΚΙΛΕΛΕΡ	19/06/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	06/07/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΦΑΡΚΑΔΟΝΑΣ	10/08/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΝΟΤΙΟΥ ΠΗΛΙΟΥ	11/08/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΑΛΜΥΡΟΥ	11/08/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	31/08/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΣΚΟΠΕΛΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΣΚΟΠΕΛΟΥ ΝΟΜΟΥ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	04/09/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	ΔΗΜΟΣ ΛΙΜΝΗΣ ΠΛΑΣΤΗΡΑ	25/09/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	03/10/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΤΕΜΠΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΤΕΜΠΩΝ	24/10/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	07/11/2017	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΠΥΛΗΣ	ΔΗΜΟΣ ΠΥΛΗΣ	09/03/2018	30/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΑΣ ΜΟΥΡΕΣΙΟΥ	01/10/2020	30/06/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΥ ΣΚΙΑΘΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΣΚΙΑΘΟΥ	01/10/2020	30/06/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΜΚΕ ΣΥΝΕΙΡΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ "ΔΟΜΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ :ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ"	"ΣΥΝ-ΕΙΡΜΟΣ" ΑΜΚΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	1/1/2017	30/6/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	24/4/2017	30/6/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΔΟΜΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΛΑΡΙΣΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	25/8/2017	30/6/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΔΟΜΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΓΑΘΩΝ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	11/12/2017	30/6/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΥ - ΣΒΑΑ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	1/4/2021	31/10/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Κ.Η.Φ.Η. ΒΟΛΟΥ, ΑΓΡΙΑΣ, ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ (MIS 5001302)	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΕΚ ΒΟΛΟΥ	28/9/2016	31/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (ΚΗΦΗ) ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ/ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	18/11/2016	31/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΕΚΠΑ-ΔΙΕΚ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΩΝΑ ΑΣΤΕΓΩΝ ΒΟΛΟΥ	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΕΚ ΒΟΛΟΥ	30/4/2019	30/10/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΗΜΕΡΑΣ ΑΣΤΕΓΩΝ ΣΤΑ ΤΡΙΚΑΛΑ	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	2/11/2020	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΣΤΕΓΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ (ΣΥΔ) ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	1/8/2021	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΚΕΚΠΑ-ΔΙΕΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ "ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ Κ.Δ.Η.Φ. ΑΜΕΑ ΒΟΛΟΥ"	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΕΚ ΒΟΛΟΥ	3/11/2016	2/5/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΟΚΑΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΚΤΥΟΥ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ (ΟΚΑΝΑ)	1/4/2020	30/6/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση ΚΕΘΕΑ για τη λειτουργία Δομής Έγκαιρης Παρέμβασης και φιλοξενίας για έφηβους και νεαρούς ενήλικες με εξαρτητική /αντικοινωνική συμπεριφορά και τις οικογένειές τους, Περιφέρειας Θεσσαλίας, με έδρα το Βόλο	ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (ΚΕΘΕΑ)	1/3/2020	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΦΕΚΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ "ΓΕΦΥΡΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ"	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ (Π.Ο.Φ.Ε.Κ.Ο.)	1/11/2016	30/4/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση "ΕΠΑΨΥ" για τη δημιουργία Ειδικού Κέντρου Ημέρας για Alzheimer στη Λάρισα	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	2/12/2019	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση Ε.Ε.Ν.Α.Σ.Δ.Β. για τη διασύνδεση του Κέντρου Ημέρας Βόλου για πάσχοντες από άνοια - Alzheimer με μονάδες των ΟΤΑ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΟΣΟΥ ALZHEIMER ΚΑΙ ΣΥΓΓΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ ΒΟΛΟΥ	1/1/2020	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση της ΚΕΚΠΑ - ΔΙΕΚ για την λειτουργία Γραφείου Διευκόλυνσης, ενδυνάμωσης και τεκμηρίωσης της απασχόλησης (Job Center) στην περιοχή παρέμβασης - ΣΒΑΑ Βόλου	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΕΚ ΒΟΛΟΥ	1/7/2021	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση ΚΕΘΕΑ για την λειτουργία Κινητής Μονάδας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, με έδρα τη Λάρισα	ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (ΚΕΘΕΑ)	3/2/2020	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Επιχορήγηση ΚΕΘΕΑ για την λειτουργία Προγράμματος Κοινωνικής Ένταξης Περιφέρειας Θεσσαλίας, με έδρα τη Λάρισα	ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (ΚΕΘΕΑ)	1/3/2020	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση του πολυδύναμου Κέντρου Περιφέρειας Θεσσαλίας, με έδρα τη Λάρισα	ΚΕΝΤΡΟ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ (ΚΕΘΕΑ)	1/3/2020	31/8/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Δαπάνες λειτουργίας ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες στο πλαίσιο της ΣΒΑΑ Καρδίτσας	ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	29/4/2021	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για το έτος 2015-2016	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	19/10/2015	31/12/2016	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κατά τα σχολικά έτη 2016-2017 ΚΑΙ 2017-2018	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	5/9/2016	31/12/2018	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για το έτος 2018 – 2019.	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	1/9/2018	31/12/2019	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες κατά τα σχολικά έτη 2019-2020 & 2020-2021	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	1/9/2019	31/12/2021	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για το έτος 2021-2022	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	12/8/2021	31/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2015-2016	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α. Ε.	13/9/2015	30/6/2017	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2016-2017	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α. Ε.	1/9/2016	31/12/2018	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

ΕΤΟΣ 2021-2022 (ΑΜΕΑ)	Α. Ε.			
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΩΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΒΟΛΟΥ	ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ	1/12/2015	30/6/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΞΕΝΩΝΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ Λαρισαίων	ΔΗΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΙΩΝ	1/12/2015	30/6/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΒΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ /ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΛΑΡΙΣΑΣ	ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΕΘΙ	1/12/2015	30/6/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Λειτουργία Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στη Θεσσαλία/ Δήμος Τρικκαίων	ΔΗΜΟΣ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	1/12/2015	30/6/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
«Επιχορήγηση Κέντρου Γυναικών Καρδίτσας για τη λειτουργία κέντρου συμβουλευτικής υποστήριξης Γυναικών θυμάτων βίας σε τοπικό επίπεδο στη Θεσσαλία»	ΚΕΝΤΡΟ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	25/4/2018	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση Αποστολής για την Ανάπτυξη Παιδοψυχιατρικού Τμήματος στην Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας Καρδίτσας.	ΑΠΟΣΤΟΛΗ	23/9/2019	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση ΑμΚΕ Συνειρμός για την Ενίσχυση της Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας Ν. Τρικάλων	"ΣΥΝ-ΕΙΡΜΟΣ" ΑΜΚΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	1/10/2019	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση του Κέντρου Ημέρας Κ.Η.Π.Ο.Σ της ΔΙΟΔΟΣ ΑμΚΕ για την υλοποίηση της πράξης Παροχή υπηρεσιών ψυχική υγείας στην Κοινότητα	"ΔΙΟΔΟΣ"-ΑΜΚΕ	20/11/2019	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ	ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ "ΚΟΥΤΛΙΜΠΑΝΕΙΟ & ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΙΟ"	1/11/2019	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) 5ης ΥΠΕ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ	4/12/2018	31/12/2022	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Ενίσχυση των Φορέων Υγείας με επικουρικό προσωπικό για την ανταπόκριση στις ανάγκες λόγω της επιδημίας COVID-19 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας	ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ	1/2/2020	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Δράσεις για την θωράκιση της Δημόσιας Υγείας στην Περιφέρεια μέσω πρόληψης, έγκαιρης ανίχνευσης και αντιμετώπιση επιδημιών (Covid 19) σε χώρους μεταναστών/προσφύγων, μετακινουμένων πληθυσμών	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	10/5/2021	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)
Επιχορήγηση ΚΕΚΠΑ - ΔΙΕΚ για την λειτουργία Γραφείου Πληροφόρησης για το επιχειρείν στην περιοχή παρέμβασης – ΣΒΑΑ Βόλου	ΚΟΙΝΩΦΕΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ - ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΙΕΚ ΒΟΛΟΥ	1/7/2021	31/12/2023	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)

Πίνακας 8: Δράσεις ΕΣΠΑ Περιφέρειας Θεσσαλίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

3.1. ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση των ευπαθών ομάδων ως μέρος του Ελληνικού Κοινωνικού Ιστού, διερευνώντας τα προγράμματα ενίσχυσης για τις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, αλλά και τον οικονομικό αντίκτυπο και τις στρατηγικές διαχείρισης των δομών στήριξης των ευπαθών ομάδων. Ειδικότερα, μέσω της παρούσας έρευνας επιχειρείται η διερεύνηση των σημαντικότερων πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων που αφορά τα προγράμματα ενίσχυσης των ευπαθών ομάδων. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζεται η λειτουργία των υπαρχουσών δομών (Κέντρα Κοινότητας) που απευθύνονται στη στήριξη των ευπαθών ομάδων ενώ στη συνέχεια παρουσιάζονται οι τρόποι χρηματοδότησης των δομών αυτών, που προέρχονται από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020. Ειδικότερα, τα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας εργασίας είναι τα εξής:

- Ποιο είναι το επίπεδο εργασιακής ικανοποίησης των εργαζομένων των Κέντρων Κοινότητας;
- Ποιο είναι το επίπεδο των εργασιακών σχέσεων μεταξύ των εργαζομένων στα Κέντρα Κοινότητας;
- Ποιο είναι το επίπεδο των προοπτικών εξέλιξης και αποδοχών στα Κέντρα Κοινότητας;
- Ποιες είναι οι πηγές διαχείρισης των οικονομικών πόρων στα Κέντρα Κοινότητας;
- Ποια είναι τα οφέλη των Κέντρων Κοινότητας;
- Ποια είναι η στοχοθεσία των Κέντρων Κοινότητας;
- Ποιο είναι το επίπεδο αποτελεσματικότητας των Κέντρων Κοινότητας;
- Ποιες είναι οι προτάσεις για την πορεία των δομών;

3.2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ

Για την απάντηση των σκοπών της έρευνας αλλά και των ερευνητικών ερωτημάτων, επιλέχθηκε ως η πλέον κατάλληλη η ποσοτική έρευνα, χρησιμοποιώντας ως ερευνητικό εργαλείο το ερωτηματολόγιο.

Οι ποσοτικές ερευνητικές μέθοδοι υπογραμμίζουν τις αντικειμενικές μετρήσεις και τη στατιστική, τη μαθηματική ή αριθμητική ανάλυση των δεδομένων που συλλέγονται μέσω των δημοσκοπήσεων, των ερωτηματολογίων και ερευνών ή με τον χειρισμό προϋπάρχουσων στατιστικών στοιχείων χρησιμοποιώντας υπολογιστικές τεχνικές. Η ποσοτική έρευνα επικεντρώνεται στη συλλογή αριθμητικών δεδομένων και τη γενίκευση μεταξύ των ομάδων ή την εξήγηση ενός συγκεκριμένου φαινομένου. Ο στόχος στη διεξαγωγή μιας ποσοτικής έρευνας είναι να καθοριστεί η σχέση μεταξύ ενός πράγματος (ανεξάρτητη μεταβλητή) και ενός άλλου (εξαρτημένη μεταβλητή ή μεταβλητή έκβασης) μέσα σε έναν πληθυσμό. Τα ποσοτικά ερευνητικά σχέδια είναι είτε περιγραφικά (τα άτομα που συνήθως μετρούνται μία φορά) ή πειραματικά (υποκείμενα που μετρήθηκαν πριν και μετά από μια θεραπεία). Μια περιγραφική μελέτη δημιουργεί μόνο ενώσεις μεταξύ των μεταβλητών. Μια πειραματική μελέτη δημιουργεί αιτιότητα (Bao et al., 2022).

Η ποσοτική έρευνα επικεντρώνεται σε αριθμητικά και αμετάβλητα δεδομένα και στη λεπτομερή, συγκλίνουσα συλλογιστική αντί για την αποκλίνουσα συλλογιστική (δηλαδή, τη δημιουργία μιας ποικιλίας ιδεών για ένα ερευνητικό πρόβλημα με αυθόρμητο, ελεύθερο τρόπο). Τα κύρια χαρακτηριστικά της είναι: 1) Τα δεδομένα που συλλέγονται συνήθως χρησιμοποιούν δομημένα ερευνητικά μέσα 2) Τα αποτελέσματα βασίζονται σε μεγαλύτερα μεγέθη δείγματος που αντιπροσωπεύουν τον πληθυσμό 3) Η ερευνητική μελέτη μπορεί συνήθως να αναπαραχθεί ή να επαναληφθεί, δεδομένης της υψηλής αξιοπιστίας της 4) Ο ερευνητής έχει ένα σαφώς καθορισμένο ερευνητικό ερώτημα στο οποίο ζητούνται αντικειμενικές απαντήσεις 5) Όλες οι πτυχές της μελέτης σχεδιάζονται προσεκτικά πριν από τη συλλογή δεδομένων 6) Τα δεδομένα έχουν τη μορφή αριθμών και στατιστικών στοιχείων, συχνά διατεταγμένα σε πίνακες, διαγράμματα, αριθμούς ή σε άλλες μη-κειμενικές μορφές 7) Το έργο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη γενικοποίηση των εννοιών ευρύτερα, προβλέποντας μελλοντικά αποτελέσματα ή ερευνώντας αιτιώδεις σχέσεις 8) Ο

ερευνητής χρησιμοποιεί εργαλεία, όπως ερωτηματολόγια ή λογισμικό ηλεκτρονικών υπολογιστών, για τη συλλογή αριθμητικών δεδομένων (Bao et al., 2022).

Ο πρωταρχικός στόχος μιας ποσοτικής έρευνας είναι η ταξινόμηση των χαρακτηριστικών, η μέτρηση τους και η κατασκευή στατιστικών μοντέλων σε μια προσπάθεια να εξηγηθεί τι παρατηρείται. Πριν σχεδιάσει μια ποσοτική μελέτη έρευνας, ο ερευνητής θα πρέπει να αποφασίσει αν θα είναι περιγραφική ή πειραματική, διότι αυτό θα υπαγορεύσει τον τρόπο με τον οποίο θα συγκεντρώσει, θα αναλύσει και θα ερμηνεύσει τα αποτελέσματα. Μια περιγραφική μελέτη διέπεται από τους ακόλουθους κανόνες: τα άτομα μετριούνται γενικά μία φορά. Η πρόθεση είναι να καθοριστούν μόνο ενώσεις μεταξύ των μεταβλητών. Και η μελέτη μπορεί να περιλαμβάνει ένα δείγμα πληθυσμού εκατοντάδων ή χιλιάδων θεμάτων για να εξασφαλίσει ότι έχει ληφθεί μία έγκυρη εκτίμηση μιας γενικευμένης σχέσης μεταξύ των μεταβλητών. Ένας πειραματικός σχεδιασμός περιλαμβάνει τα υποκείμενα που μετρήθηκαν πριν και μετά από μια συγκεκριμένη θεραπεία, ο δειγματοληπτικός πληθυσμός μπορεί να είναι πολύ μικρός και σκόπιμα επιλεγμένος και προορίζεται για να καθιερώσει την αιτιότητα μεταξύ των μεταβλητών (Bao et al., 2022).

Επομένως, με βάση τα παραπάνω, θα πρέπει να υπογραμμιστεί πως στην παρούσα μελέτη χρησιμοποιείται η περιγραφική μελέτη. Το δείγμα της έρευνας αφορά 142 εργαζόμενους/υπεύθυνους στα Κέντρα Κοινότητας. Ειδικότερα, δημιουργήθηκε ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο μέσω της πλατφόρμας google forms και στη συνέχεια διανεμήθηκε μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος στους εκπροσώπους των δομών/Κέντρων Κοινότητας.

Αναφορικά με το ερωτηματολόγιο, αυτό αποτελείται από 51 ερωτήσεις κλειστού τύπου, οι οποίες είναι διαχωρισμένες σε 9 ενότητες. Η πρώτη ενότητα αφορά τα δημογραφικά χαρακτηριστικά και περιλαμβάνει 6 ερωτήσεις, όπως φύλο, ηλικία, αριθμός εργαζομένων κτλ.. Η δεύτερη ενότητα αφορά την ικανοποίηση των εργαζομένων και περιλαμβάνει 6 ερωτήσεις, η τρίτη ενότητα αφορά τις εργασιακές σχέσεις και περιλαμβάνει 7 ερωτήσεις, η τέταρτη ενότητα αφορά τις προοπτικές εξέλιξης και τις αποδοχές και περιλαμβάνει 5 ερωτήσεις, η πέμπτη ενότητα αφορά τους οικονομικούς πόρους και περιλαμβάνει 8 ερωτήσεις, η έκτη ενότητα αφορά τα οφέλη των δομών και περιλαμβάνει 5 ερωτήσεις, η έβδομη ενότητα αφορά τη στοχοθεσία των δομών και περιλαμβάνει 7 ερωτήσεις, η όγδοη ενότητα αφορά την

αποτελεσματικότητα των δομών και περιλαμβάνει 4 ερωτήσεις και η ένατη ενότητα αφορά τις προτάσεις για την πορεία των δομών και περιλαμβάνει 3 ερωτήσεις.

Τέλος, θα πρέπει να επισημανθεί πως η στατιστική επεξεργασία πραγματοποιήθηκε μέσω του στατιστικού προγράμματος SPSS22. Για την ολοκλήρωση και περάτωση της έρευνας, ελέγχθηκε επίσης και ο συντελεστής αξιοπιστίας Cronbach's alpha ο οποίος είναι $0,88 > 0,7$, πράγμα που σημαίνει πως τα δεδομένα είναι αξιόπιστα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εξαγωγή συμπερασμάτων.

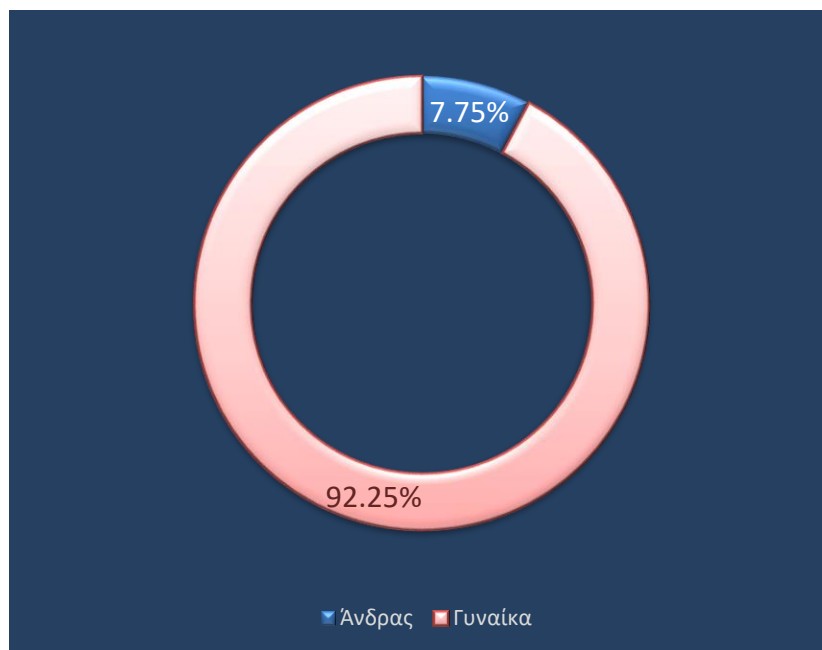
ΜΕΡΟΣ Β: ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ

4.1. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

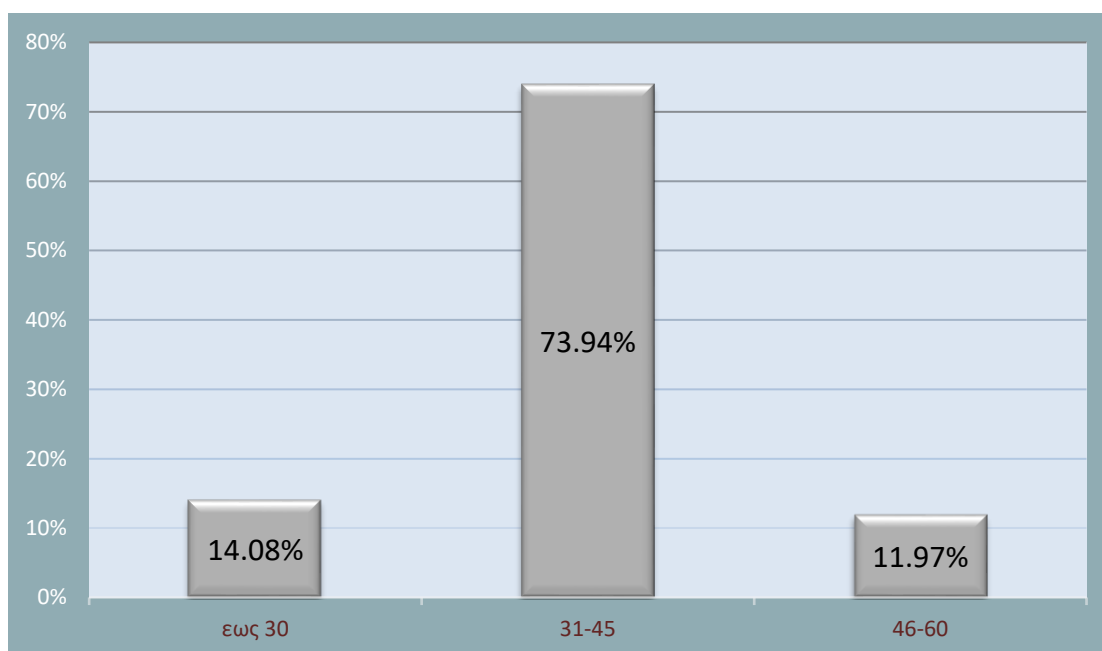
Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, στην έρευνα συμμετείχαν 142 εργαζόμενοι/υπεύθυνοι στα Κέντρα Κοινότητας, εκ των οποίων το 92,25% ήταν γυναίκες και το 7,75% ήταν άντρες (Διάγραμμα 3).

Διάγραμμα 3: Φύλο

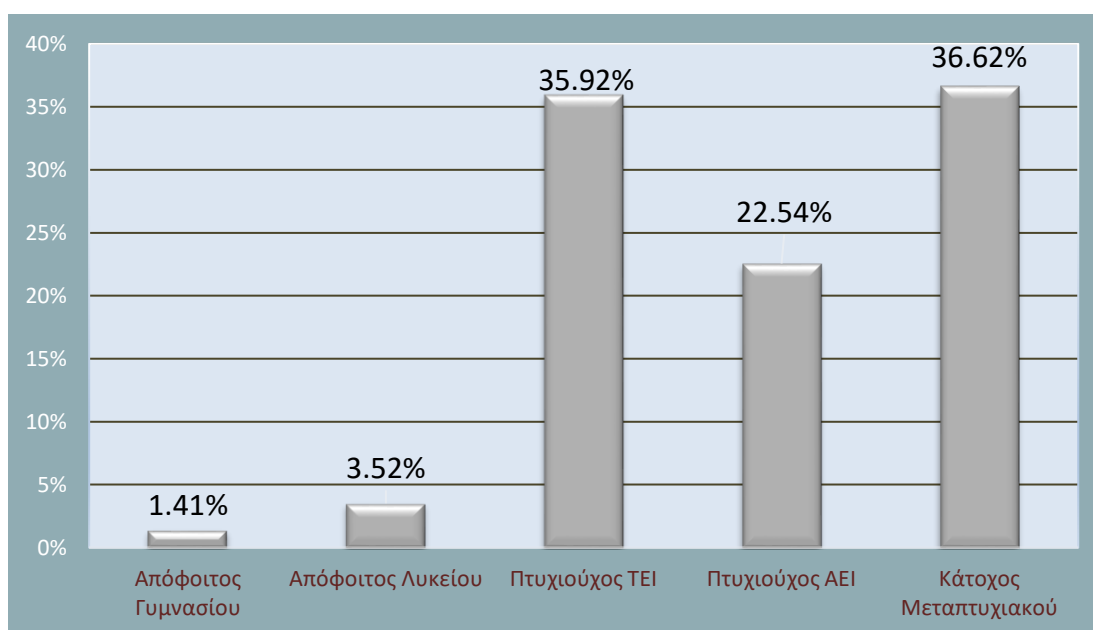
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 4, το 73,94% των συμμετεχόντων ήταν ηλικίας 31 έως 45 ετών, το 14,08% ήταν ηλικίας έως 30 ετών και το 11,97% ήταν ηλικίας 46 έως 60 ετών.

Διάγραμμα 4: Ηλικία

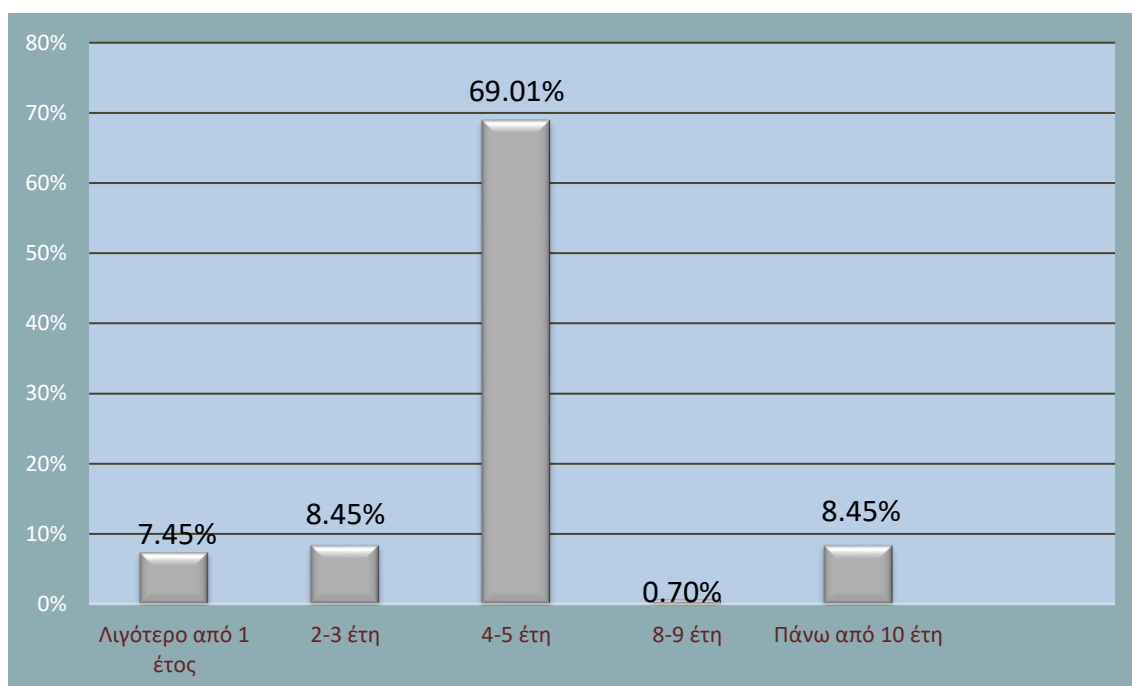
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 5, αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης, το 36,62% των συμμετεχόντων είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού, το 35,92% είναι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι., το 22,54% είναι πτυχιούχοι Α.Ε.Ι., το 3,52% είναι απόφοιτοι λυκείου και το 1,41% είναι απόφοιτοι γυμνασίου.

Διάγραμμα 5: Επίπεδο εκπαίδευσης

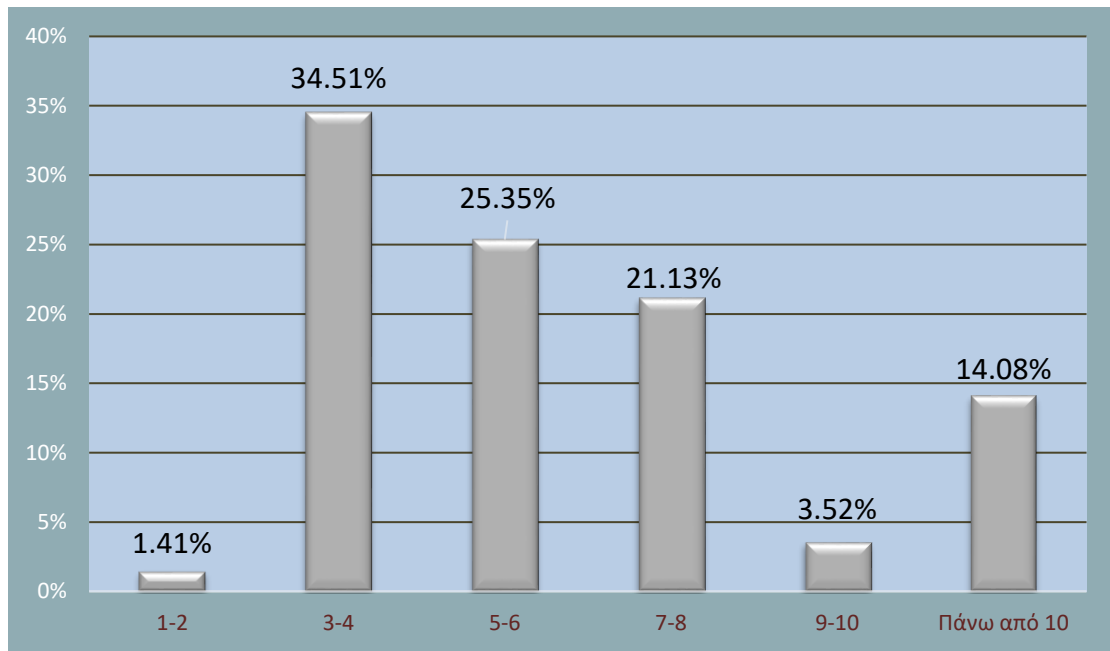
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 6, αναφορικά με τα έτη λειτουργία της δομής, το 69,01% υποστήριξε πως λειτουργεί 4 έως 5 έτη, το 8,45% υποστήριξε πως λειτουργεί 2 έως 3 έτη, το 8,45% υποστήριξε πως λειτουργεί πάνω από 10 έτη, το 7,45% λειτουργεί λιγότερο από ένα έτος και το 0,70% λειτουργεί από 8 έως 9 έτη.

Διάγραμμα 6: Έτη λειτουργίας δομών

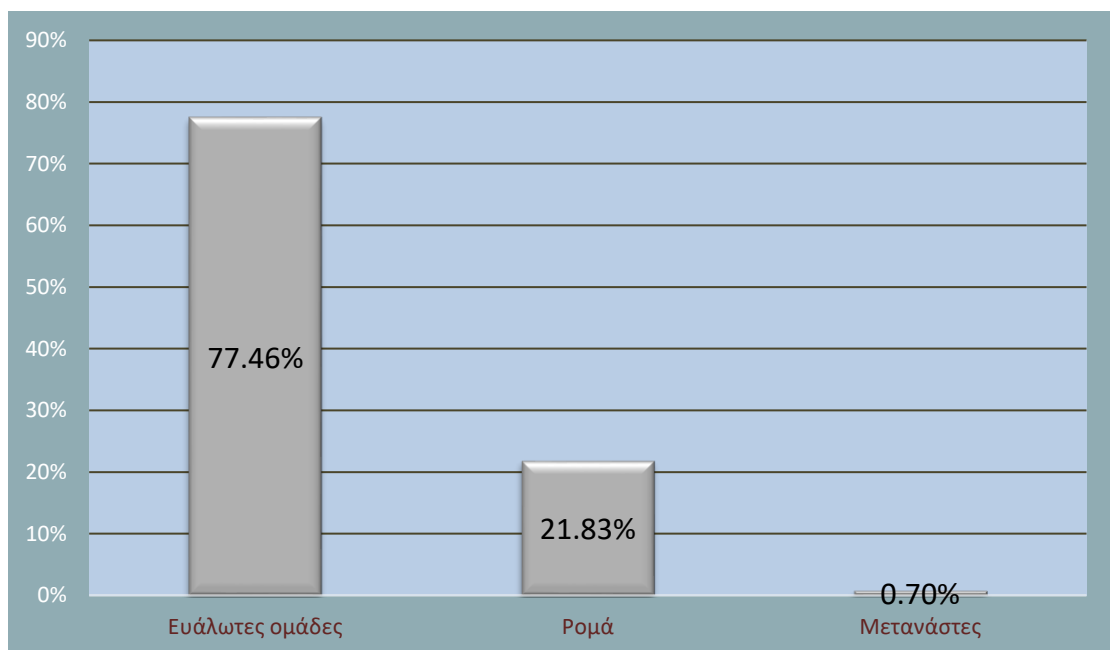
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 7, αναφορικά με τον αριθμό εργαζομένων στις δομές, το 34,51% υποστήριξε πως διαθέτει από 3 έως 4 εργαζομένους, το 25,35% υποστήριξε πως διαθέτει από 5 έως 6 εργαζομένους, το 21,13% υποστήριξε πως διαθέτει από 7 έως 8 εργαζομένους, το 14,08% υποστήριξε πως διαθέτει παραπάνω από 10 εργαζομένους, το 3,52% υποστήριξε πως διαθέτει από 9 έως 10 εργαζομένους και το 1,41% υποστήριξε πως διαθέτει από 1 έως 2 εργαζομένους.

Διάγραμμα 7: Αριθμός εργαζομένων στις δομές

Τέλος, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 8, το 77,46% των δομών εξυπηρετούν ευάλωτες ομάδες, το 21,83% εξυπηρετούν Ρομά και το 0,70% εξυπηρετούν μετανάστες.

Διάγραμμα 8: Πληθυσμοί που εξυπηρετούνται

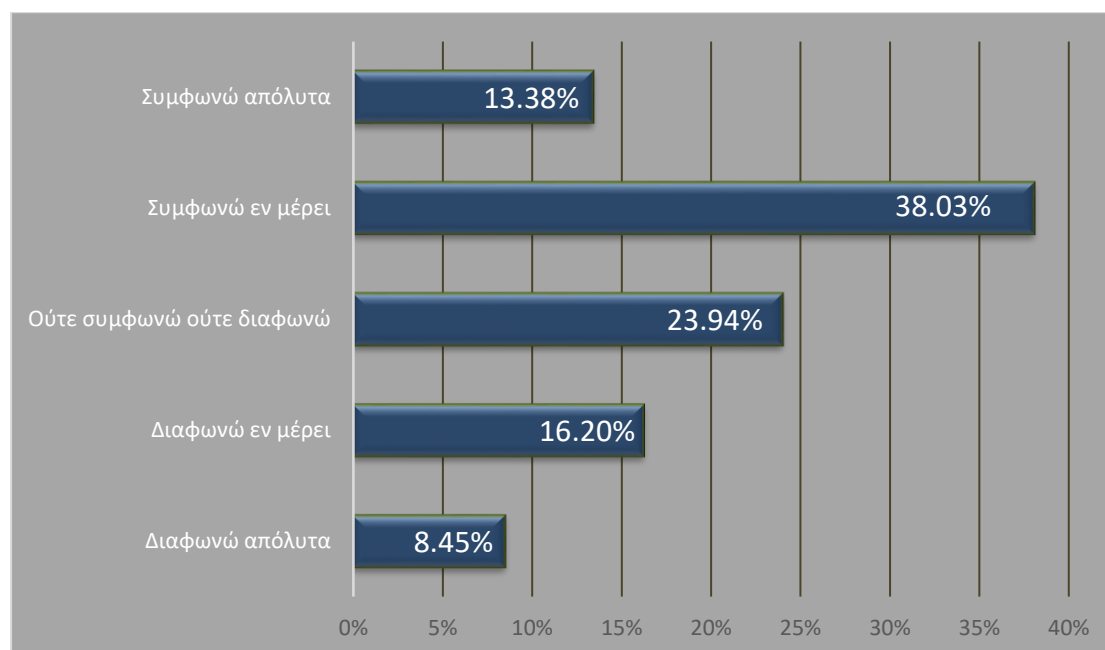

4.2. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η δεύτερη ενότητα του ερωτηματολογίου αφορούσε την εργασιακή ικανοποίηση των εργαζομένων των δομών και περιείχε 6 ερωτήσεις.

Ειδικότερα, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 9, στην ερώτηση «Η εργασία μου, μου προσφέρει το αίσθημα της «σταθερότητας», το 38,03% συμφωνεί εν μέρει, το 23,94% παραμένει αβέβαιο, το 16,20% διαφωνεί εν μέρει, το 13,38% συμφωνεί απόλυτα και το 8,45% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 9: Η εργασία μου, μου προσφέρει το αίσθημα της «σταθερότητας»

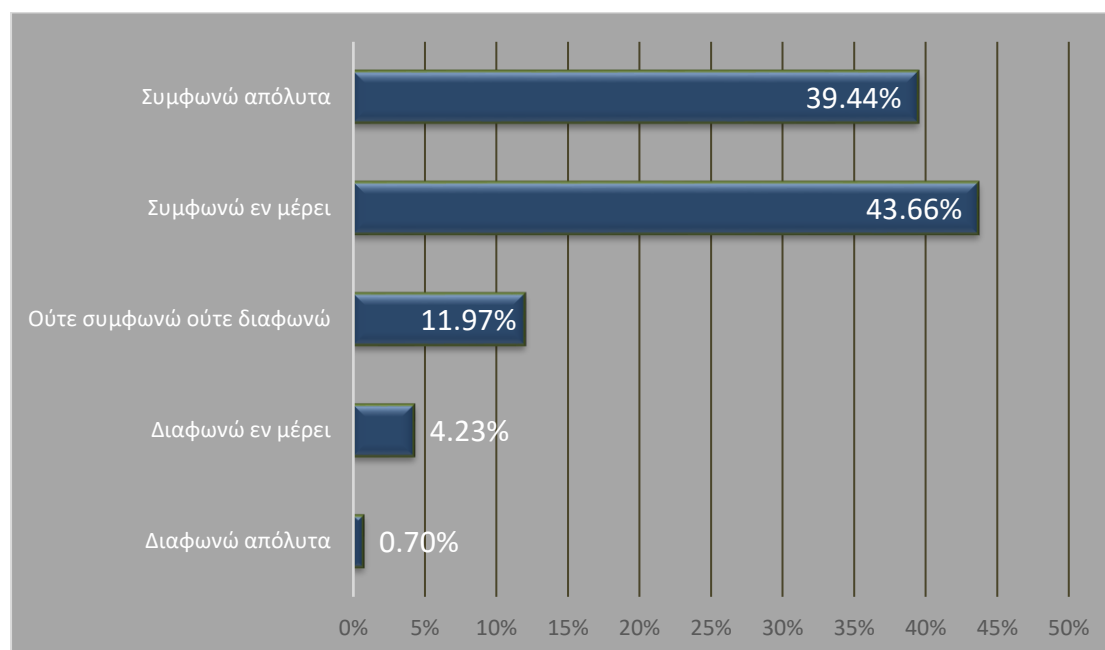

Επ' αυτού, θα πρέπει να σημειωθούν τα εξής: οι εργαζόμενοι στα Κέντρα Κοινότητας δεν έχουν μόνιμη θέση απασχόλησης, γεγονός που σημαίνει ότι υπάρχει αρκετά μεγάλη εργασιακή ανασφάλεια. Ως εκ τούτου, το Πανελλήνιο Σωματείο Εργαζομένων Κέντρων Κοινότητας και Παρακολουθημάτων τους έχει καταθέσει, μεταξύ άλλων, το αίτημα της μονιμοποίησης των υπαλλήλων των Κέντρων Κοινότητας. Ένας παράγοντας που επιτείνει την εργασιακή ανασφάλεια είναι ότι σύμφωνα με το Πανελλήνιο Σωματείο Εργαζομένων Κέντρων Κοινότητας και

Παρακολουθημάτων τους, πλέον οι ΟΤΑ υποχρεούνται να προσφεύγουν δικαστικά σε αποφάσεις που δικαιώναν τους συμβασιούχους εργαζομένους με μετατροπή των συμβάσεων από ορισμένου χρόνου σε διαρκείας, έστω και εάν καλύπτουν πάγιες και διαρκείς ανάγκες, όπως άλλωστε αυτό τεκμηριώνεται από το ότι πολλοί εργαζόμενοι κάνουν ανανέωση της σύμβασης κάθε χρόνο για δέκα ή ακόμη και δεκαπέντε χρόνια (Πανελλήνιο Σωματείο Εργαζομένων Κέντρων Κοινότητας και Παρακολουθημάτων τους, 2022). Επ' αυτού, θα πρέπει να σημειωθεί ότι με το άρθρο 61 παρ. 1 του Ν.4674/2020,ΦΕΚ Α 53/11.3.2020 για τους εργαζομένους σειράς αρμοδιοτήτων -που καλύπτει και τους εργαζομένους στα Κέντρα Κοινότητας- ορίζεται ότι: «επιτρέπεται η διάρκεια των συμβάσεων να είναι ισόχρονη με τη διάρκεια του εκτελούμενου προγράμματος ή έργου ή την εκπλήρωση της υποχρέωσης, αποκλειόμενης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου».

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 10, στην ερώτηση «Η δουλειά μου με κάνει να αισθάνομαι χρήσιμος/η», το 43,66% συμφωνεί εν μέρει, το 39,44% συμφωνεί απόλυτα, το 11,97% παραμένει ουδέτερο, το 4,23% διαφωνεί εν μέρει και το 0,70% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 10: Η δουλειά μου με κάνει να αισθάνομαι χρήσιμος/η

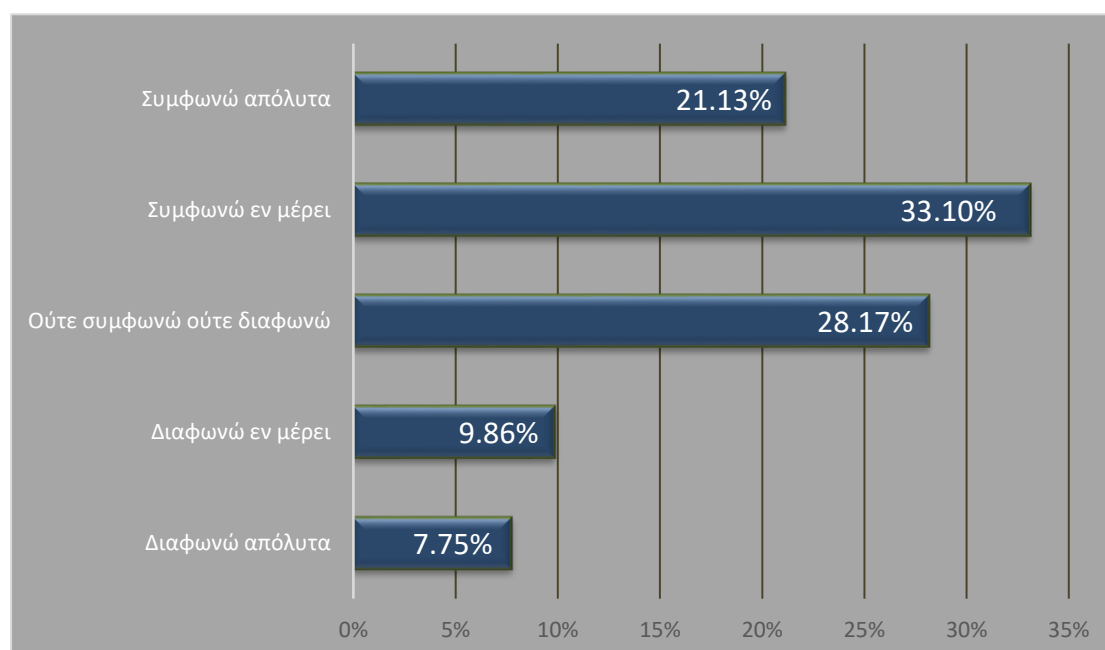

Η αίσθηση της χρησιμότητας που αντλεί το άτομο από την εργασία του είναι σημαντική παράμετρος της συνολικής ικανοποίησης από τον εργασιακό βίο. Διαπιστώνεται, ως εκ τούτου, ότι οι εργαζόμενοι έχουν αντίληψη της μεγάλης κοινωνικής σημασίας που έχει το έργο τους και οι υπηρεσίες που προσφέρουν, ακόμη και εάν αυτό δεν αναγνωρίζεται εμπράκτως από την πολιτεία, όπως στοιχειοθετήθηκε από την προηγούμενη ερώτηση.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 11, στην ερώτηση «Η δουλειά μου με κάνει να αισθάνομαι δημιουργικός/η», το 33,10% συμφωνεί εν μέρει, το 28,17% παραμένει ουδέτερο, το 21,13% συμφωνεί απόλυτα, το 9,86% διαφωνεί εν μέρει και το 7,75% διαφωνεί απόλυτα.

Η αίσθηση της δημιουργικότητας είναι απαραίτητο στοιχείο της ικανοποίησης από τον χώρο εργασίας, που όμως μπορεί να περιοριστεί από την έλλειψη ανάληψης πρωτοβουλιών και της γραφειοκρατίας (Mieczkowski, 1991).

Διάγραμμα 11: Η δουλειά μου με κάνει να αισθάνομαι δημιουργικός/ή

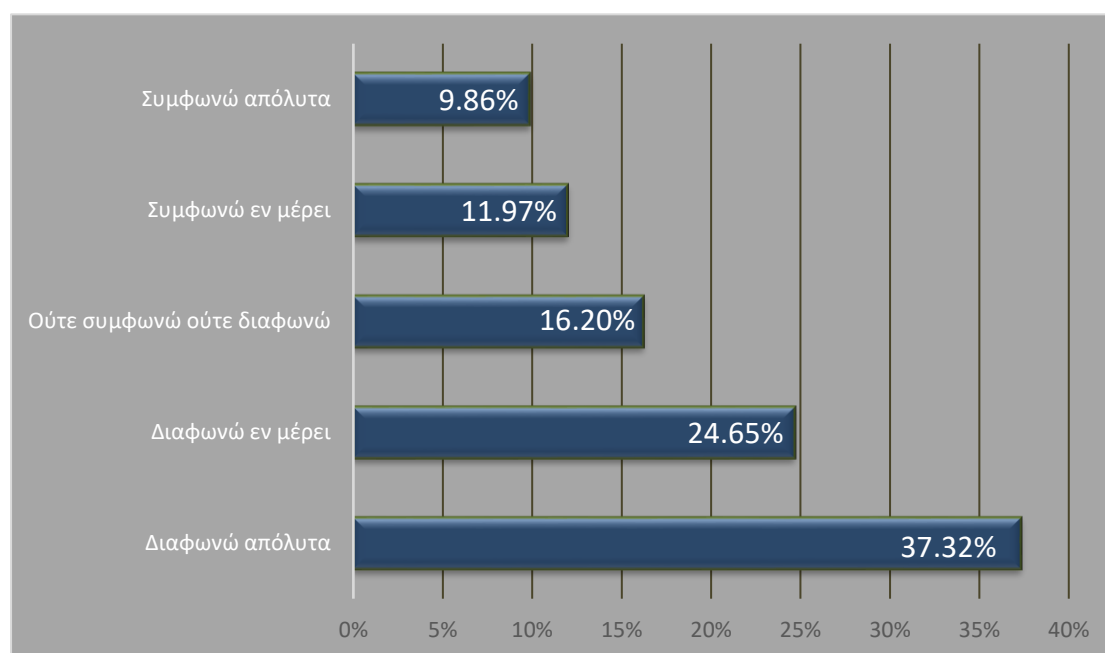

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 12, στην ερώτηση «Εργάζομαι περισσότερες ώρες από ότι προβλέπει το ωράριο μου για να ανταποκριθώ στις υποχρεώσεις», το

37,32% διαφωνεί απόλυτα, το 24,65% διαφωνεί εν μέρει, το 16,20% παραμένει ουδέτερο, το 11,97% συμφωνεί εν μέρει και το 9,86% συμφωνεί απόλυτα.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η επιπλέον εργασία σε ώρες εκτός ωραρίου δημιουργεί μείωση της ικανοποίησης από την εργασία και εργασιακό άγχος (Jaffem 1995).

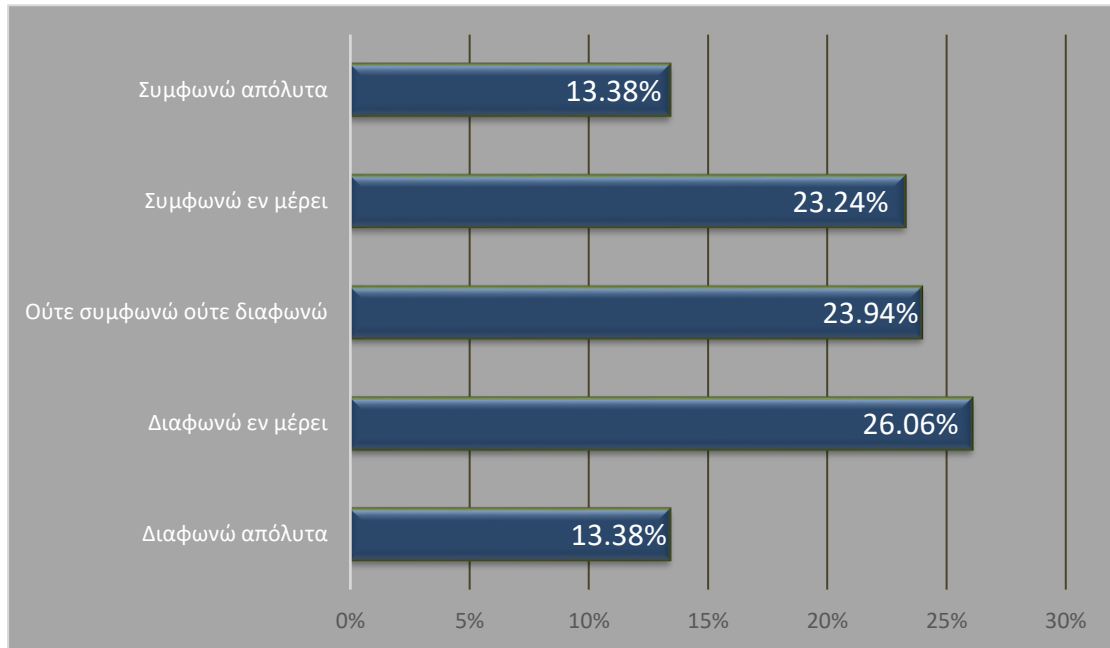
Διάγραμμα 12: Εργάζομαι περισσότερες ώρες από ότι προβλέπει το ωράριο μου για να ανταποκριθώ στις υποχρεώσεις

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 13, στην ερώτηση «Ο φόρτος εργασίας μου προκαλεί άγχος που επηρεάζει αρνητικά την απόδοσή μου», το 26,06% διαφωνεί εν μέρει, το 23,94% παραμένει ουδέτερο, το 23,24% συμφωνεί εν μέρει, το 13,38% διαφωνεί απόλυτα και το 13,38% συμφωνεί απόλυτα.

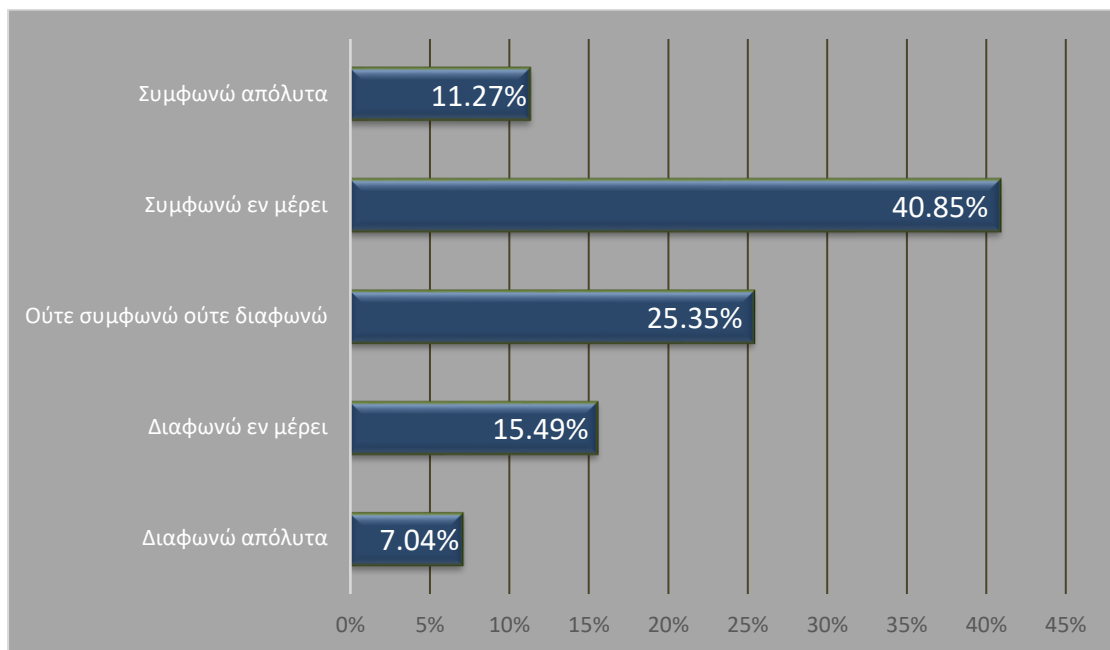
Το συγκεκριμένο εύρημα είναι σύμφωνο με αυτά που αναφέρονται στην διεθνή βιβλιογραφία περί των συνεπειών του εργασιακού άγχους (Stanford, 2013).

Διάγραμμα 13: Ο φόρτος εργασίας μου προκαλεί άγχος που επηρεάζει αρνητικά την απόδοσή μου

Τέλος, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 14, στην ερώτηση «Συνολικά, είμαι σε σημαντικό βαθμό ικανοποιημένος/η από τις συνθήκες εργασίας μου», το 40,85% συμφωνεί εν μέρει, το 25,35% παραμένει ουδέτερο, το 15,49% διαφωνεί εν μέρει, το 11,27% συμφωνεί απόλυτα και το 7,04% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 14: Συνολικά, είμαι σε σημαντικό βαθμό ικανοποιημένος/η από τις συνθήκες εργασίας μου

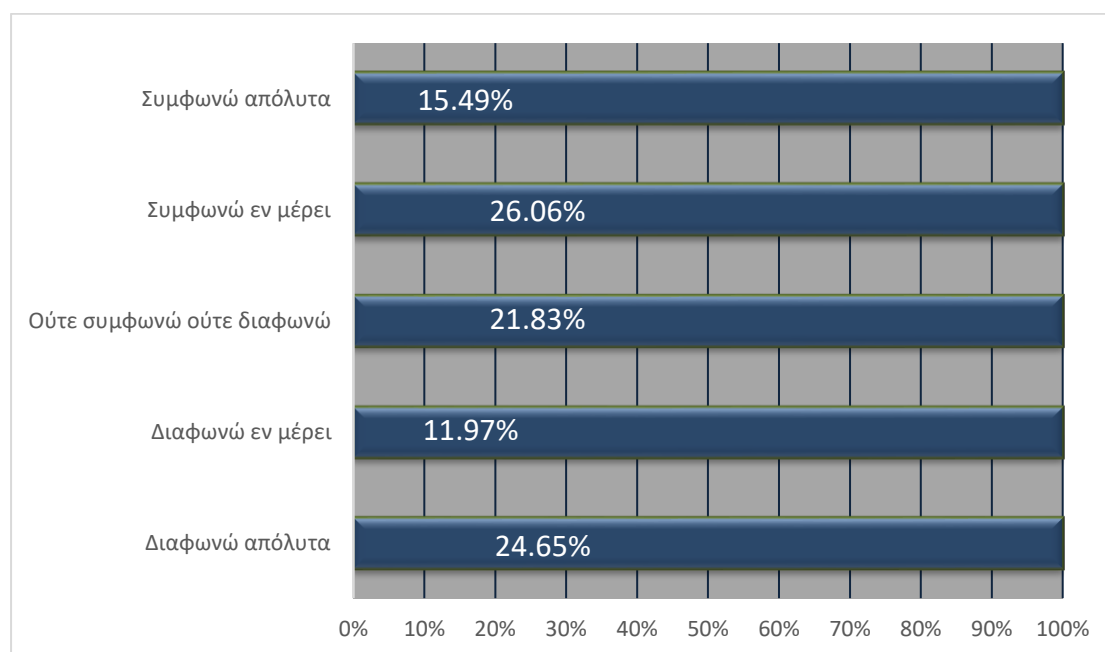

4.3. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Η τρίτη ενότητα του ερωτηματολογίου αφορούσε τις εργασιακές σχέσεις μεταξύ των εργαζομένων των δομών. Στην συγκεκριμένη ενότητα περιέχονται 7 ερωτήσεις.

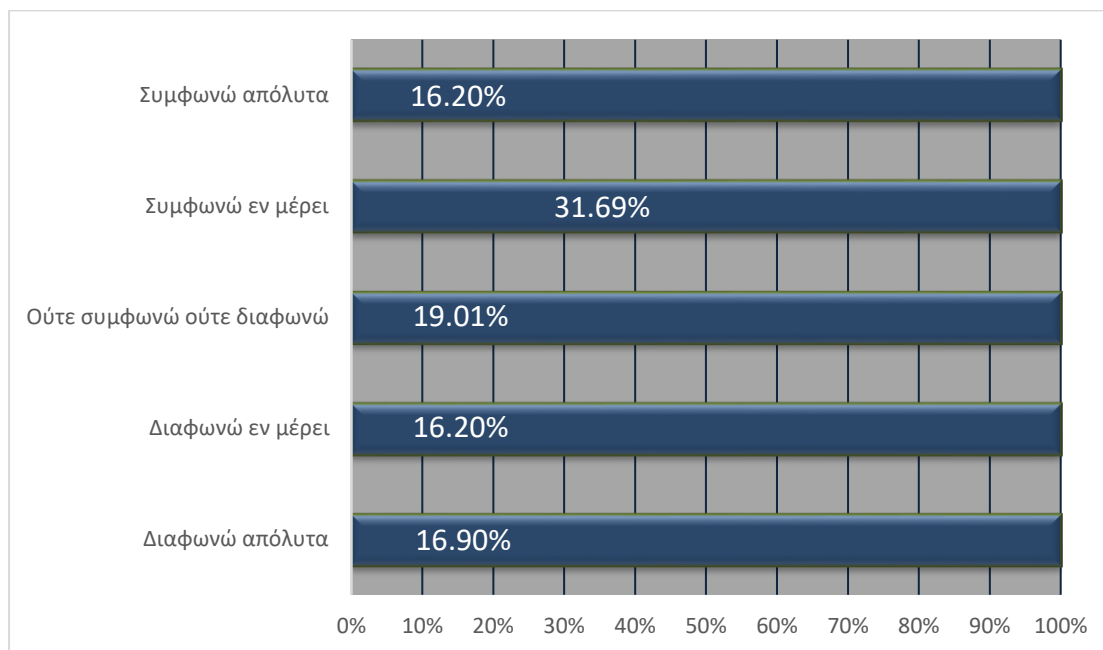
Όπως φαίνεται λοιπόν στο διάγραμμα 15, στην ερώτηση «Οι προϊστάμενοι με επιβραβεύουν όταν το αξίζω» το 26,06% συμφωνεί εν μέρει, το 24,65% διαφωνεί απόλυτα, το 21,83% παραμένει ουδέτερο, το 15,49% συμφωνεί απόλυτα και το 11,97% διαφωνεί εν μέρει. Εδώ και πάλι καταγράφεται ένα σημαντικό μειονέκτημα της γραφειοκρατικής δομής που επικρατεί στις δημόσιες υπηρεσίες, όπου σπανίως υπάρχει επιβράβευση και κινητροδότηση (Mieczkowski, 1991).

Διάγραμμα 15: Οι προϊστάμενοι με επιβραβεύουν όταν το αξίζω

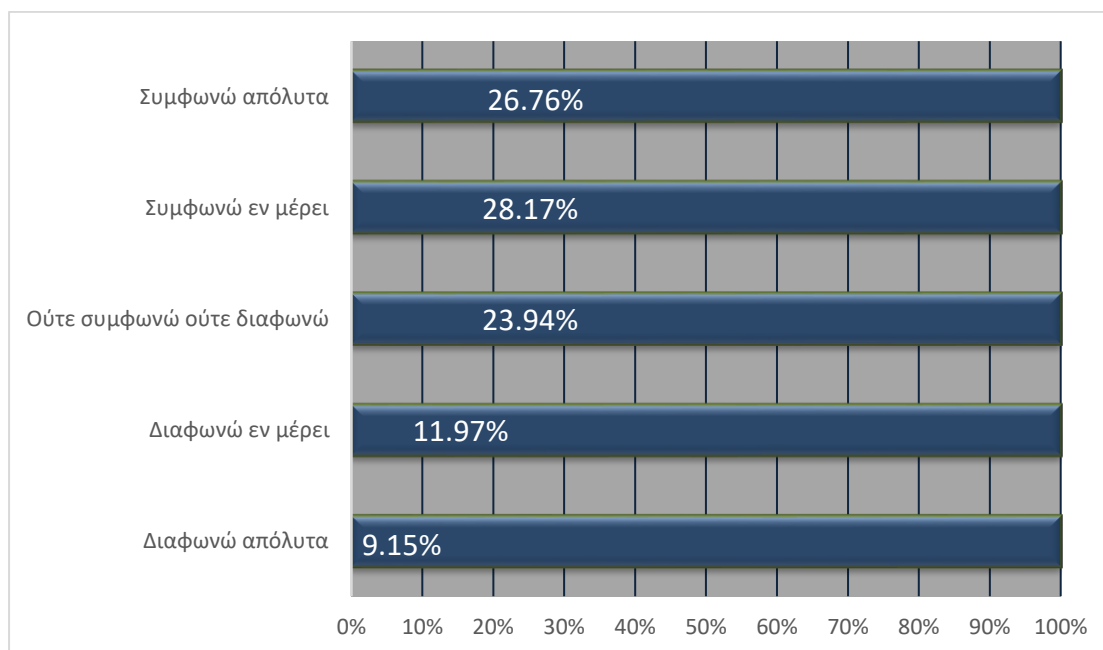
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 16, στην ερώτηση «Από τους προϊστάμενους λαμβάνω την απαραίτητη υποστήριξη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων μου», το 31,69% συμφωνεί εν μέρει, το 19,01% παραμένει ουδέτερο, το 16,20% διαφωνεί εν μέρει, το 16,20% συμφωνεί απόλυτα και το 16,90% διαφωνεί απόλυτα. Γεγονός είναι ότι εφ' όσον οι εργαζόμενοι σε έναν οργανισμό δεν έχουν ένα κλίμα συμμετοχής, τότε δεν λαμβάνουν και την υποστήριξη που θα έπρεπε.

Διάγραμμα 16: Από τους προϊστάμενους λαμβάνω την απαραίτητη υποστήριξη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων μου

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 17, στην ερώτηση «Οι προϊστάμενοι σέβονται την προσωπικότητα μου», το 28,17% συμφωνεί εν μέρει, το 26,76% συμφωνεί απόλυτα, το 23,94% παραμένει ουδέτερο, το 11,97% διαφωνεί εν μέρει και το 9,15% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 17: Οι προϊστάμενοι σέβονται την προσωπικότητα μου

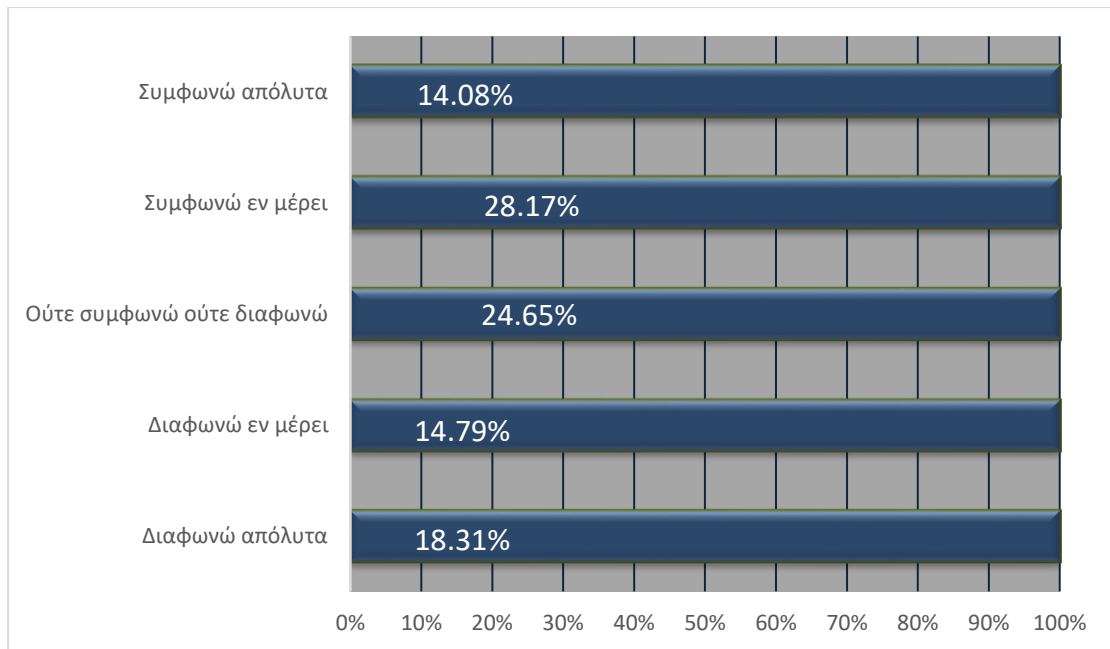

Σε αυτό το σημείο εγείρεται ένας σημαντικός προβληματισμός, διότι σε έναν οργανισμό του δημόσιου τομέα -ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα- είναι απολύτως απαράδεκτο να υπάρχει έλλειψη σεβασμού στην προσωπικότητα των εργαζομένων.

Ο σεβασμός αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για τη δημιουργία θετικού εργασιακού περιβάλλοντος και την επίτευξη οργανωτικής επιτυχίας. Στο χώρο εργασίας, η αντιμετώπιση των εργαζομένων με σεβασμό από τους διευθυντές και τους συναδέλφους μπορεί να βελτιώσει το ηθικό των εργαζομένων, να αυξήσει την παραγωγικότητα, να ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και να ενισχύσει τη φήμη του οργανισμού (Russo, 2010). Ειδικά όσον αφορά στα Κέντρα Κοινότητας όπου η αποστολή του οργανισμού είναι να εξυπηρετεί και να υποστηρίζει την τοπική κοινότητα, ο σεβασμός των εργαζομένων είναι ιδιαίτερα κρίσιμος. Οι εργαζόμενοι που αισθάνονται ότι τους σέβονται είναι πιο πιθανό να παρέχουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στην κοινότητα και να είναι πρεσβευτές της αποστολής του οργανισμού (Berry, 2007). Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό για τους δημόσιους οργανισμούς να θέτουν ως προτεραιότητα τη δημιουργία μιας κουλτούρας σεβασμού στο χώρο εργασίας για την επίτευξη της αποστολής τους και την αποτελεσματική εξυπηρέτηση της κοινότητάς τους.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 18, στην ερώτηση «Η κρίση των προϊσταμένων μου είναι δίκαιη», το 28,17% συμφωνεί εν μέρει, το 24,65% παραμένει ουδέτερο, το 18,31% διαφωνεί απόλυτα, το 14,79% διαφωνεί εν μέρει και το 14,08% συμφωνεί απόλυτα.

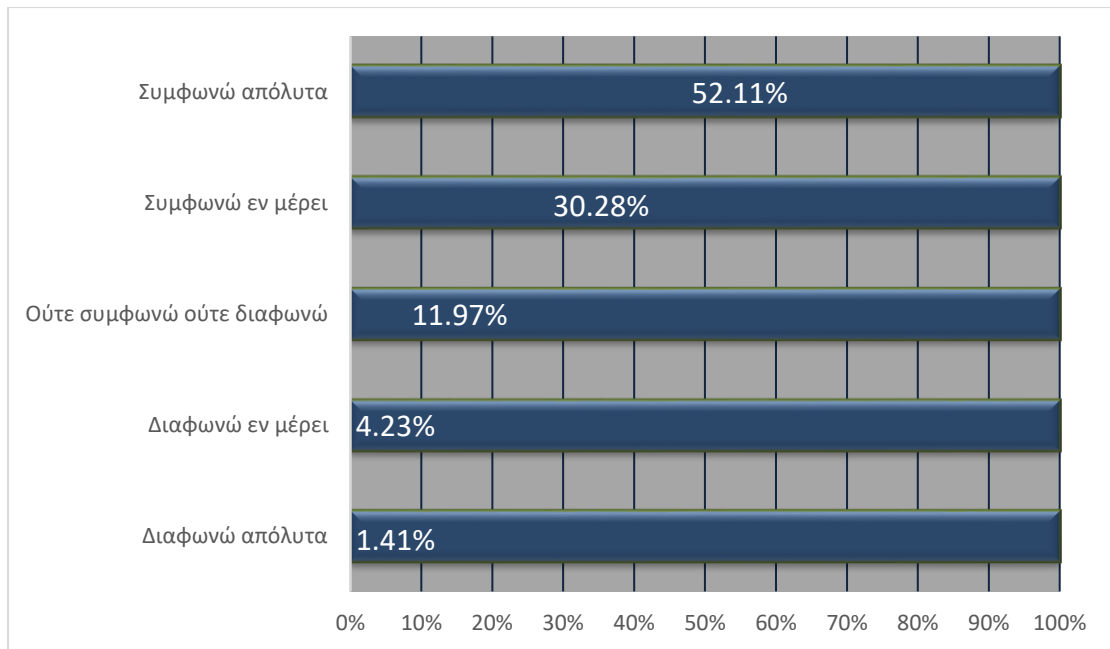
Διάγραμμα 18: Η κρίση των προϊσταμένων μου είναι δίκαιη

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι σε έναν ιεραρχικό οργανισμό, πολλές φορές οι αποφάσεις λαμβάνονται με βάση τους τυποποιημένους κώδικες, με αποτέλεσμα να θεωρούνται άδικες, αφού δεν εξετάζουν τα ειδικά χαρακτηριστικά της κάθε περίπτωσης. Ουσιαστικά, πρόκειται για την επικράτηση της τυπολατρίας, από την οποία πάσχει το γραφειοκρατικό μοντέλο (Μακρυδημήτρης, 2010).

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 19, στην ερώτηση «Έχω καλές σχέσεις με τους συναδέλφους μου» το 52,11% συμφωνεί απόλυτα, το 30,28% συμφωνεί εν μέρει, το 11,97% παραμένει ουδέτερο, το 4,23% διαφωνεί εν μέρει και το 1,41% διαφωνεί απόλυτα.

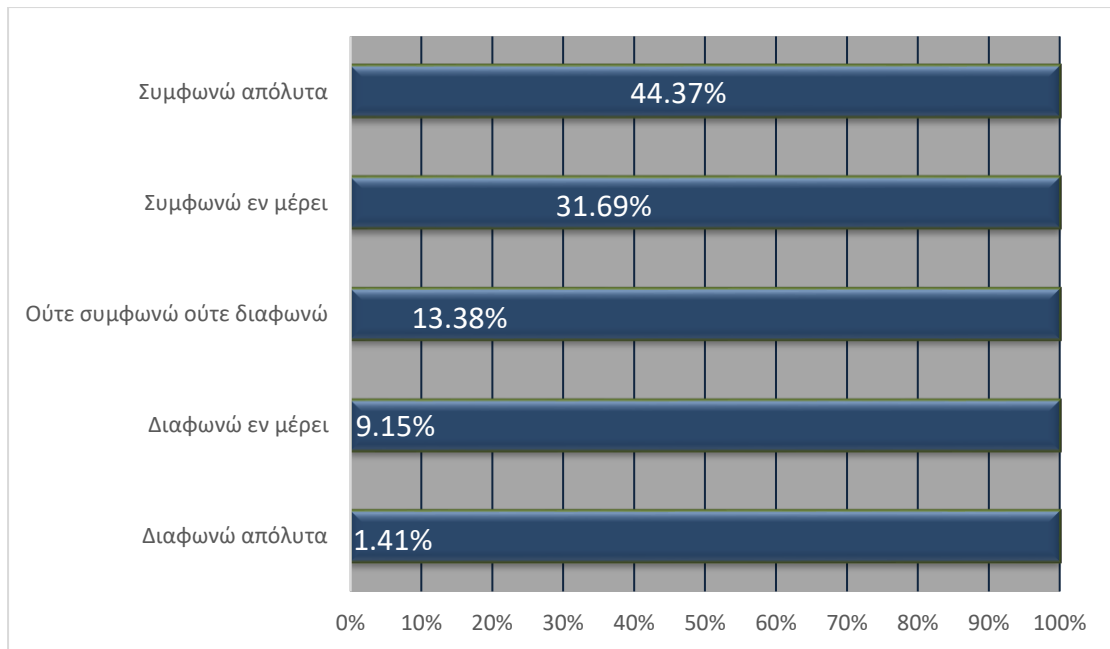
Διάγραμμα 19: Έχω καλές σχέσεις με τους συναδέλφους μου

Οι καλές διαπροσωπικές σχέσεις είναι σημαντικό στοιχείο των συνολικών εργασιακών σχέσεων, που ενισχύουν όχι μόνο την αυτοπεποίθηση του εργαζομένου, αλλά και το παραγόμενο αποτέλεσμα (World Health Organization, 2010).

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 20, στην ερώτηση «Η επικοινωνία και η συνεννόηση με τους συναδέλφους μου είναι ικανοποιητική», το 44,37% συμφωνεί απόλυτα, το 31,69% συμφωνεί εν μέρει, το 13,38% παραμένει ουδέτερο, το 9,15% διαφωνεί εν μέρει και το 1,41% διαφωνεί απόλυτα.

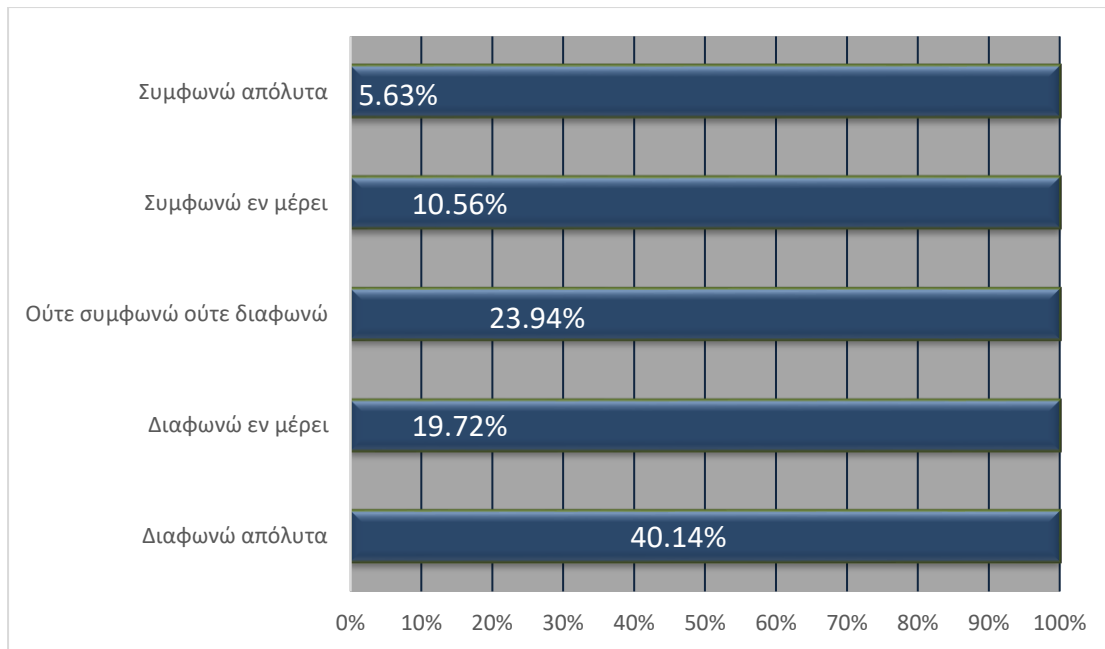
Διάγραμμα 20: Η επικοινωνία και η συνεννόηση με τους συναδέλφους μου είναι ικανοποιητική

Εδώ είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η επικοινωνία μπορεί να αναφέρεται τόσο σε αυτή μεταξύ συναδέλφων στην ίδια ιεραρχική κλίμακα, όπου η επίδραση του γραφειοκρατικού μοντέλου είναι μικρότερη, ή μεταξύ διαφορετικών ιεραρχικών επιπέδων όπου η επικοινωνία γίνεται πιο τυπική (Mouzelis, 2017).

Τέλος, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 21, στην ερώτηση «Υπάρχει έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των συναδέλφων», το 40,14% διαφωνεί απόλυτα, το 23,94% παραμένει ουδέτερο, το 19,72% διαφωνεί εν μέρει, το 10,56% συμφωνεί εν μέρει και το 5,63% συμφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 21: Υπάρχει έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των συναδέλφων

Εδώ το θέμα άπτεται του οργανωτικού κλίματος που μπορεί να επικρατεί, καθώς ενδέχεται να σημειώνονται ανταγωνισμοί μεταξύ συναδέλφων, λόγω ελλιπούς διοικητικής μέριμνας (Raya and Panneerselvam, 2013).

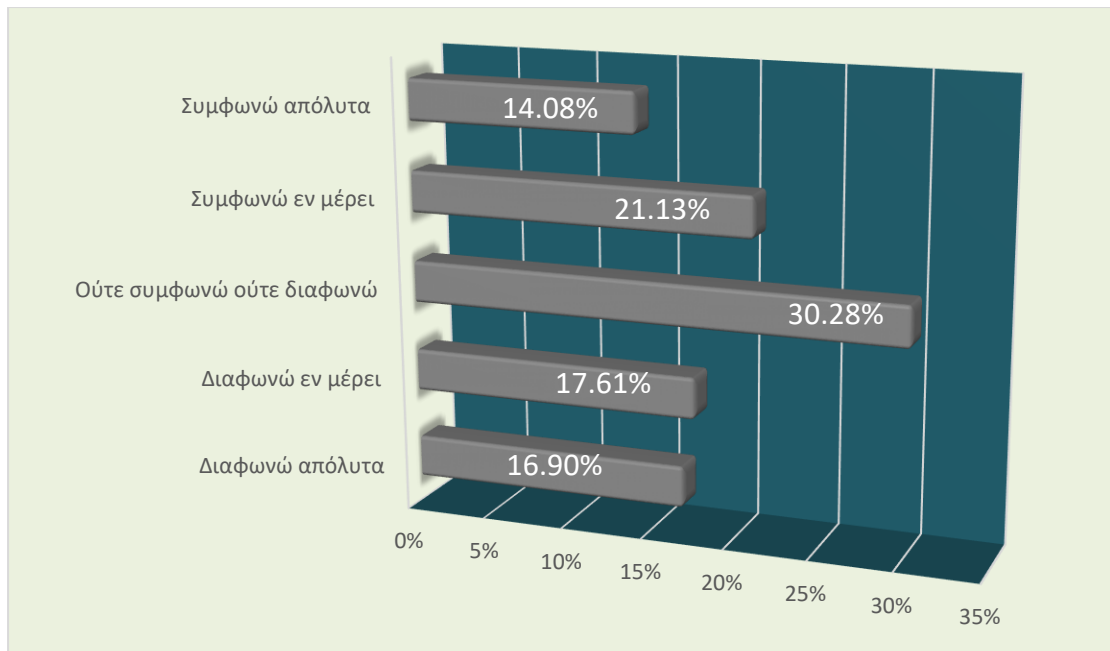
4.4. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΕΣ

Η τέταρτη ενότητα του ερωτηματολογίου αποτελείται από πέντε ερωτήσεις που σχετίζονται με τις προοπτικές εξέλιξης και τις αποδοχές.

Ειδικότερα, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 22, στην ερώτηση «Η διαδικασία εξέλιξης μου είναι δίκαιη», το 30,28% παραμένει ουδέτερο, το 21,13% συμφωνεί εν μέρει, το 17,61% διαφωνεί εν μέρει, το 16,90% διαφωνεί απόλυτα και το 14,08% συμφωνεί απόλυτα.

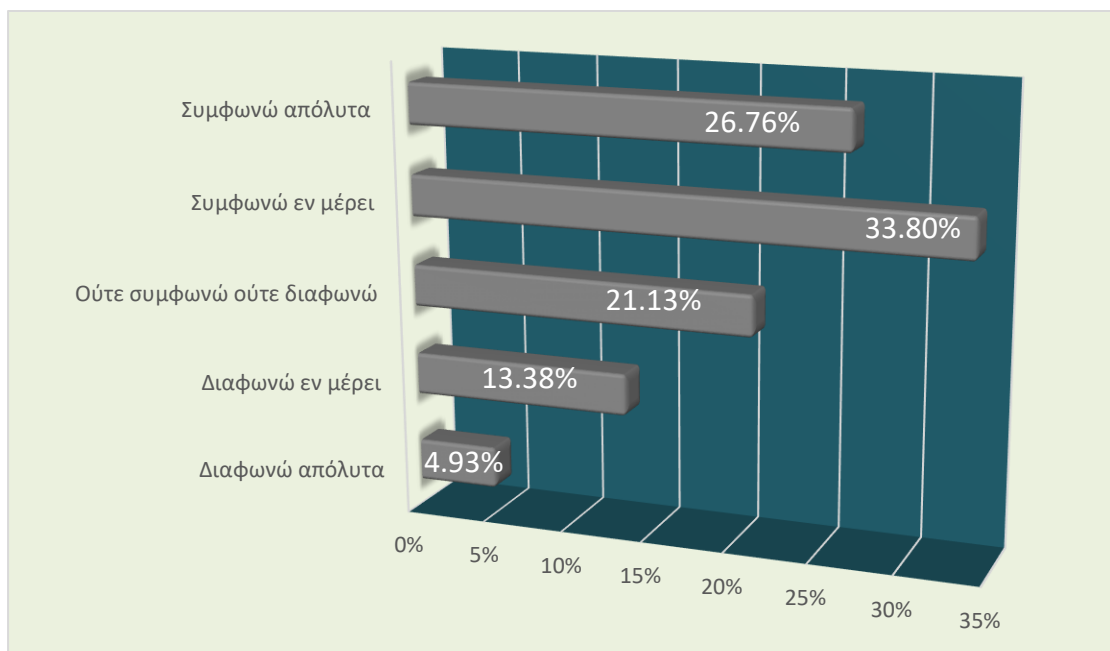
Το ζήτημα αυτό συνδέεται με όσα έχουν προαναφερθεί για το εργασιακό καθεστώς των εργαζομένων στα Κέντρα Κοινότητας.

Διάγραμμα 22: Η διαδικασία εξέλιξης μου είναι δίκαιη

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 23, στην ερώτηση «Η εκπαίδευσή μου, μου δίνει τα εφόδια να κάνω σωστά τη δουλειά μου», το 33,80% συμφωνεί εν μέρει, το 26,76% συμφωνεί απόλυτα, το 21,13% παραμένει ουδέτερο, το 13,38% διαφωνεί εν μέρει και το 4,93% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 23: Η εκπαίδευσή μου, μου δίνει τα εφόδια να κάνω σωστά τη δουλειά μου

Η παροχή περαιτέρω εκπαίδευσης και κατάρτισης στους υπαλλήλους των Κέντρων Κοινότητας μπορεί να είναι ιδιαίτερα επωφελής για τη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών, την αύξηση της εργασιακής ικανοποίησης και των κινήτρων των υπαλλήλων και τελικά να οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα για την κοινότητα. Ωστόσο, ο βαθμός στον οποίο η περαιτέρω εκπαίδευση είναι απαραίτητη μπορεί να εξαρτάται από τις συγκεκριμένες ανάγκες του κοινοτικού κέντρου και των υπαλλήλων του.

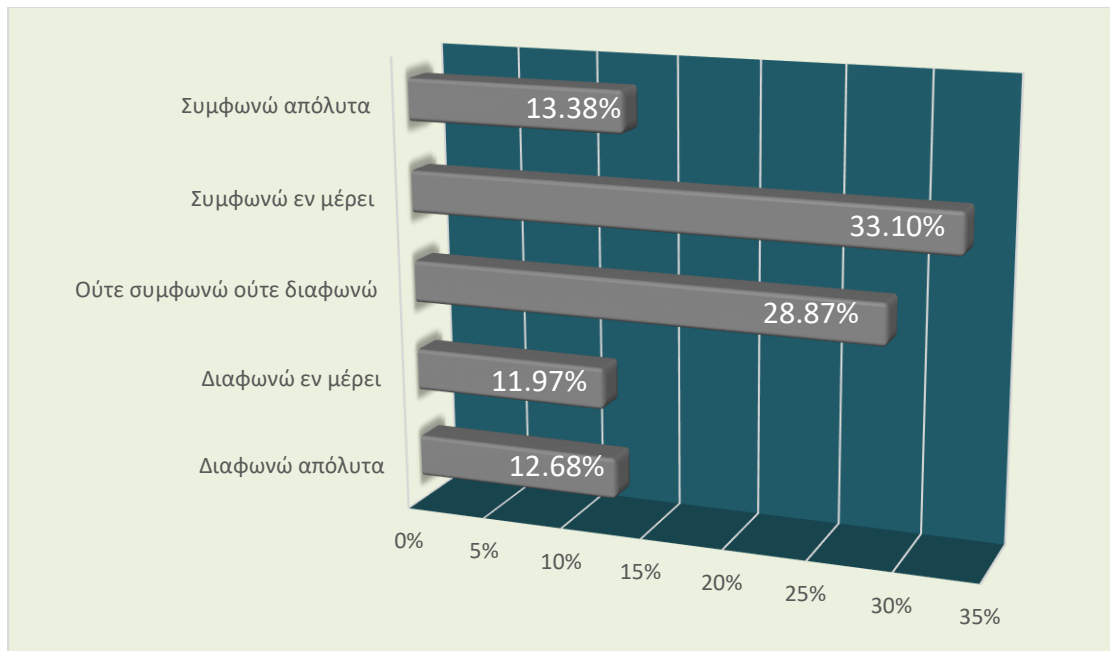
Υπάρχουν διάφοροι τρόποι για να ξεπεραστεί η έλλειψη χρηματοδότησης για περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση. Μια επιλογή είναι η αναζήτηση ειδικών προγραμμάτων κατάρτισης. Μια άλλη επιλογή είναι η συνεργασία με τοπικά εκπαιδευτικά ιδρύματα ή κοινοτικές οργανώσεις για την παροχή κατάρτισης με μειωμένο κόστος ή δωρεάν. Επιπλέον, ορισμένα Κέντρα Κοινότητας μπορεί να είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τους υπάρχοντες πόρους τους, όπως εξειδικευμένους υπαλλήλους ή εθελοντές εκπαιδευτές, για να αναπτύξουν εσωτερικά προγράμματα κατάρτισης που μπορούν να προσαρμοστούν στις συγκεκριμένες ανάγκες του κέντρου.

Είναι επίσης σημαντικό να καθοριστεί κατά προτεραιότητα ποιοι υπάλληλοι θα επωφεληθούν περισσότερο από την περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση και να προσδιοριστούν τα συγκεκριμένα κενά δεξιοτήτων και γνώσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Εστιάζοντας στις πιο κρίσιμες ανάγκες και παρέχοντας στοχευμένη κατάρτιση, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να αξιοποιήσουν στο έπακρο τους περιορισμένους πόρους τους και να επιτύχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο για τους υπαλλήλους τους και τις κοινότητες που εξυπηρετούν.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 24, στην ερώτηση «Η αμοιβή μου σε σχέση με εκείνες συναδέλφων μου σε άλλες υπηρεσίες / οργανισμούς είναι δίκαιες», το 33,10% συμφωνεί εν μέρει, το 28,87% παραμένει ουδέτερο, το 13,38% συμφωνεί απόλυτα, το 12,68% διαφωνεί απόλυτα και το 11,97% διαφωνεί εν μέρει.

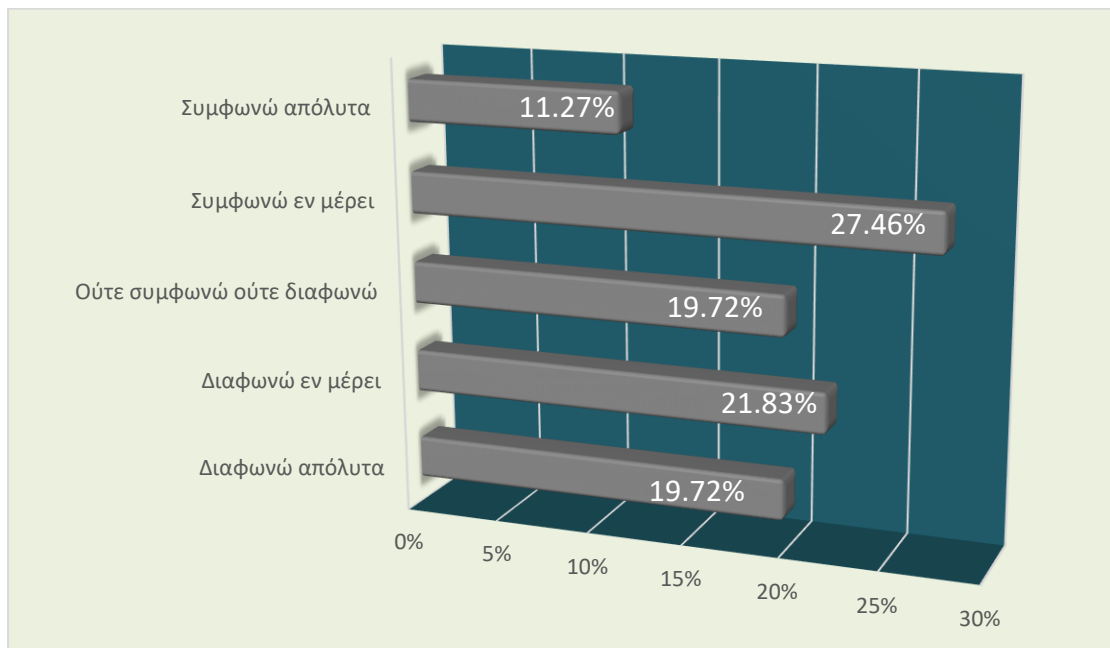
Και εδώ το ζήτημα άπτεται της γραφειοκρατικής δομής, όπου η αμοιβή των εργαζομένων είναι παγιοποιημένη.

Διάγραμμα 24: Η αμοιβή μου σε σχέση με εκείνες συναδέλφων μου σε άλλες υπηρεσίες / οργανισμούς είναι δίκαιες

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 25, στην ερώτηση «Ο μηνιαίος μισθός μου συγκριτικά με το φόρτο εργασίας μου είναι ικανοποιητικός», το 27,46% συμφωνεί εν μέρει, το 21,83% διαφωνεί εν μέρει, το 19,72% διαφωνεί απόλυτα, το 19,72% παραμένει ουδέτερο και το 11,27% συμφωνεί απόλυτα.

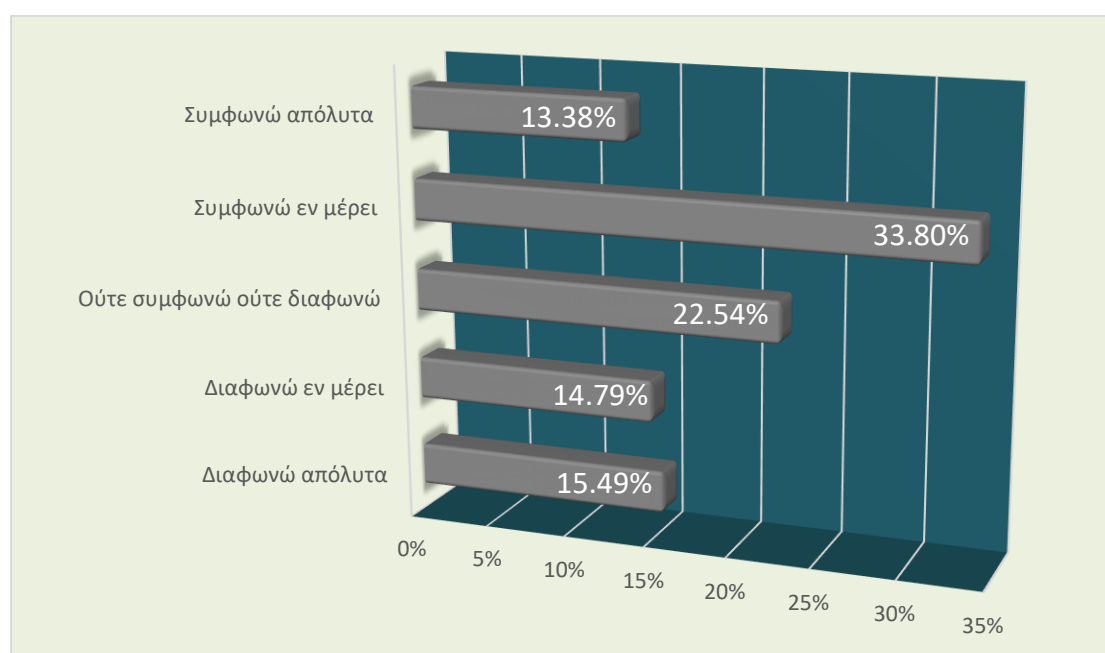
Διάγραμμα 25: Ο μηνιαίος μισθός μου συγκριτικά με το φόρτο εργασίας μου είναι ικανοποιητικός

Το ζήτημα επ' αυτού είναι ο μισθός δεν καθορίζεται από την παραγωγικότητα ή τον φόρτο εργασίας του εργαζομένου, καθώς καθορίζεται από τις συμβάσεις εργασίας.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 26, στην ερώτηση «Συνολικά, είμαι σε σημαντικό βαθμό ικανοποιημένος/η από τις αποδοχές που λαμβάνω», το 33,80% συμφωνεί εν μέρει, το 22,54% παραμένει ουδέτερο, το 15,49% διαφωνεί απόλυτα, το 14,79% διαφωνεί εν μέρει και το 13,38% συμφωνεί απόλυτα. Και επ' αυτού, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο μισθός καθορίζεται από τος συμβάσεις και δεν αναπροσαρμόζεται ανάλογα με την αποδοτικότητα του εργαζομένου, ως εκ τούτου είναι επόμενο να υπάρχει ελλιπής ικανοποίηση.

Διάγραμμα 26: Συνολικά, είμαι σε σημαντικό βαθμό ικανοποιημένος/η από τις αποδοχές που λαμβάνω

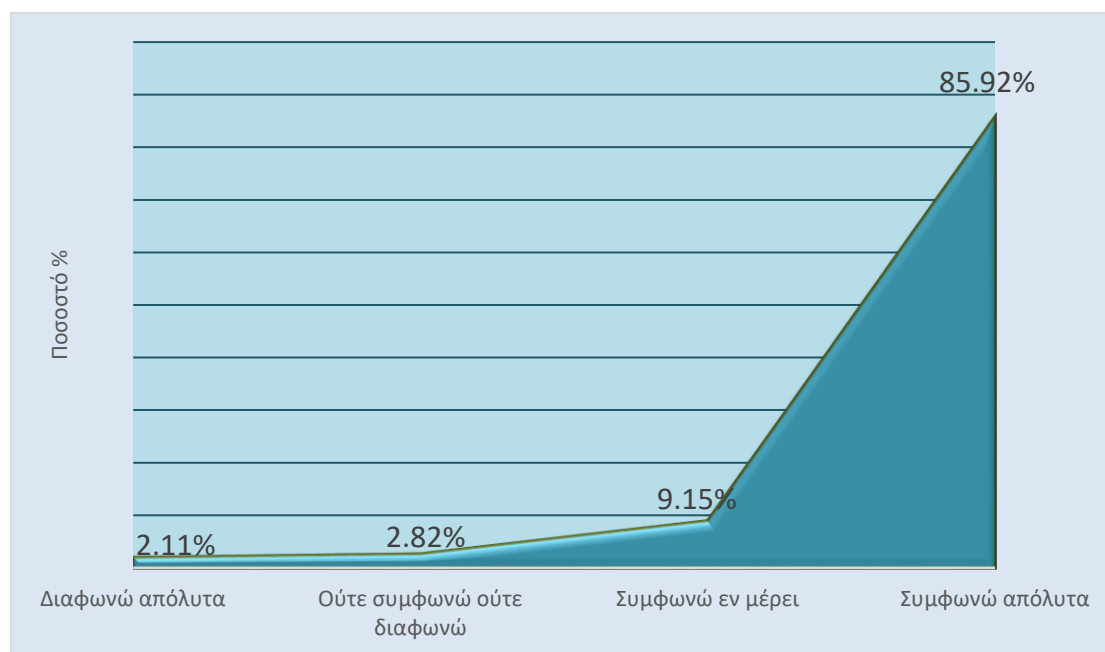
4.5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Η πέμπτη ενότητα του ερωτηματολογίου αποτελείται από οκτώ ερωτήσεις και σχετίζεται με τους οικονομικούς πόρους των δομών.

Ειδικότερα, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 27, στην ερώτηση «Η δομή χρηματοδοτείται από τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», το 85,92% συμφωνεί απόλυτα, το 9,15% συμφωνεί εν μέρει, το 2,82% παραμένει ουδέτερο και

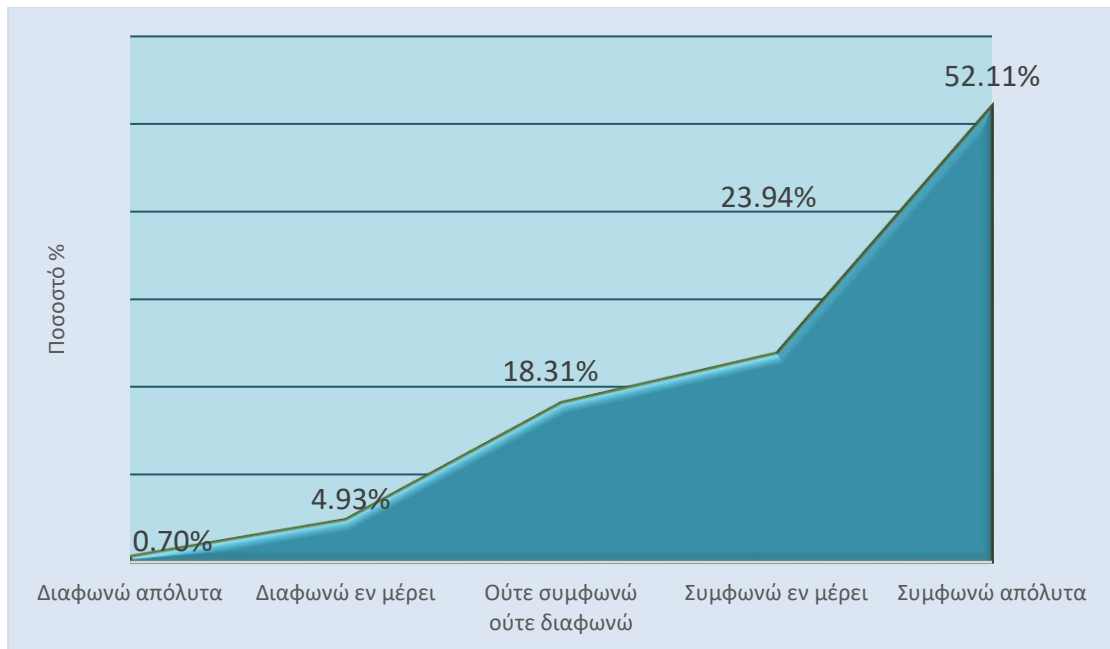
το 2,11% διαφωνεί απόλυτα. Επ' αυτού δημιουργείται ένας προβληματισμός, γιατί βασικός φορέας χρηματοδότησης θα πρέπει να είναι τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Διάγραμμα 27: Η δομή χρηματοδοτείται από τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 28, στην ερώτηση «Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των αστέγων», το 52,11% συμφωνεί απόλυτα, το 23,94% συμφωνεί εν μέρει, το 18,31% παραμένει ουδέτερο, το 4,93% διαφωνεί εν μέρει και το 0,70% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 28: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των αστέγων

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η παροχή υπηρεσιών σε άστεγους μπορεί να έχει μια σειρά από οφέλη τόσο για τα ίδια τα άτομα όσο και για την ευρύτερη κοινότητα. Ορισμένα από τα βασικά οφέλη των υπηρεσιών των Κέντρων Κοινότητας για τα άστεγα άτομα περιλαμβάνουν:

- Πρόσβαση σε βασικές ανάγκες: Οι άστεγοι μπορεί να μην έχουν πρόσβαση σε βασικές ανάγκες, όπως τρόφιμα, ρούχα και στέγη. Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν βασικές υπηρεσίες, όπως γεύματα, ντους και ρουχισμό, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τοπικές επιλογές στέγασης και υπηρεσίες υποστήριξης.
- Υγεία και ευεξία: Τα άστεγα άτομα μπορεί να αντιμετωπίζουν μια σειρά από προβλήματα υγείας, τόσο σωματικά όσο και ψυχικά. Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένης της ιατρικής περίθαλψης και της παροχής συμβουλών ψυχικής υγείας, καθώς και ευκαιρίες για άσκηση και ψυχαγωγία.
- Εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση: Οι άστεγοι μπορεί να στερούνται τις δεξιότητες και την εκπαίδευση που απαιτούνται για την εξασφάλιση σταθερής απασχόλησης. Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν πρόσβαση σε προγράμματα εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων βασικών γνώσεων αλφαριθμητισμού και

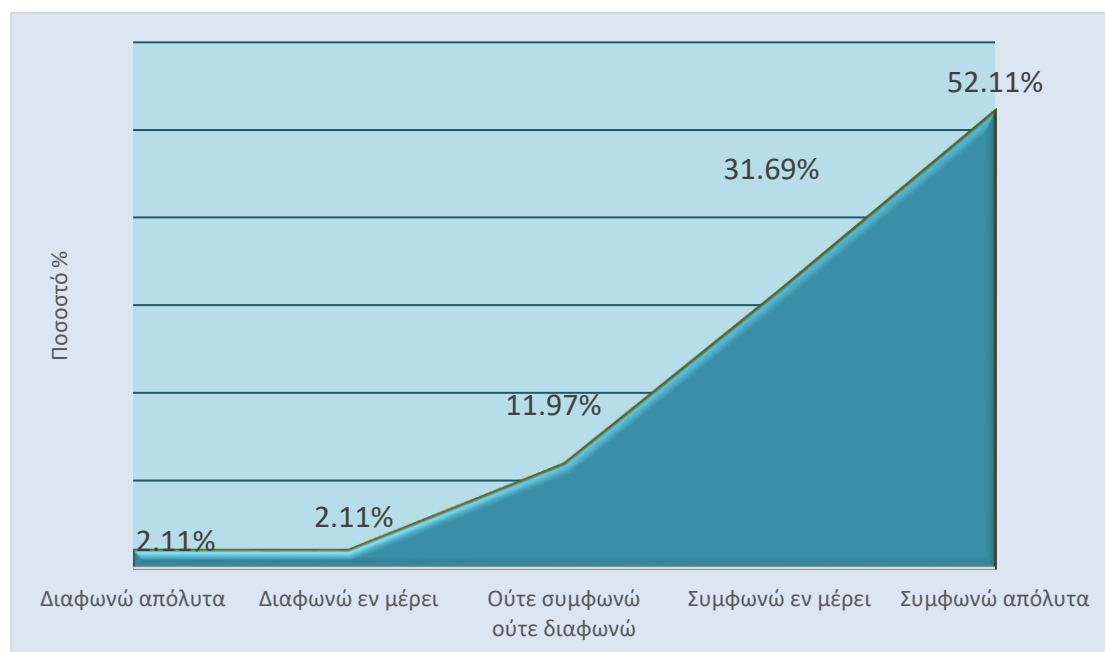
αριθμητικής, κατάρτισης σε δεξιότητες πληροφορικής και επαγγελματικής κατάρτισης.

- Κοινωνική υποστήριξη: Οι άστεγοι μπορεί να αντιμετωπίζουν κοινωνική απομόνωση και στιγματισμό, γεγονός που μπορεί να επιδεινώσει περαιτέρω τις προκλήσεις τους. Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν μια αίσθηση κοινότητας και κοινωνικής υποστήριξης, καθώς και ευκαιρίες για συμμετοχή και εθελοντισμό.

Παρέχοντας υπηρεσίες και υποστήριξη σε αστέγους, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της έλλειψης στέγης και να παρέχουν μια πορεία προς τη σταθερότητα και την αυτάρκεια. Επιπλέον, τα κέντρα μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση μιας πιο φιλεύσπλαχνης και χωρίς αποκλεισμούς κοινότητας, προωθώντας μεγαλύτερη κατανόηση και ενσυναίσθηση για τα άτομα που βιώνουν την έλλειψη στέγης.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 29, στην ερώτηση «Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των ανέργων», το 52,11% συμφωνεί απόλυτα, το 31,69% συμφωνεί εν μέρει, το 11,97% παραμένει ουδέτερο, το 2,11% διαφωνεί εν μέρει και το 2,11% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 29: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής την βοήθεια των ανέργων

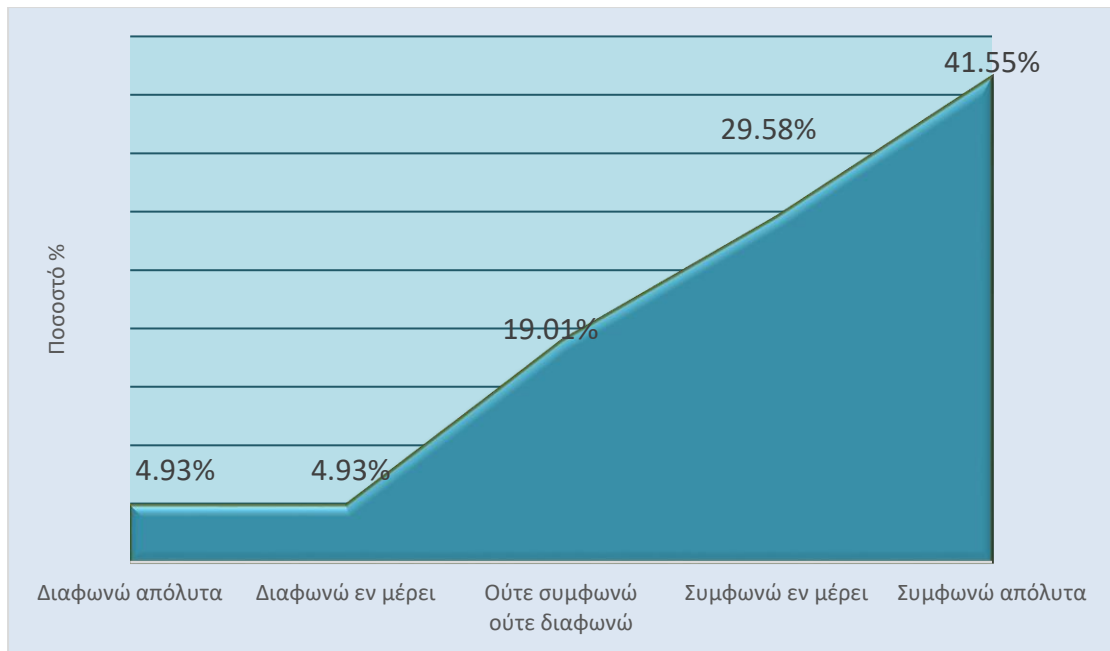

Η αύξηση του προϋπολογισμού των Κέντρων Κοινότητας για τις υπηρεσίες που παρέχουν στους ανέργους μπορεί να έχει πολλά οφέλη και είναι σημαντική για διάφορους λόγους, όπως:

- Παροχή πόρων και υποστήριξης: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν μια σειρά από πόρους και υποστήριξη για να βοηθήσουν τους άνεργους να βρουν εργασία και να ανακτήσουν την οικονομική τους σταθερότητα. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, συμβουλευτική σταδιοδρομίας, δημιουργία βιογραφικού σημειώματος και πρόσβαση σε αγγελίες και εκθέσεις εργασίας.
- Βελτίωση της ψυχικής υγείας και ευεξίας: Η ανεργία μπορεί να αποτελέσει πηγή άγχους, ανησυχίας και κατάθλιψης για τα άτομα. Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν υποστήριξη και πόρους για να βοηθήσουν τα άτομα να αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις, όπως συμβουλευτική ψυχικής υγείας και ομάδες υποστήριξης.
- Ενίσχυση της τοπικής οικονομίας: Η ανεργία έχει αρνητικό αντίκτυπο στην τοπική οικονομία. Επενδύοντας σε Κέντρα Κοινότητας που υποστηρίζουν τους άνεργους, περισσότερα άτομα μπορούν να βρουν εργασία και να συνεισφέρουν στην τοπική οικονομία, αγοράζοντας αγαθά και υπηρεσίες και υποστηρίζοντας τις τοπικές επιχειρήσεις.
- Οικοδόμηση κοινωνικών δεσμών: Η ανεργία μπορεί να οδηγήσει σε κοινωνική απομόνωση και αίσθηση αποσύνδεσης από την κοινότητα. Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν ένα χώρο για τα άτομα να συνδεθούν με άλλους που βρίσκονται σε παρόμοια κατάσταση και να οικοδομήσουν μια αίσθηση κοινότητας.

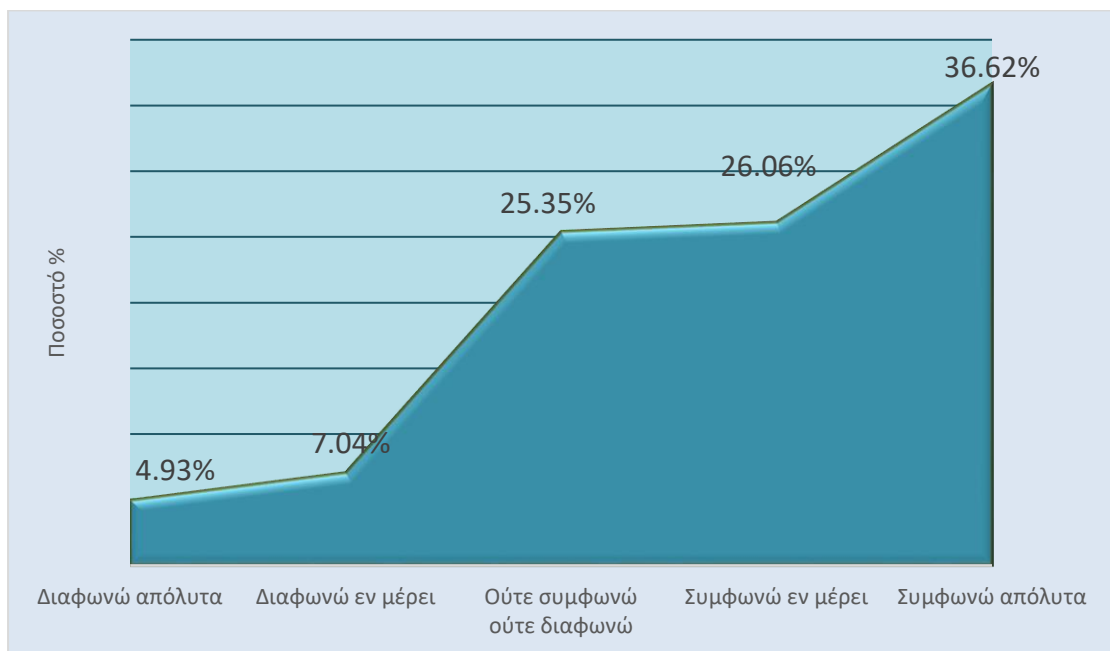
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 30, στην ερώτηση «Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των Ρομά», το 41,55% συμφωνεί απόλυτα, το 29,58% συμφωνεί εν μέρει, το 19,01% παραμένει ουδέτερο, το 4,93% διαφωνεί εν μέρει και το 4,93% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 30: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των Ρομά

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 31, στην ερώτηση «Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των μεταναστών», το 36,62% συμφωνεί απόλυτα, το 26,06% συμφωνεί εν μέρει, το 25,35% παραμένει ουδέτερο, το 7,04% διαφωνεί εν μέρει και το 4,93% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 31: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των μεταναστών

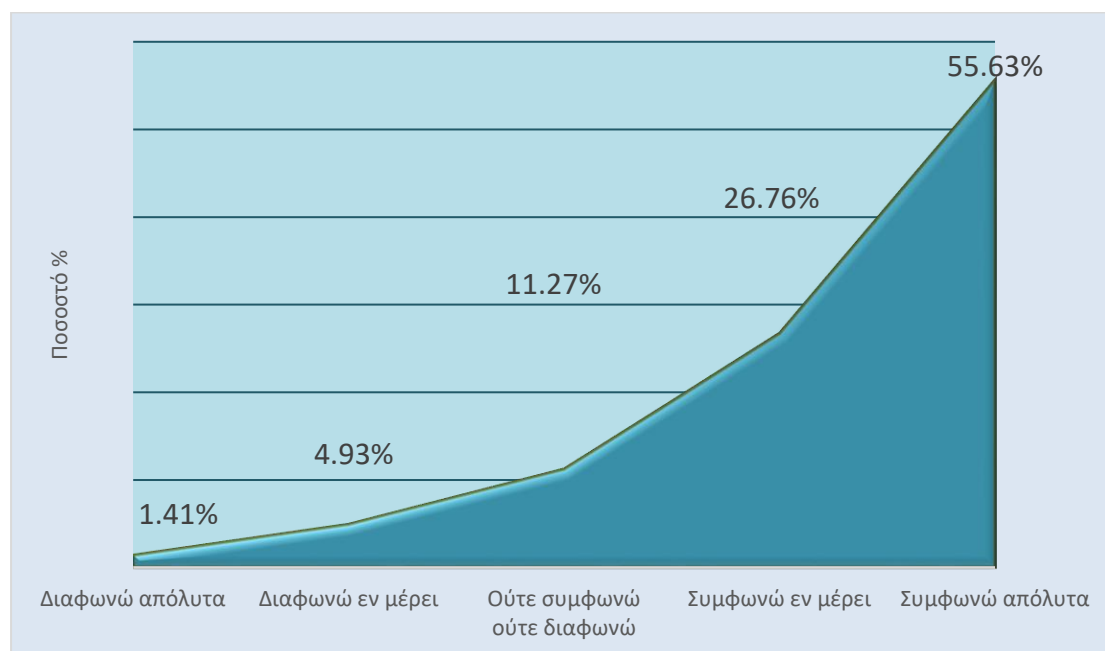

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στην υποστήριξη των μεταναστευτικών πληθυσμών με διάφορους τρόπους. Ορισμένοι από τους τρόπους με τους οποίους τα κοινοτικά κέντρα μπορούν να βοηθήσουν τους μετανάστες που διαμένουν στην κοινότητα είναι οι εξής:

- Παροχή ενός ασφαλούς χώρου: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν έναν ασφαλή και φιλόξενο χώρο για τους μετανάστες ώστε να συνδεθούν με άλλους από το δικό τους πολιτισμικό υπόβαθρο, καθώς και με μέλη της ευρύτερης κοινότητας. Αυτό μπορεί να συμβάλει στη μείωση του αισθήματος απομόνωσης και στην προώθηση της αίσθησης του ανήκειν.
- Γλωσσική υποστήριξη: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να προσφέρουν μαθήματα γλώσσας και πόρους για να βοηθήσουν τους μετανάστες να βελτιώσουν τις γλωσσικές τους δεξιότητες. Αυτό μπορεί να τους βοηθήσει να επικοινωνούν καλύτερα με τους κατοίκους, να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες και να βρίσκουν εργασία.
- Πολιτιστική υποστήριξη: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν επίσης να προσφέρουν
- Πολιτιστικά προγράμματα, όπως μαθήματα μαγειρικής, μουσικές και χορευτικές εκδηλώσεις και πολιτιστικές γιορτές. Αυτό μπορεί να βοηθήσει τους μετανάστες να διατηρήσουν την πολιτιστική τους ταυτότητα και να μοιραστούν τον πολιτισμό τους με άλλους.
- Υπηρεσίες εγκατάστασης: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν πληροφορίες και υποστήριξη για να βοηθήσουν τους μετανάστες να εγκατασταθούν στη νέα τους κοινότητα. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει βοήθεια στην εξεύρεση στέγης, εργασίας, υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης.
- Προάσπιση: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν επίσης να υποστηρίξουν τα δικαιώματα των μεταναστών και να ευαισθητοποιήσουν για θέματα που τους αφορούν. Αυτό μπορεί να συμβάλει στην προώθηση μιας πιο περιεκτικής και φιλόξενης κοινότητας για όλους.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 32, στην ερώτηση «Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την πρόσληψη νέων εργαζομένων», το 55,63% συμφωνεί απόλυτα, το 26,76% συμφωνεί εν μέρει, το 11,27% παραμένει ουδέτερο, το 4,93% διαφωνεί εν μέρει και το 1,41% διαφωνεί απόλυτα.

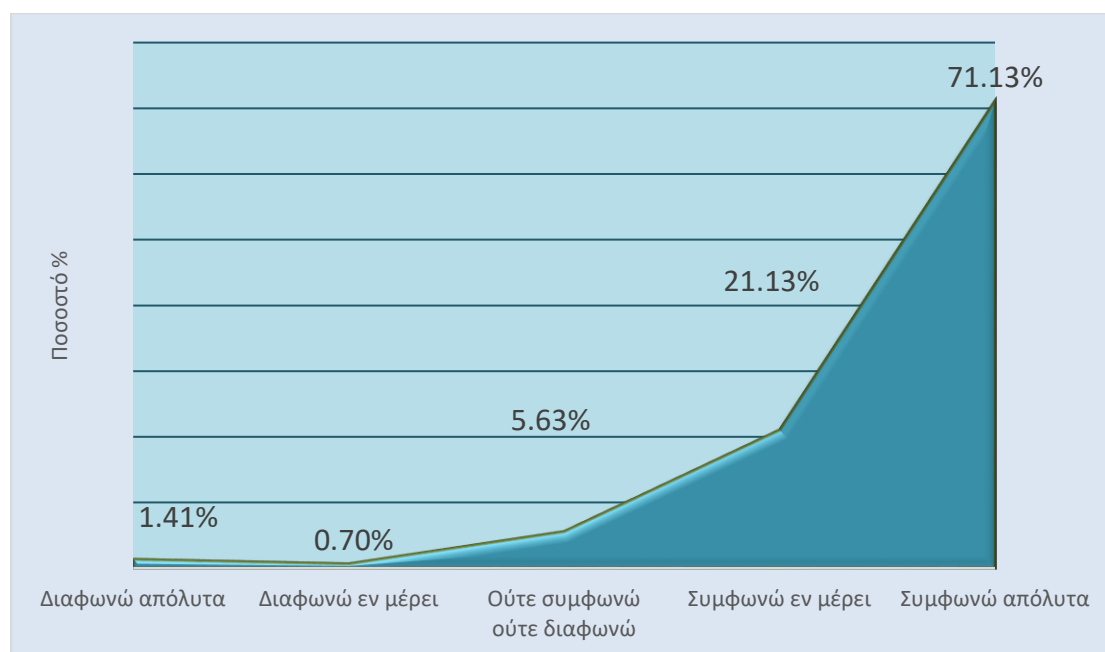
Διάγραμμα 32: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την πρόσληψη νέων εργαζομένων

Επ' αυτού, το ζήτημα των προσλήψεων προσωπικού έχει αρκετές πτυχές, καθώς έχει άμεση σχέση με το προαναφερθέν ζήτημα της αναγκαιότητας της μονιμοποίησης των εργαζομένων με πλήρη απασχόληση. Είναι γεγονός ότι, όπως θα αναφερθεί και στα συμπεράσματα, υπάρχει μια ελλιπής αναγνώριση της σημασίας και της αναγκαιότητας ύπαρξης των Κέντρων Κοινότητας από την πολιτεία, με αποτέλεσμα οι προϋπολογισμοί των Κέντρων να μην θεωρείται ως απόλυτη προτεραιότητα, γεγονός που δυσχεραίνει την ικανοποίηση του αιτήματος για μεγαλύτερη στελέχωση.

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 33, στην ερώτηση «Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την κατάρτιση των υπαρχόντων εργαζομένων», το 71,13% συμφωνεί απόλυτα, το 21,13% συμφωνεί εν μέρει, το 5,63% παραμένει ουδέτερο, το 0,70% διαφωνεί εν μέρει και το 1,41% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 33: Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την κατάρτιση των υπαρχόντων εργαζομένων

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αύξηση του προϋπολογισμού για την περαιτέρω εκπαίδευση των υπαλλήλων των Κέντρων Κοινότητας είναι σημαντική για μια σειρά από λόγους, όπως:

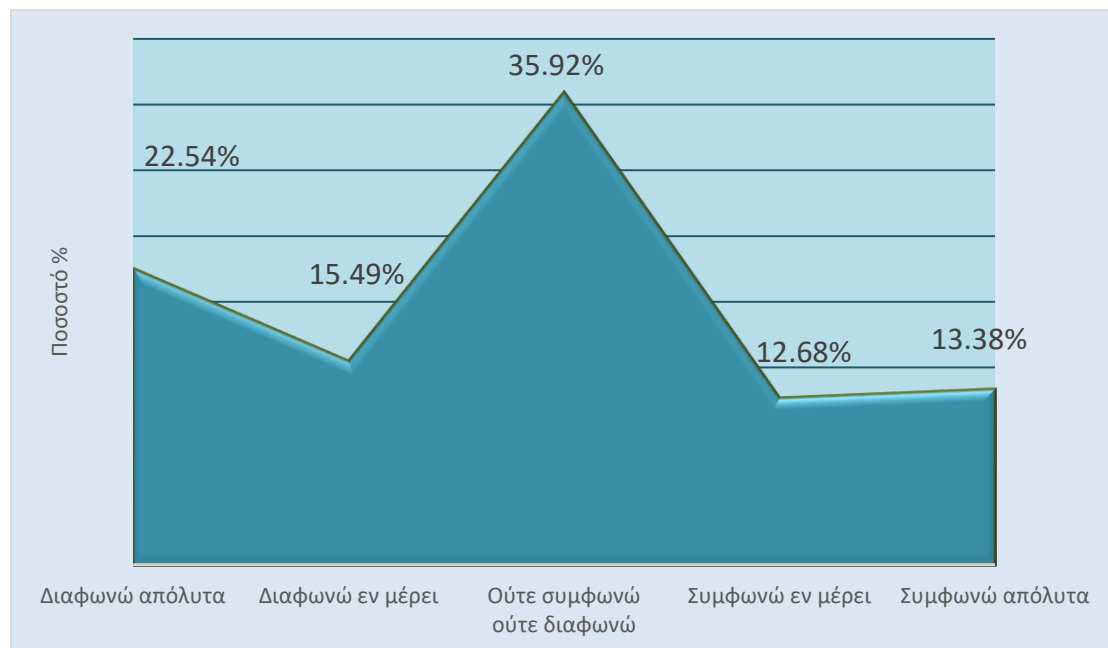
- Βελτιωμένες δεξιότητες και γνώσεις: Η περαιτέρω εκπαίδευση μπορεί να βοηθήσει τους εργαζομένους να αναπτύξουν νέες δεξιότητες και γνώσεις που μπορούν να εφαρμόσουν στην εργασία τους. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε βελτιωμένη παροχή υπηρεσιών και καλύτερα αποτελέσματα για τους πολίτες.
- Επαγγελματική ανάπτυξη: Η περαιτέρω εκπαίδευση μπορεί να προσφέρει στους εργαζόμενους ευκαιρίες για επαγγελματική ανάπτυξη. Αυτό μπορεί να βελτιώσει την εργασιακή ικανοποίηση, καθώς και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Επικαιροποίηση των γνώσεων: Τα Κέντρα Κοινότητας λειτουργούν σε ένα δυναμικό περιβάλλον όπου οι αλλαγές στην τεχνολογία, τη νομοθεσία και τα κοινωνικά ζητήματα μπορούν να επηρεάσουν την παροχή υπηρεσιών. Η περαιτέρω εκπαίδευση μπορεί να βοηθήσει τους εργαζόμενους να συμβαδίζουν με αυτές τις αλλαγές και να προσαρμόζονται στις νέες προκλήσεις.
- Εκπλήρωση των απαιτήσεων διαπίστευσης και πιστοποίησης: Πολλές θέσεις στα Κέντρα Κοινότητας απαιτούν συγκεκριμένα προσόντα ή πιστοποιήσεις. Η

περαιτέρω εκπαίδευση μπορεί να βοηθήσει τους εργαζόμενους να ανταποκριθούν στις ενδεχόμενες απαιτήσεις πιστοποίησης γνώσεων (π.χ., γνώσεις ηλεκτρονικού υπολογιστή, κ.ο.κ.)

- **Ενισχυμένη φήμη:** Τα Κέντρα Κοινότητας που επενδύουν στην εκπαίδευση και την ανάπτυξη των εργαζομένων γίνονται αντιληπτά ως πιο αφοσιωμένα στην παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, γεγονός το οποίο ενισχύει τη φήμη τους στην κοινότητα και μπορεί να προσελκύσει περισσότερους εθελοντές, χορηγίες, κ.ο.κ.

Τέλος, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 34, στην ερώτηση «Πιστεύω πως η χρηματοδότηση των δομών θα πρέπει να γίνει αποκλειστικά μέσω ΕΣΠΑ», το 35,92% παραμένουν ουδέτεροι, το 22,54% διαφωνεί απόλυτα, το 15,49% διαφωνεί εν μέρει, το 12,68% συμφωνεί εν μέρει και το 13,38% συμφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 34: Πιστεύω πως η χρηματοδότηση των δομών θα πρέπει να γίνει αποκλειστικά μέσω ΕΣΠΑ

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι τόσο τα κρατικά κεφάλαια όσο και η χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση μπορούν να προσφέρουν οφέλη για τη χρηματοδότηση των Κέντρων Κοινότητας, έχοντας τα δικά τους πλεονεκτήματα.

Τα πλεονεκτήματα της χρηματοδότησης των κέντρων μέσω κρατικών κεφαλαίων είναι τα εξής:

- **Αυξημένος έλεγχος:** Όταν τα Κέντρα Κοινότητας χρηματοδοτούνται μέσω κυβερνητικού κεφαλαίου, η κυβέρνηση έχει μεγαλύτερο έλεγχο στον τρόπο με τον οποίο δαπανώνται τα χρήματα και μπορεί να διασφαλίσει ότι ευθυγραμμίζονται με τις προτεραιότητες και τους στόχους της.
- **Μεγαλύτερη σταθερότητα:** Η κρατική χρηματοδότηση τείνει να είναι πιο σταθερή και προβλέψιμη από τη χρηματοδότηση από εξωτερικές πηγές, γεγονός που μπορεί να βοηθήσει τα Κέντρα Κοινότητας να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν μακροπρόθεσμες πρωτοβουλίες.
- **Περισσότερο στοχευμένη υποστήριξη:** Η κρατική χρηματοδότηση μπορεί να στοχεύει σε συγκεκριμένες κοινότητες ή δημογραφικές ομάδες που έχουν μεγαλύτερη ανάγκη υποστήριξης, βοηθώντας να διασφαλιστεί ότι οι πόροι χρησιμοποιούνται εκεί όπου μπορούν να έχουν τον μεγαλύτερο αντίκτυπο.

Τα οφέλη της χρηματοδότησης των κοινοτικών κέντρων μέσω της χρηματοδότησης της ΕΕ περιλαμβάνουν:

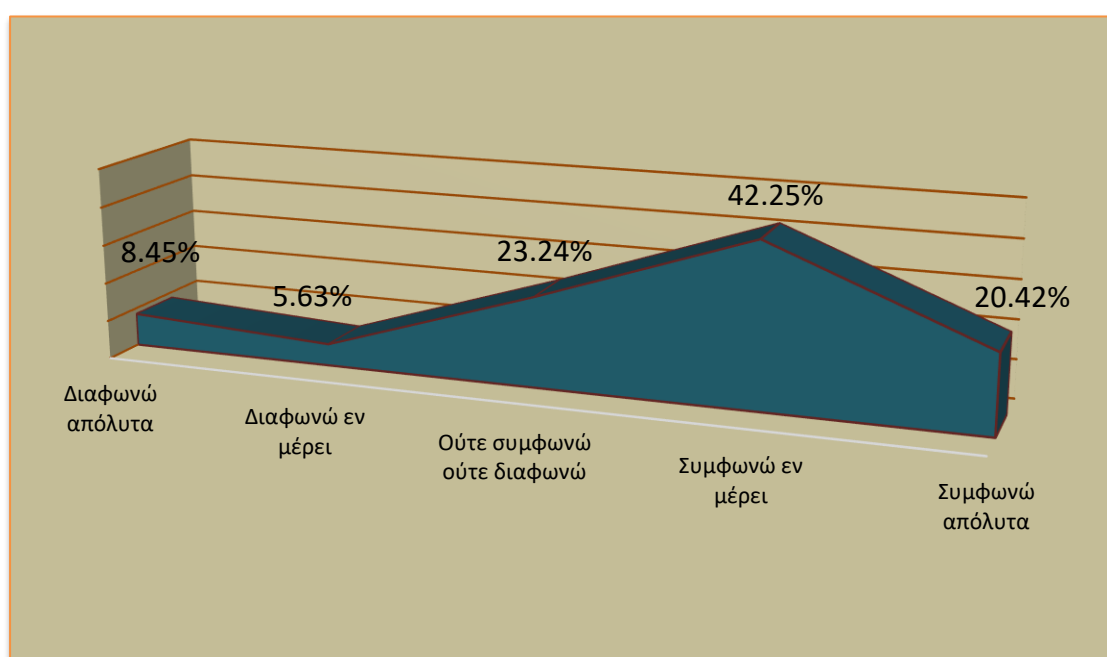
- **Πρόσβαση σε μεγαλύτερες δεξαμενές χρηματοδότησης:** Η χρηματοδότηση από την ΕΕ μπορεί να παρέχει πρόσβαση σε μεγαλύτερες χρηματοδοτικές δεξαμενές από αυτές που είναι συνήθως διαθέσιμες μέσω κρατικών κεφαλαίων, επιτρέποντας στα Κέντρα Κοινότητας να υλοποιήσουν μεγαλύτερες και πιο φιλόδοξες πρωτοβουλίες.
- **Ευκαιρίες συνεργασίας:** Η χρηματοδότηση της ΕΕ μπορεί να ενθαρρύνει τη συνεργασία και τις συμπράξεις μεταξύ Κέντρων Κοινότητας σε διάφορες χώρες και περιφέρειες, συμβάλλοντας στην προώθηση της ανταλλαγής ιδεών και βέλτιστων πρακτικών.
- **Ευθυγράμμιση με τους στόχους της ΕΕ:** Η χρηματοδότηση της ΕΕ συνδέεται συχνά με συγκεκριμένους στόχους ή προτεραιότητες, όπως η προώθηση της κοινωνικής ένταξης ή της βιώσιμης ανάπτυξης. Με την ευθυγράμμιση με αυτούς τους στόχους, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να αποδείξουν τη δέσμευσή τους σε ευρύτερους κοινωνικούς στόχους και να αποκτήσουν ενδεχομένως πρόσβαση σε πρόσθετες ευκαιρίες χρηματοδότησης.

4.6. ΟΦΕΛΗ ΔΟΜΩΝ

Η έκτη ενότητα του ερωτηματολογίου αφορούσε τα οφέλη των δομών και περιλάμβανε πέντε ερωτήσεις.

Ειδικότερα, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 35, στην ερώτηση «Η δομή παρέχει ουσιαστικό όφελος στους ωφελούμενους λόγω των επιδομάτων που παρέχει», το 42,25% συμφωνεί εν μέρει, το 23,24% παραμένει ουδέτερο, το 20,42% συμφωνεί απόλυτα, το 8,45% διαφωνεί απόλυτα και το 5,63% διαφωνεί εν μέρει.

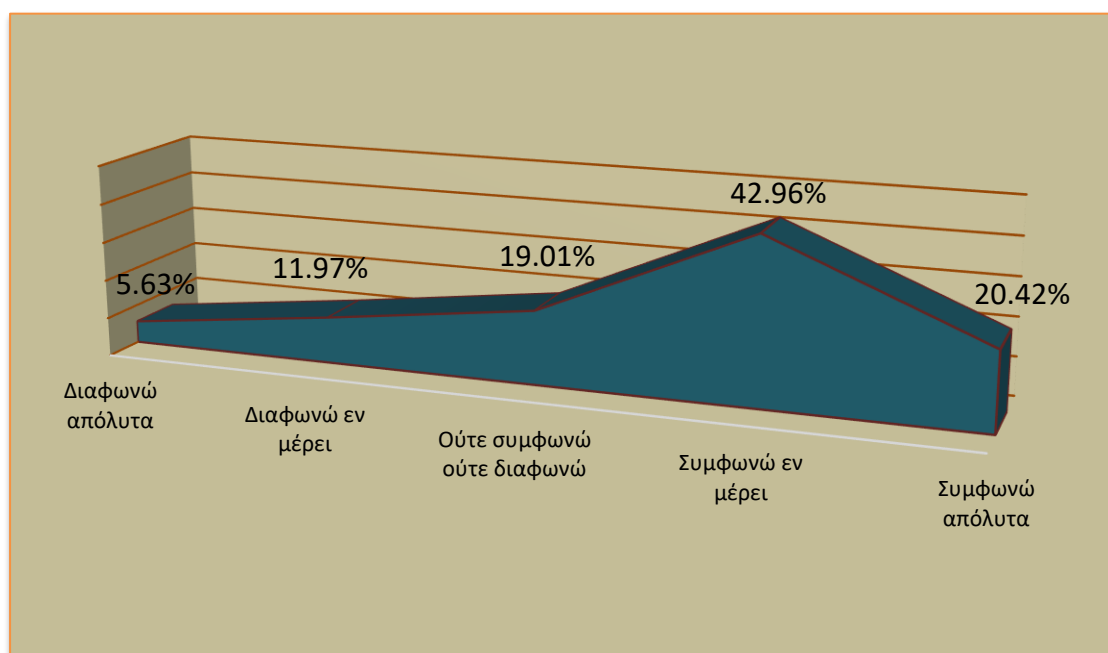
Διάγραμμα 35: Η δομή παρέχει ουσιαστικό όφελος στους ωφελούμενους λόγω των επιδομάτων που παρέχει

Επ' αυτού, όπως καταγράφεται στα συμπεράσματα, το ζητούμενο είναι να αναγνωριστεί ότι ναι μεν τα Κέντρα Κοινότητας βοηθούν τους ωφελούμενους των επιδομάτων, όμως ο ρόλος τους δεν πρέπει να εξαντλείται σε αυτό, ούτε και πρέπει να γίνονται αντιληπτά από τους πολίτες ότι η αποστολή των Κέντρων Κοινότητας είναι η υποβολή αιτημάτων βοήθειας.

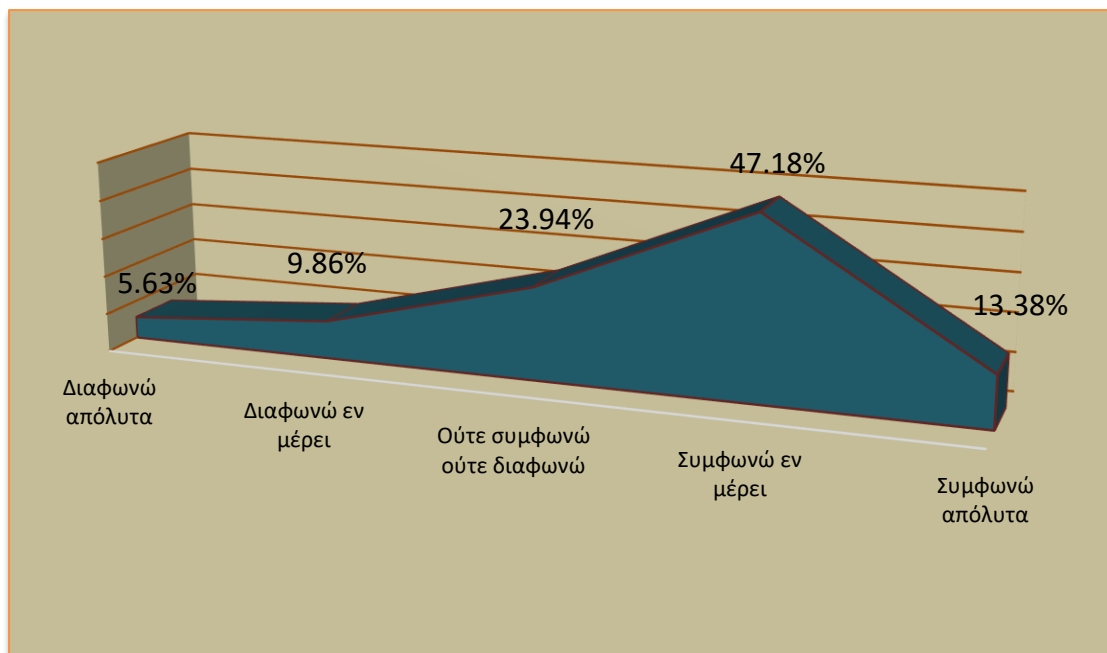
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 36, στην ερώτηση «Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους είναι κυρίως οικονομικό», το 42,96% συμφωνεί εν μέρει, το 20,42% συμφωνεί απόλυτα, το 19,01% παραμένει ουδέτερο, το 11,97% διαφωνεί εν μέρει και το 5,63% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 36: Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους είναι κυρίως οικονομικό

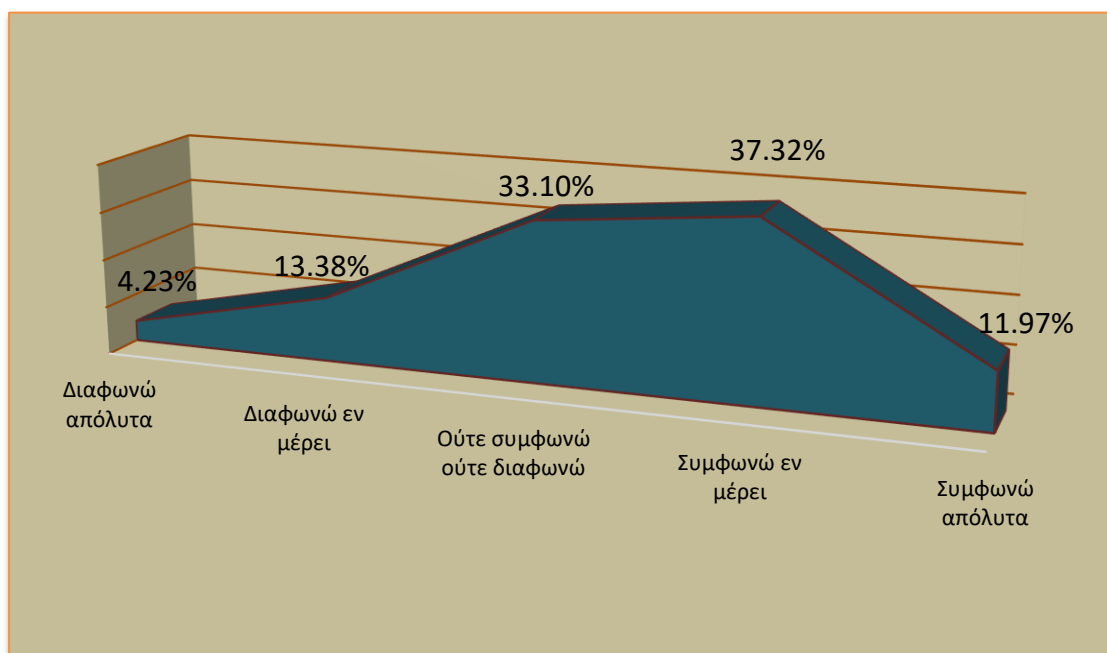
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 37, στην ερώτηση «Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους σχετίζεται με τις συνθήκες διαβίωσης», το 47,18% συμφωνεί εν μέρει, το 23,94% παραμένει ουδέτερο, το 13,38% συμφωνεί απόλυτα, το 9,86% διαφωνεί εν μέρει και το 5,63% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 37: Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους σχετίζεται με τις συνθήκες διαβίωσης

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 38, στην ερώτηση «Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους είναι κυρίως η κοινωνική ενδυνάμωση», το 37,32% συμφωνεί εν μέρει, το 33,10% παραμένει ουδέτερο, το 13,38% διαφωνεί εν μέρει, το 11,97% συμφωνεί απόλυτα και το 4,23% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 38: Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους είναι κυρίως η κοινωνική ενδυνάμωση

Είναι γεγονός ότι τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν σημαντικά οφέλη κοινωνικής ενδυνάμωσης στους δικαιούχους τους, εκτός από την οικονομική στήριξη. Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να χρησιμεύσουν ως ζωτικός πόρος για τα άτομα που μπορεί να αισθάνονται αποκομμένα ή περιθωριοποιημένα στην κοινότητά τους, παρέχοντας έναν ασφαλή και φιλόξενο χώρο για να συνδεθούν με άλλους και να οικοδομήσουν υποστηρικτικές σχέσεις. Ορισμένα από τα βασικά οφέλη κοινωνικής ενδυνάμωσης που μπορούν να παρέχουν τα Κέντρα Κοινότητας περιλαμβάνουν:

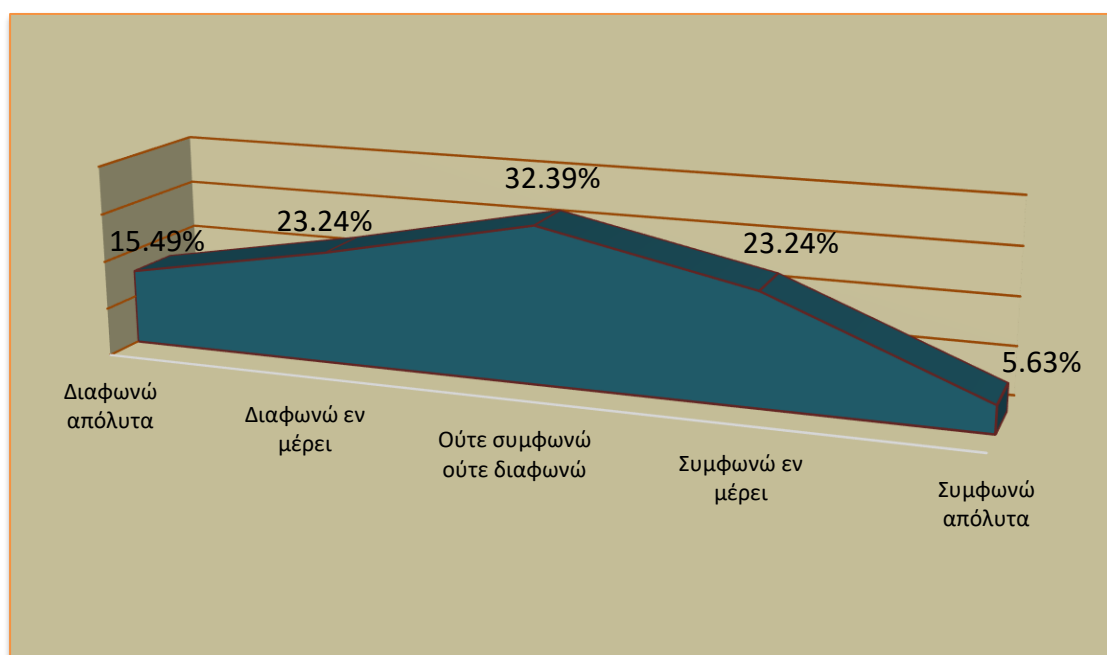
- Οικοδόμηση της αίσθησης της κοινότητας: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να βοηθήσουν στην οικοδόμηση μιας αίσθησης κοινότητας μεταξύ των δικαιούχων τους, παρέχοντας έναν χώρο όπου οι άνθρωποι μπορούν να συναντηθούν για να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να οικοδομήσουν υποστηρικτικές σχέσεις.
- Προώθηση των κοινωνικών δεσμών: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να βοηθήσουν στην καταπολέμηση της κοινωνικής απομόνωσης και της μοναξιάς παρέχοντας ευκαιρίες για κοινωνική αλληλεπίδραση, όπως ομαδικές δραστηριότητες ή εκδηλώσεις.
- Ενθάρρυνση της προσωπικής ανάπτυξης: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον για τα άτομα να εξερευνήσουν τα ενδιαφέροντα και τα πάθη τους, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε προσωπική ανάπτυξη και εξέλιξη.
- Προώθηση της κοινωνικής ισότητας: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση της κοινωνικής ισότητας παρέχοντας πρόσβαση σε πόρους και ευκαιρίες που μπορεί να μην είναι διαθέσιμες σε όλους στην κοινότητα.

Παρόλο που η οικονομική υποστήριξη μπορεί να μην είναι το πρωταρχικό όφελος των Κέντρων Κοινότητας, μπορούν ωστόσο να παρέχουν σημαντικούς πόρους και υποστήριξη για να βοηθήσουν τους δικαιούχους να επιτύχουν οικονομική

σταθερότητα, όπως προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, συμβουλευτική σταδιοδρομίας και πρόσβαση σε αγγελίες και εκθέσεις εργασίας. Εν τέλει, τα οφέλη κοινωνικής ενδυνάμωσης που παρέχουν τα Κέντρα Κοινότητας μπορεί να είναι εξίσου σημαντικά για να βοηθήσουν τα άτομα να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τους και να επιτύχουν τους στόχους τους.

Τέλος, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 39, στην ερώτηση «Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους σχετίζεται κυρίως με την εύρεση εργασίας», το 32,39% παραμένει ουδέτερο, το 23,24% διαφωνεί εν μέρει, το 23,24% συμφωνεί εν μέρει, το 15,49% διαφωνεί απόλυτα και το 5,63% συμφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 39: Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους σχετίζεται κυρίως με την εύρεση εργασίας

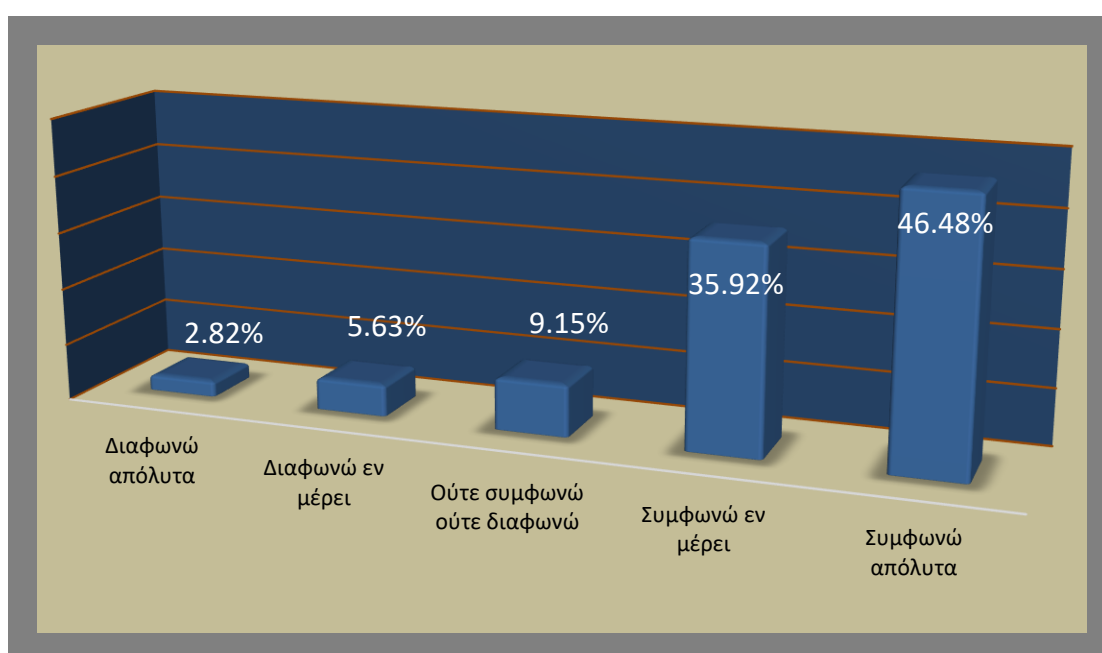

4.7. ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΔΟΜΩΝ

Η έβδομη ενότητα αφορούσε την στοχοθεσία των δομών και αποτελείται από επτά ερωτήσεις.

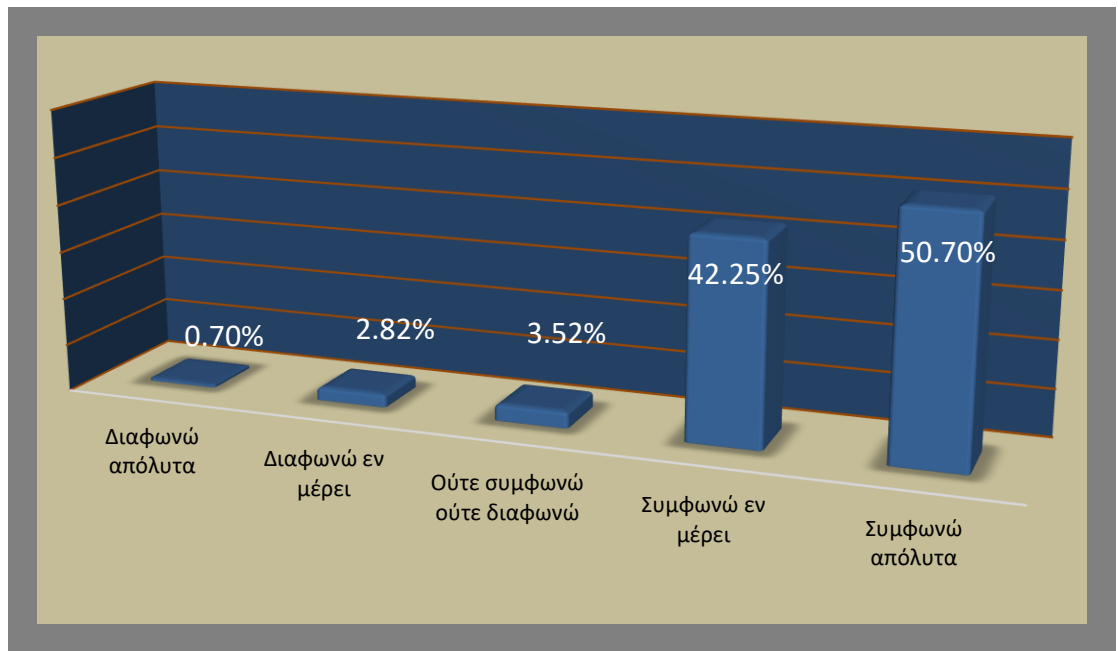
Ειδικότερα, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 40, στην πρόταση «Η δομή στοχεύει στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων για τα επιδόματα που μπορούν να λάβουν», το 46,48% συμφωνεί απόλυτα, το 35,92% συμφωνεί εν μέρει, το 9,15% παραμένει ουδέτερο, το 5,63% διαφωνεί εν μέρει και το 2,82% διαφωνεί απόλυτα. Εδώ και πάλι θα πρέπει να αναφερθεί ότι ναι μεν η εξυπηρέτηση των πολιτών για τα επιδόματα είναι σημαντική, όμως αποτελεί ένα μόνο μέρος της συνολικής αποστολής των Κέντρων Κοινότητας.

Διάγραμμα 40: Η δομή στοχεύει στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων για τα επιδόματα που μπορούν να λάβουν

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 41, στην πρόταση «Η δομή στοχεύει στην ενημέρωση των ωφελούμενων για τους φορείς που μπορούν να απευθυνθούν όταν χρειάζεται», το 50,70% συμφωνεί απόλυτα, το 42,25% συμφωνεί εν μέρει, το 3,52% παραμένει ουδέτερο, το 2,82% διαφωνεί εν μέρει και το 0,70% διαφωνεί απόλυτα.

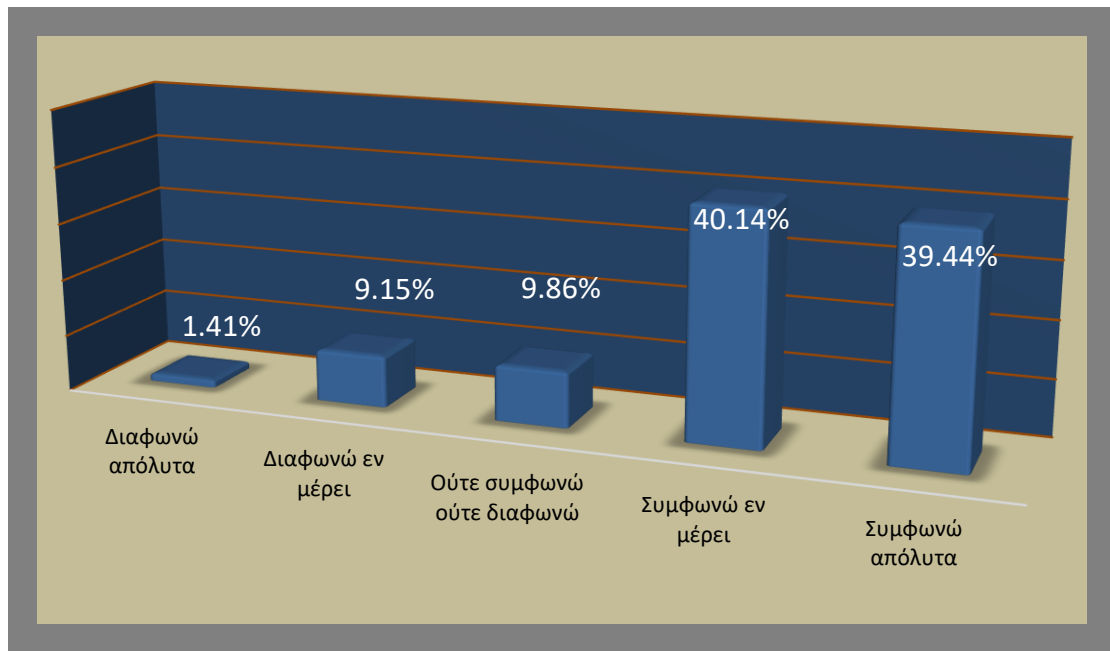
Διάγραμμα 41: Η δομή στοχεύει στην ενημέρωση των ωφελούμενων για τους φορείς που μπορούν να απευθυνθούν όταν χρειάζεται

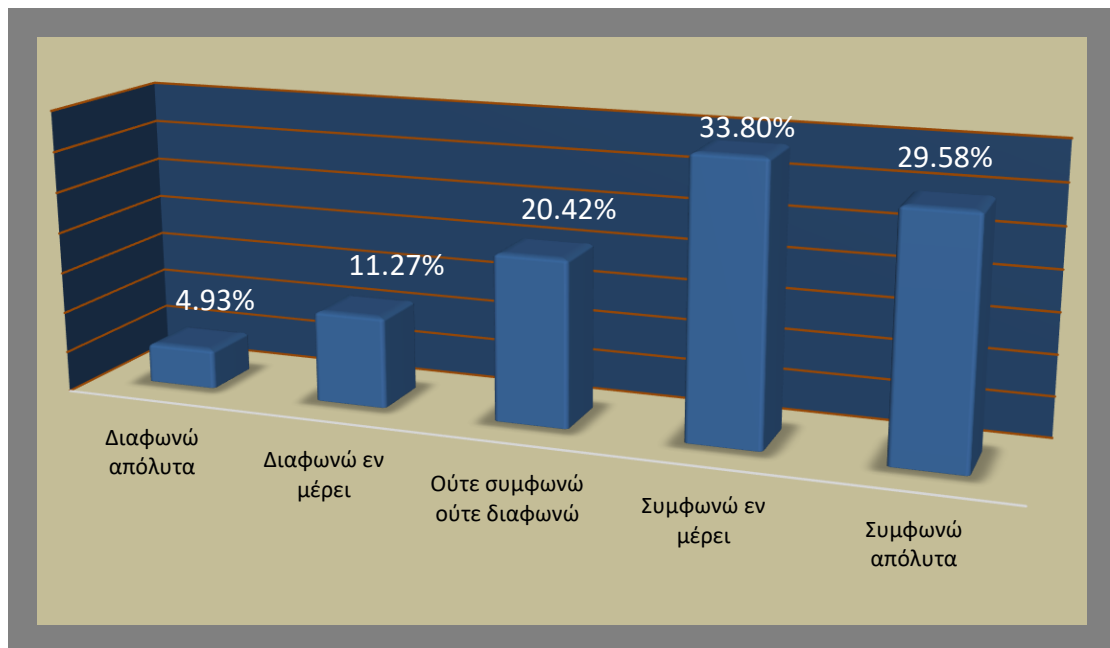
Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί η σημαντικότητα του να μπορούν οι πολίτες να απευθύνονται σε ένα μόνο φορέα που θα τους δώσει σαφείς οδηγίες: αυτό είναι απολύτως αναγκαίο γιατί συχνά καταγράφεται μια αλληλοεπικάλυψη μεταξύ των υπηρεσιών των διαφόρων φορέων του δημοσίου, με παραπομπή του πολίτη από την μία υπηρεσία στην άλλη (OECD, 2018).

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 42, στην ερώτηση «Η δομή στοχεύει στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων για τους τρόπους καταπολέμησης των προβλημάτων διαβίωσης, συνθηκών υγιεινής, μαθησιακής υποστήριξης παιδιών και εφήβων, ενδοοικογενειακής βίας, της ανεργίας», το 39,44% συμφωνεί απόλυτα, το 40,14% συμφωνεί εν μέρει, το 9,86% παραμένει ουδέτερο, το 9,15% διαφωνεί εν μέρει και το 1,41% διαφωνεί απόλυτα, ενώ όπως φαίνεται στο διάγραμμα 43, στην ερώτηση «Η δομή στοχεύει στην στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών», το 33,80% συμφωνεί εν μέρει, το 29,58% συμφωνεί απόλυτα, το 20,42% παραμένει ουδέτερο, το 11,27% διαφωνεί εν μέρει και το 4,93% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 42: Η δομή στοχεύει στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων για τους τρόπους καταπολέμησης των προβλημάτων διαβίωσης, συνθηκών υγιεινής, μαθησιακής υποστήριξης παιδιών και εφήβων, ενδοοικογενειακής βίας, της ανεργίας

Διάγραμμα 43: Η δομή στοχεύει στην στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών

Εδώ ακριβώς είναι που καταγράφεται μια ελλιπής κατανόηση για τον πραγματικό ρόλο των Κέντρων κοινότητας, αφού ένα μέρος των εργαζομένων -έστω και μικρό- δεν έχει κατανοήσει πλήρως την αποστολή των Κέντρων. Τα Κέντρα Κοινότητας καλούνται να προασπιστούν και να ενισχύσουν την ευημερία των τοπικών κοινοτήτων μέσω μιας σειράς υπηρεσιών και προγραμμάτων. Τα κέντρα

διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην υποστήριξη των δικαιούχων που αντιμετωπίζουν προκλήσεις που σχετίζονται με τις συνθήκες διαβίωσης, την υγιεινή, τη μαθησιακή υποστήριξη παιδιών και εφήβων, την ενδοοικογενειακή βία, την ανεργία και την ενδυνάμωση των γυναικών.

- Οι συνθήκες διαβίωσης, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης, της έλλειψης στέγης και της φτώχειας, μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά την υγεία και την ευημερία των ατόμων και των οικογενειών. Τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν μια σειρά υπηρεσιών για την υποστήριξη ατόμων και οικογενειών που αντιμετωπίζουν αυτές τις προκλήσεις. Για παράδειγμα, τα κέντρα μπορούν να προσφέρουν πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή στέγαση, τράπεζες τροφίμων, οικονομική στήριξη και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Τα προγράμματα αυτά αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της φτώχειας και της έλλειψης στέγης, όπως η έλλειψη οικονομικά προσιτής στέγης και η περιορισμένη πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης.
- Η υγιεινή αποτελεί σημαντική πτυχή της διατήρησης της καλής υγείας και τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει να διαδραματίζουν ρόλο στην προώθηση καλών πρακτικών υγιεινής, προσφέροντας εκπαιδευτικά προγράμματα σχετικά με την υγιεινή, να διανέμουν προϊόντα υγιεινής και να παρέχουν πρόσβαση σε εγκαταστάσεις όπως ντους και υπηρεσίες πλυντηρίου. Τα προγράμματα αυτά αποσκοπούν στη βελτίωση της υγείας και της ευημερίας των ατόμων που μπορεί να μην έχουν πρόσβαση σε αυτές τις υπηρεσίες αλλού. Μάλιστα, η προστασία της υγιεινής και η ενημέρωση των πολιτών για θέματα υγιεινής είναι ακόμη μεγαλύτερη σήμερα, με τις αυξημέδνες προκλήσεις λόγω της πανδημίας του Covid-10
- Τα παιδιά και οι έφηβοι μπορεί να αντιμετωπίζουν προκλήσεις που σχετίζονται με τη μάθηση και τις ακαδημαϊκές επιδόσεις. Τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν υποστήριξη μέσω προγραμμάτων που προσφέρουν βοήθεια για το σπίτι, διδασκαλία και πρόσβαση σε πόρους όπως βιβλία και υπολογιστές. Τα προγράμματα αυτά έχουν ως στόχο να παράσχουν στα παιδιά και τους εφήβους τα εργαλεία που

χρειάζονται για να επιτύχουν ακαδημαϊκά και να βελτιώσουν τις πιθανότητες μελλοντικής επιτυχίας τους.

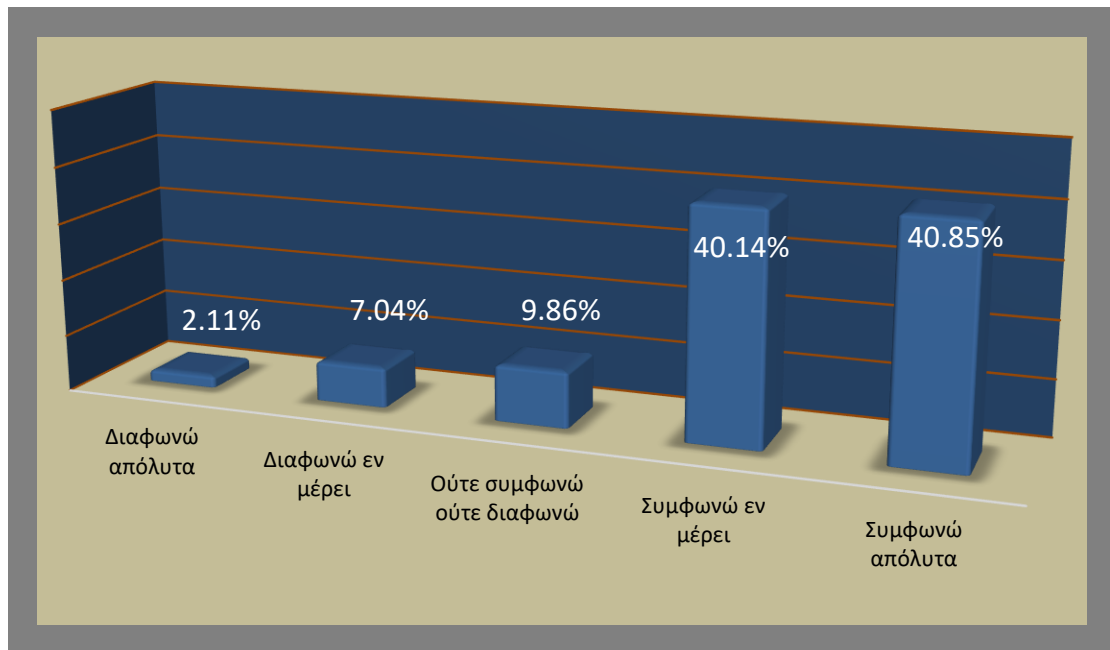
- Η ενδοοικογενειακή βία είναι ένα σοβαρό ζήτημα που επηρεάζει πολλά άτομα και οικογένειες. Τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει να διαδραματίζουν ρόλο στην αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος προσφέροντας συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες για τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας. Τα προγράμματα αυτά αποσκοπούν στην παροχή ενός ασφαλούς και υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τα άτομα που μπορεί να βιώνουν κακοποίηση.
- Τέλος, η ενδυνάμωση των γυναικών είναι ένα άλλο σημαντικό ζήτημα που θα πρέπει να είναι μέρος της αποστολής των Κέντρων Κοινότητας. Έτσι, τα κέντρα θα πρέπει να μπορούν να προσφέρουν προγράμματα που επικεντρώνονται στην ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης και των δεξιοτήτων των γυναικών, όπως η εκπαίδευση σε θέματα ηγεσίας, οικονομικής διαχείρισης, γυναικείας επιχειρηματικότητας, μορφών χρηματοδότησης επιχειρήσεων από γυναικείου συνεταιρισμούς, κ.ο.κ.. Τα προγράμματα αυτά αποσκοπούν στην ενδυνάμωση των γυναικών ώστε να αναλάβουν τον έλεγχο της ζωής τους και να βελτιώσουν τη συνολική τους ευημερία.

Και στις επόμενες ερωτήσεις καταγράφεται μια ελλιπής αντίληψη των εργαζομένων για την πραγματική αποστολή των Κέντρων Κοινότητας.

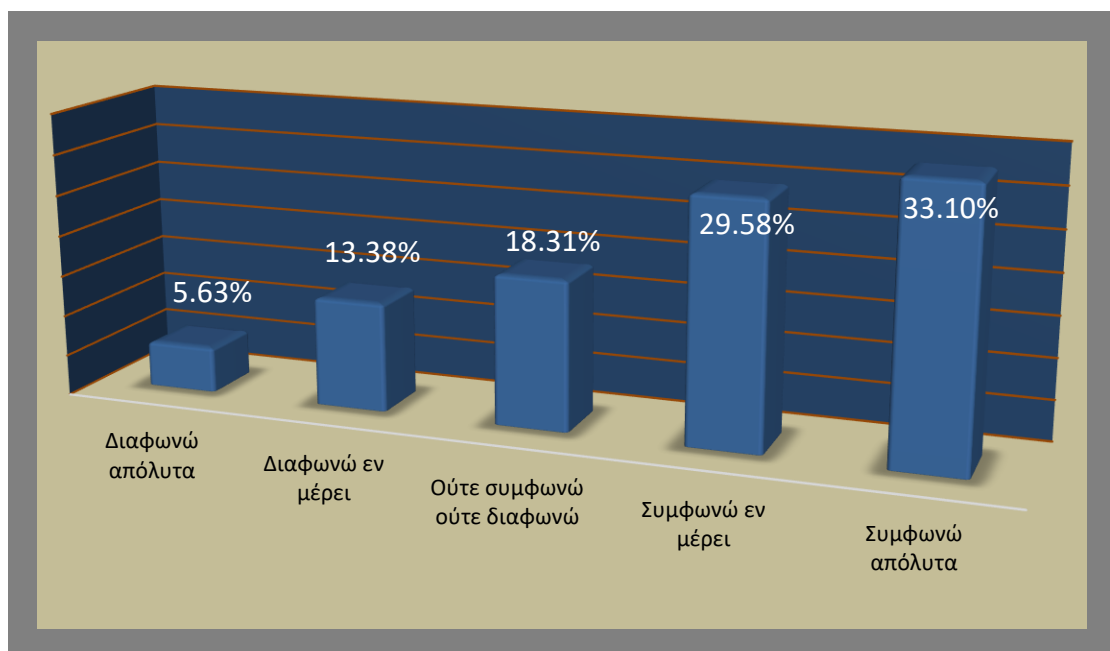
Συγκεκριμένα, όπως φαίνεται στο διάγραμμα 44, στην ερώτηση «Η δομή στοχεύει στην κοινωνική ένταξη», το 40,85% συμφωνεί απόλυτα, το 40,14% συμφωνεί εν μέρει, το 9,86% παραμένει ουδέτερο, το 7,04% διαφωνεί εν μέρει και το 2,11% διαφωνεί απόλυτα, ενώ στην ερώτηση «Η δομή στοχεύει στην παρακολούθηση της πορείας των ωφελούμενων, καθώς και του πληθυσμού του οικισμού με ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία», το 33,10% συμφωνεί απόλυτα, το 29,58% συμφωνεί εν μέρει, το 18,31% παραμένει ουδέτερο, το 13,38% διαφωνεί εν μέρει και το 5,63% διαφωνεί απόλυτα (Διάγραμμα 45). Επίσης, στην ερώτηση «Η δομή στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και άρση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων», το 38,73% συμφωνεί εν μέρει, το 33,29% συμφωνεί απόλυτα, το

11,97% διαφωνεί εν μέρει, το 11,27% παραμένει ουδέτερο και το 5,63% διαφωνεί απόλυτα (Διάγραμμα 46).

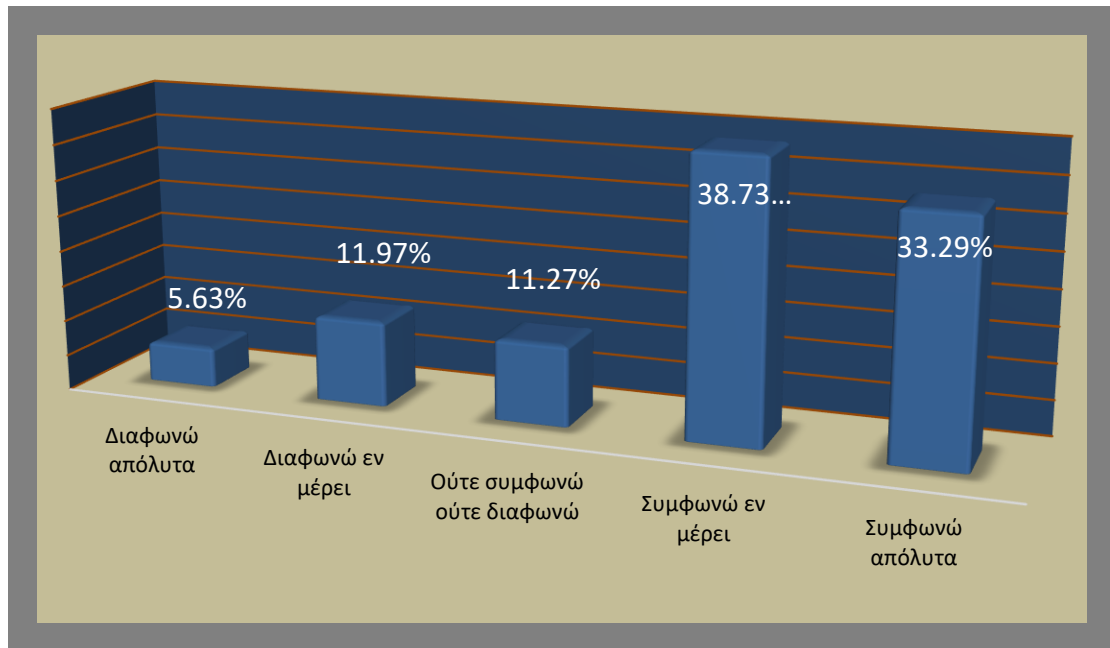
Διάγραμμα 44: Η δομή στοχεύει στην κοινωνική ένταξη

Διάγραμμα 45: Η δομή στοχεύει στην παρακολούθηση της πορείας των ωφελούμενων, καθώς και του πληθυσμού του οικισμού με ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία

Διάγραμμα 46: Η δομή στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και άρση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων

Και στις τρεις αυτές ερωτήσεις, ένα μέρος των εργαζομένων (έστω και μικρό) παραμένει ουδέτερο ή ακόμη και διαφωνεί. Αυτό είναι σαφής ένδειξη ότι δεν έχει γίνει σαφές στους ίδιους τους εργαζομένους ότι τα Κέντρα Κοινότητας καλούνται να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και στην καταπολέμηση των προκαταλήψεων στην κοινωνία. Τα κέντρα θα πρέπει να έχουν ως αποστολή να λειτουργούν ως πλατφόρμα συνάντησης ανθρώπων και ομάδων, να τους κάνει να συνδεθούν με άλλους και να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που προάγουν την κοινωνική συνοχή και κατανόηση.

Η κοινωνική ένταξη είναι η διαδικασία που διασφαλίζει ότι όλα τα άτομα και οι ομάδες έχουν ίση πρόσβαση σε πόρους, ευκαιρίες και υπηρεσίες, ανεξάρτητα από το κοινωνικό, οικονομικό ή πολιτισμικό τους υπόβαθρο. Τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει να μπορούν να έχουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης, παρέχοντας έναν ασφαλή και φιλόξενο χώρο για ανθρώπους με διαφορετικό υπόβαθρο, ώστε να συναντηθούν και να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που προάγουν την κοινωνική συνοχή και κατανόηση.

Τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει, επίσης, να παρέχουν μια σειρά προγραμμάτων και υπηρεσιών που προωθούν την κοινωνική ένταξη, όπως πολιτιστικές εκδηλώσεις,

μαθήματα γλώσσας και ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Τα προγράμματα αυτά αποσκοπούν στην ενίσχυση της αίσθησης της κοινότητας και του ανήκειν μεταξύ των συμμετεχόντων, προωθώντας την κοινωνική συνοχή και κατανόηση. Τα κέντρα θα πρέπει επίσης να δίνουν την ευκαιρία σε άτομα και ομάδες να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να μάθουν ο ένας από τον άλλο, συμβάλλοντας στην άρση των φραγμών και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

Αναφορικά με τις προκαταλήψεις, είναι γεγονός ότι η προκατάληψη μπορεί να οδηγήσει σε διακρίσεις, αποκλεισμό και περιθωριοποίηση, δυσχεραίνοντας την πρόσβαση των ατόμων και των ομάδων σε πόρους και την πλήρη συμμετοχή τους στην κοινωνία. Τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει να έχουν ως μέρος της αποστολής τους να διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στην καταπολέμηση των προκαταλήψεων προωθώντας την κοινωνική συνοχή και κατανόηση και δημιουργώντας ευκαιρίες για άτομα και ομάδες να συνδεθούν μεταξύ τους.

Τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει να παρέχουν ένα ασφαλές και φιλόξενο περιβάλλον για τα άτομα και τις ομάδες να συναντηθούν και να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες που προάγουν την κοινωνική συνοχή και κατανόηση. Οι δραστηριότητες αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν πολιτιστικές εκδηλώσεις, εργαστήρια και εκπαιδευτικά προγράμματα που στοχεύουν στην αμφισβήτηση των αρνητικών στερεοτύπων και στην προώθηση της κατανόησης και της αποδοχής των διαφορετικών πολιτισμών, θρησκειών και καταβολών.

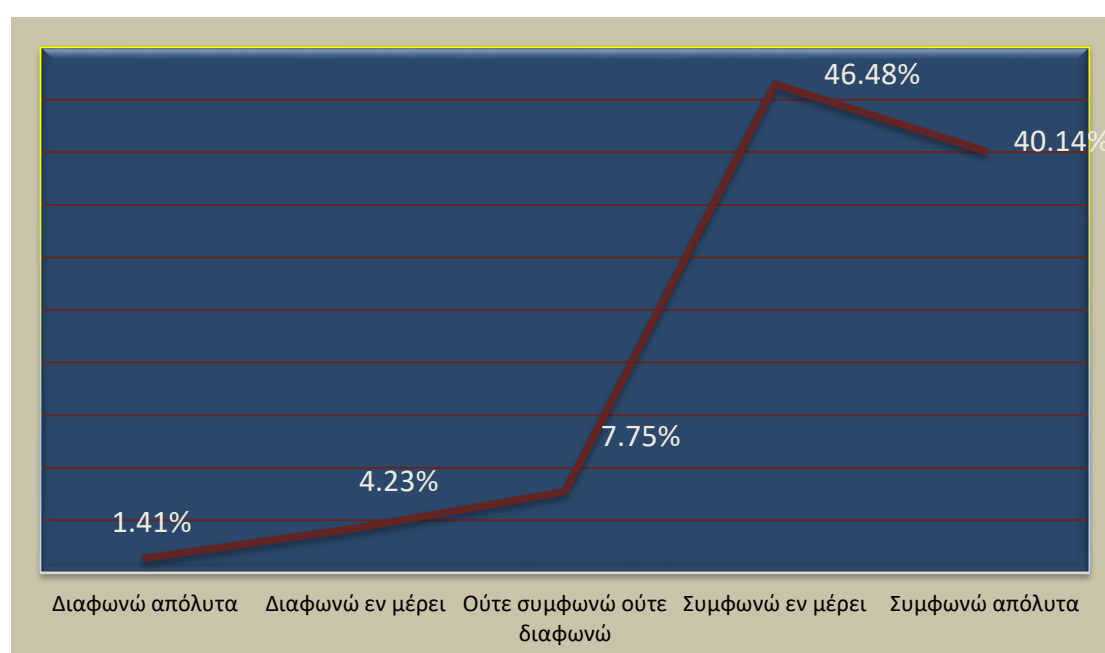
Επιπλέον, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν υποστήριξη και πόρους για άτομα και ομάδες που έχουν βιώσει προκαταλήψεις ή διακρίσεις. Για παράδειγμα, τα κέντρα μπορούν να προσφέρουν συμβουλευτικές υπηρεσίες, νομική υποστήριξη ή υπηρεσίες συνηγορίας για να βοηθήσουν τα άτομα και τις ομάδες να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις των διακρίσεων και του αποκλεισμού.

Εν κατακλείδι, τα Κέντρα Κοινότητας διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και στην καταπολέμηση των προκαταλήψεων στην κοινωνία. Παρέχοντας πόρους, προγράμματα και υπηρεσίες που προάγουν την κοινωνική ένταξη και καταπολεμούν τις προκαταλήψεις, τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει να γίνονται αντιληπτοί από όλους -και ειδικά από τους εργαζομένους σε αυτά- ως οι βασικοί οργανισμοί για την οικοδόμηση ισχυρότερων και πιο συμμετοχικών κοινοτήτων.

4.8. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΟΜΩΝ

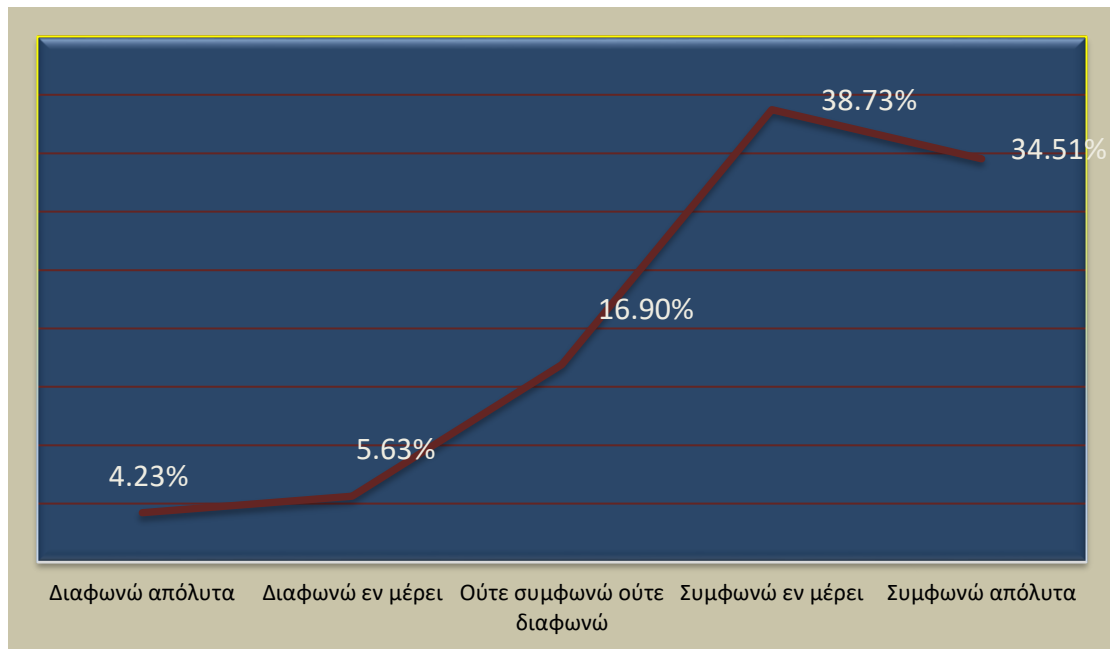
Η όγδοη ενότητα περιλαμβάνει τέσσερις ερωτήσεις που σχετίζονται με την αποτελεσματικότητα των δομών. Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 47, στην ερώτηση «Σύμφωνα με την μέχρι τώρα εμπειρία μου, οι δομές βοηθούν σημαντικά τους ωφελούμενους», το 46,48% συμφωνεί εν μέρει, το 40,14% συμφωνεί απόλυτα, το 7,75% παραμένει ουδέτερο, το 4,23% διαφωνεί εν μέρει και το 1,41% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 47: Σύμφωνα με την μέχρι τώρα εμπειρία μου, οι δομές βοηθούν σημαντικά τους ωφελούμενους

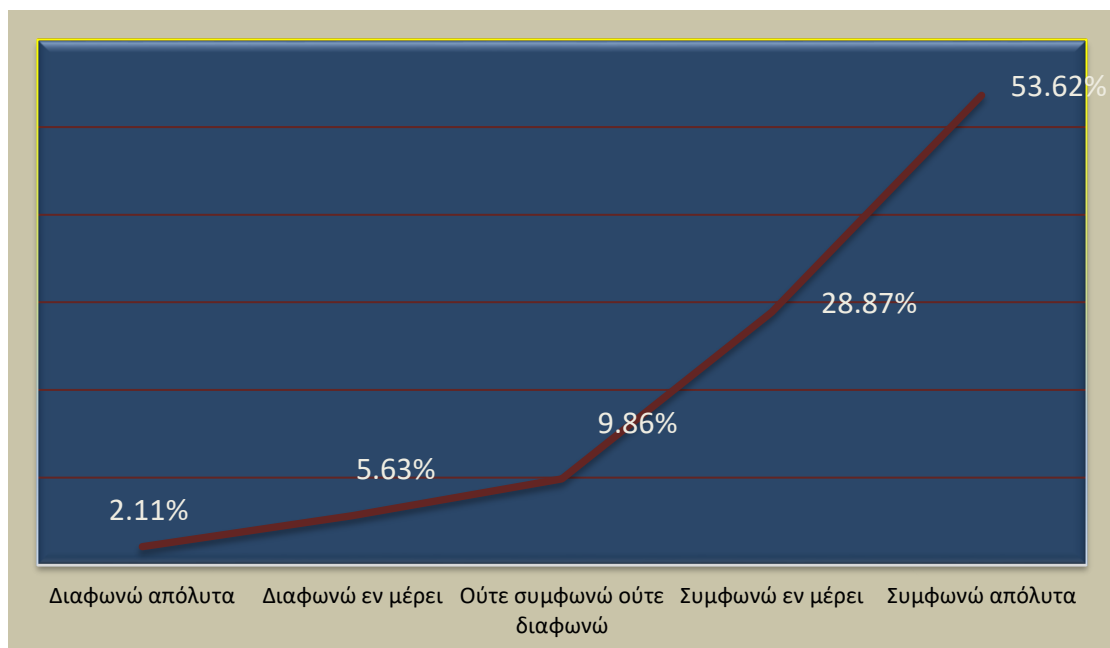
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 48, στην ερώτηση «Θεωρώ πως οι οικονομικές ενισχύσεις είναι ζωτικής σημασίας για τους ωφελούμενους και θα πρέπει να συνεχιστεί η ενίσχυση τους διότι αυξάνει το βιοτικό επίπεδο των ωφελούμενων», το 38,73% συμφωνεί εν μέρει, το 34,51% συμφωνεί απόλυτα, το 16,90% παραμένει ουδέτερο, το 5,63% διαφωνεί εν μέρει και το 4,23% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 48: Θεωρώ πως οι οικονομικές ενισχύσεις είναι ζωτικής σημασίας για τους ωφελούμενους και θα πρέπει να συνεχιστεί η ενίσχυση τους διότι αυξάνει το βιοτικό επίπεδο των ωφελούμενων

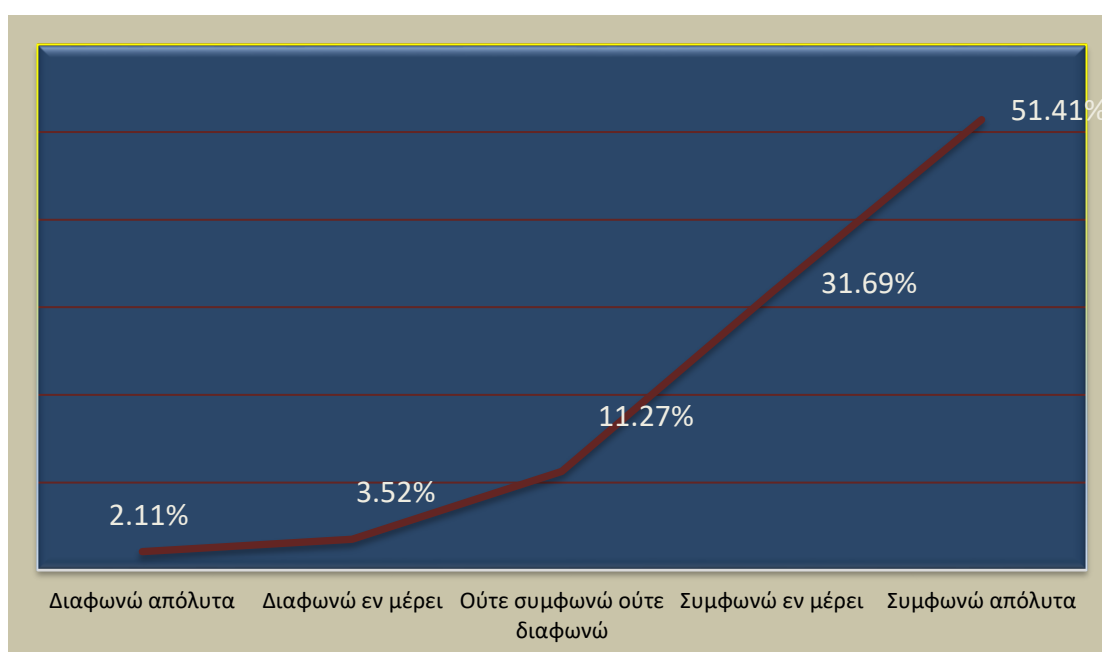
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 49, στην ερώτηση «Το ενδεχόμενο μονιμοποίησης των εργαζομένων των δομών θα τους κάνει πιο αποδοτικούς», το 53,62% συμφωνεί απόλυτα, το 28,87% συμφωνεί εν μέρει, το 9,86% παραμένει ουδέτερο, το 5,63% διαφωνεί εν μέρει και το 2,11% διαφωνεί απόλυτα.

Διάγραμμα 49: Το ενδεχόμενο μονιμοποίησης των εργαζομένων των δομών θα τους κάνει πιο αποδοτικούς

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 50, στην ερώτηση «Θεωρώ τον ρόλο των προγραμμάτων ΕΣΠΑ σημαντικό διότι αποφέρουν οικονομικό όφελος για τους Δήμους και τις Περιφερειακές ενότητες και για το σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας», το 51,41% συμφωνεί απόλυτα, το 31,69% συμφωνεί εν μέρει, το 11,27% παραμένει ουδέτερο, το 3,52% διαφωνεί εν μέρει και το 2,11% διαφωνεί απόλυτα.

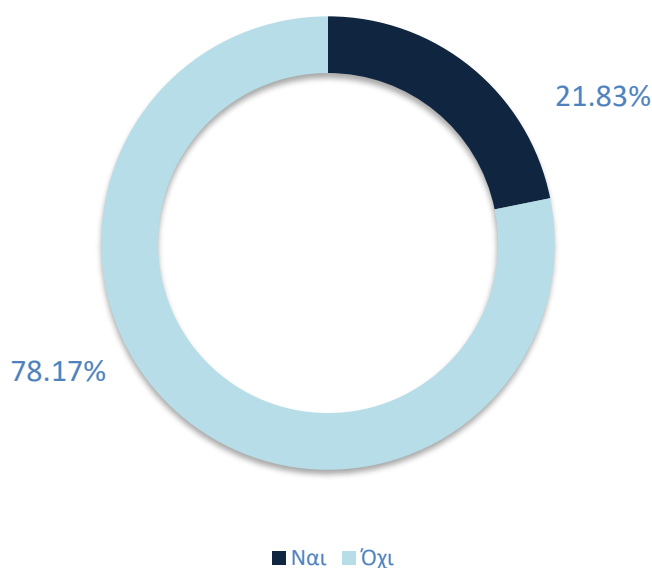
Διάγραμμα 50: Θεωρώ τον ρόλο των προγραμμάτων ΕΣΠΑ σημαντικό διότι αποφέρουν οικονομικό όφελος για τους Δήμους και τις Περιφερειακές ενότητες και για το σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας

4.9. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ

Η ένατη ενότητα περιλαμβάνει ερωτήσεις που σχετίζονται με τις προτάσεις για την πορεία των δομών και περιλαμβάνει τρεις ερωτήσεις. Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 51, στην ερώτηση «Θεωρείτε πως οι υπάρχουσες ειδικότητες των δομών επαρκούν για την αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων;», το 21,83% απαντά θετικά και το 78,17% απαντά αρνητικά.

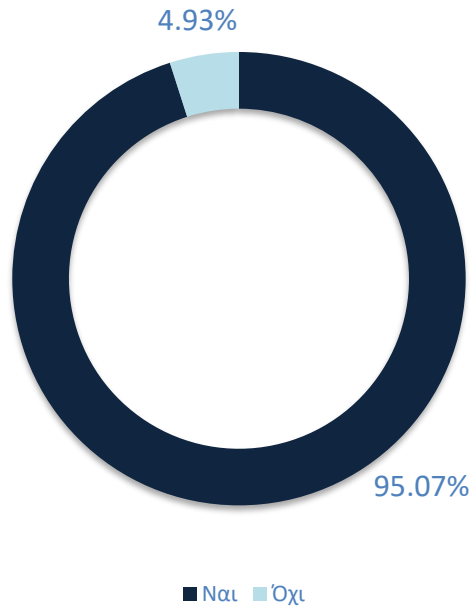
Διάγραμμα 51: Θεωρείτε πως οι υπάρχουσες ειδικότητες των δομών επαρκούν για την αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων;

Εδώ η αρνητική απάντηση είναι αναμενόμενη, δεδομένου του ότι στις προηγούμενες ερωτήσεις έχει καταγραφεί ότι απαιτείται μεγαλύτερη χρηματοδότηση και μεγαλύτερη στελέχωση των Κέντρων Κοινότητας προκειμένου να μπορούν να εκτελούν τις εργασίες τους. Ως εκ τούτου, δεν υπάρχει στελέχωση με όλες τις αναγκαίες ειδικότητες προκειμένου να καλυφθούν πτυχές όπως η ψυχική ενδυνάμωση, η επαγγελματική κατάρτιση, η υποστήριξη των εφήβων, η άρση των αποκλεισμών, κ.ο.κ.

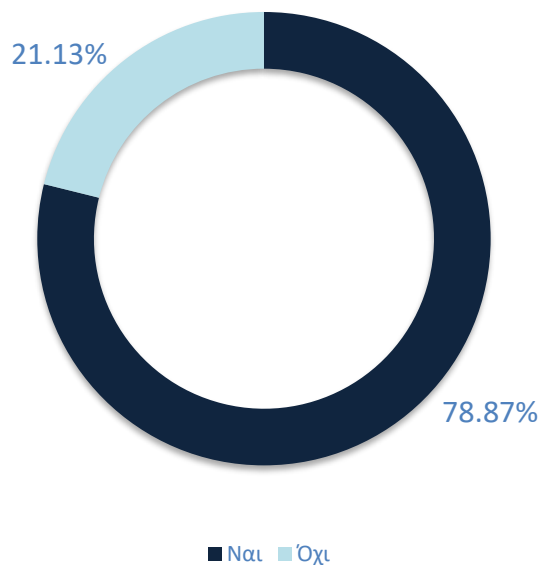
Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 52, στην ερώτηση «Κρίνετε απαραίτητη την επέκταση της λειτουργίας των δομών;», το 95,07% απαντά θετικά και το 4,93% απαντά αρνητικά.

Διάγραμμα 52: Κρίνετε απαραίτητη την επέκταση της λειτουργίας των δομών;

Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 53, στην ερώτηση «Πιστεύετε πως μια προσωπική προσέγγιση με τον ωφελούμενο, κάτι σαν ιδιωτική εξυπηρέτηση σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιπτώσεις θα ήταν επωφελής;», το 78,87% απαντά θετικά και το 21,13% απαντά αρνητικά.

Διάγραμμα 53: Πιστεύετε πως μια προσωπική προσέγγιση με τον ωφελούμενο, κάτι σαν ιδιωτική εξυπηρέτηση σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιπτώσεις θα ήταν επωφελής;

Επ’ αυτού, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η εξατομικευμένη προσέγγιση είναι απαραίτητη για την οικοδόμηση μιας θετικής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και ωφελούμενων. Οι ωφελούμενοι πολίτες που αισθάνονται ότι αντιμετωπίζονται ως άτομα και όχι ως ένας ακόμη πελάτης είναι πιο πιθανό να συμμετάσχουν στα προγράμματα και τις υπηρεσίες που προσφέρουν τα Κέντρα Κοινότητας. Οι εργαζόμενοι που αφιερώνουν χρόνο για να κατανοήσουν τις μοναδικές ανάγκες κάθε δικαιούχου μπορούν να προσαρμόσουν την προσέγγισή τους, διασφαλίζοντας ότι τα προγράμματα και οι υπηρεσίες που προσφέρονται είναι αποτελεσματικά και κατάλληλα για το συγκεκριμένο άτομο.

Η εξατομικευμένη προσέγγιση εξασφαλίζει επίσης ότι ο δικαιούχος αισθάνεται ότι ακούγεται και ότι τον καταλαβαίνουν. Όταν οι υπάλληλοι αφιερώνουν χρόνο για να ακούσουν τις ανησυχίες και τις ανάγκες του πολίτη που προσέρχεται στο κέντρο, δημιουργείται εμπιστοσύνη, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την προώθηση της συμμετοχής στα προγράμματα και τις υπηρεσίες που προσφέρονται από τα κέντρα. Όταν οι ωφελούμενοι αισθάνονται ότι τους ακούνε και τους καταλαβαίνουν, είναι πιο πιθανό να συμμετάσχουν στα προγράμματα και τις υπηρεσίες που προσφέρονται, οδηγώντας σε καλύτερα αποτελέσματα τόσο για το άτομο όσο και για την κοινότητα. Επιπλέον, μια εξατομικευμένη προσέγγιση μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό πρόσθετων αναγκών και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι ωφελούμενοι. Οι εργαζόμενοι που έχουν μια εξατομικευμένη

προσέγγιση είναι σε θέση να εντοπίσουν καλύτερα τυχόν πρόσθετες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, όπως θέματα ψυχικής υγείας ή οικονομικές δυσκολίες. Ο εντοπισμός αυτός επιτρέπει στα Κέντρα Κοινότητας να παρέχουν πρόσθετη υποστήριξη και πόρους, διασφαλίζοντας ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν τη βοήθεια που χρειάζονται για να ξεπεράσουν αυτές τις προκλήσεις.

Τέλος, η εξατομικευμένη προσέγγιση είναι απαραίτητη για την προώθηση της αίσθησης της κοινότητας και του «ανήκειν». Όταν οι εργαζόμενοι υιοθετούν εξατομικευμένη προσέγγιση, οι δικαιούχοι αισθάνονται ότι αποτελούν μέρος μιας κοινότητας που ενδιαφέρεται για την ευημερία τους.

4.10. ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΩΝ

Προκειμένου να εξαχθούν ορισμένα συμπεράσματα αναφορικά με τη συσχέτιση μεταξύ των μεταβλητών, χρησιμοποιήθηκε ο έλεγχος χ^2 για τον έλεγχο διαφορών μεταξύ των μεταβλητών. Πιο συγκεκριμένα, ένα στατιστικό τεστ CHI-Square είναι ένας τρόπος για να διαφανεί μια σχέση μεταξύ δύο κατηγορικών μεταβλητών. Στα στατιστικά στοιχεία, υπάρχουν δύο τύποι μεταβλητών: οι αριθμητικές (μετρικές) μεταβλητές και οι μη αριθμητικές (κατηγορηματικές) μεταβλητές. Το Chi-Square είναι ένας ενιαίος αριθμός που αναφέρει πόση διαφορά υπάρχει μεταξύ των παρατηρούμενων μέτρων και των μετρήσεων που θα περίμενε κανείς αν δεν υπήρχε σχέση στον πληθυσμό.

Πιο συγκεκριμένα, παρακάτω θα παρουσιαστούν αποκλειστικά οι στατιστικά σημαντικές συσχετίσεις μεταξύ των μεταβλητών. Συνεπώς, πραγματοποιήθηκε ένας έλεγχος χ^2 μεταξύ του αριθμού εργαζομένων των δομών και της ερώτησης «Η δουλειά μου με κάνει να αισθάνομαι δημιουργικός/η». Όπως φαίνεται λοιπόν από τον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 7), υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ του αριθμού των εργαζομένων και της δημιουργικότητας που δημιουργείται από την εργασία, αφού το $p=0,03 < 0,05$, με τον συντελεστή αξιοπιστίας να ισούται με 33,525 και οι βαθμοί ελευθερίας να είναι 20. Ειδικότερα, φαίνεται ότι εκείνοι που πιστεύουν περισσότερο πως είναι περισσότερο δημιουργικοί μέσα από την εργασία τους είναι εκείνοι που απασχολούνται σε δομές με αριθμό εργαζομένων άνω των 10 ατόμων

αφού έχουν παρουσιάσει περισσότερες απαντήσεις στην απάντηση «Συμφωνώ απόλυτα» σε σχέση με τον αριθμό των απαντήσεων αυτής της κατηγορίας (20/49 ερωτώμενους).

<i>Βαθμός συμφωνίας</i>									
<i>Βαθμός συμφωνίας δημιουργικότητας από εργασία με αριθμό εργαζομένων</i>	<i>1-2</i>	<i>3-4</i>	<i>5-6</i>	<i>7-8</i>	<i>9-10</i>	<i>>10</i>	<i>df</i>	<i>Chi-Square</i>	<i>P</i>
Διαφωνώ απόλυτα	1	2	1	1	1	5	20	33,525	0,03
Διαφωνώ εν μέρει	0	4	2	5	1	2			
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	0	16	7	10	3	4			
Συμφωνώ εν μέρει	1	8	12	4	0	5			
Συμφωνώ απόλυτα	8	12	4	0	5	20			

Πίνακας 9: χ^2 βαθμού συμφωνίας δημιουργικότητα από εργασία με αριθμό εργαζομένων

Τέλος, πραγματοποιήθηκε ένας έλεγχος χ^2 μεταξύ του επιπέδου εκπαίδευσης των εργαζομένων των δομών και της ερώτησης «Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους είναι κυρίως οικονομικό». Όπως φαίνεται λοιπόν από τον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 8), υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά μεταξύ της εκπαίδευσης των εργαζομένων και του οικονομικού οφέλους που αποκομίζουν οι δομές, αφού το $p=0,012 < 0,05$, με τον συντελεστή αξιοπιστίας να ισούται με 31,32 και οι βαθμοί ελευθερίας να είναι 16. Ειδικότερα, φαίνεται ότι εκείνοι που πιστεύουν περισσότερο πως το όφελος των δομών είναι κυρίως οικονομικό είναι εκείνοι που είναι απόφοιτοι Τ.Ε.Ι. αφού έχουν παρουσιάσει περισσότερες απαντήσεις στην απάντηση «Συμφωνώ απόλυτα» σε σχέση με τον αριθμό των απαντήσεων αυτής της κατηγορίας (11/29 ερωτώμενους).

Βαθμός συμφωνίας

Βαθμός συμφωνίας

οικονομικού οφέλους των δομών με εκπαίδευση εργαζομένων	Απόφοιτος γυμνασίου	Απόφοιτος Λυκείου	Πτυχιούχος Τ.Ε.Ι.	Πτυχιούχος Α.Ε.Ι.	Κάτοχος Μεταπτυχιακού	df	Chi-Square	P
Διαφωνώ απόλυτα	1	1	4	1	1	16	31,32	0,012
Διαφωνώ εν μέρει	0	2	6	0	9			
Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	0	2	4	8	13			
Συμφωνώ εν μέρει	1	0	26	15	19			
Συμφωνώ απόλυτα	0	0	11	8	10			

Πίνακας 10: χ^2 βαθμού συμφωνίας οικονομικού οφέλους των δομών με εκπαίδευση εργαζομένων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

5.1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Προκειμένου να διατυπωθούν οι στρατηγικές διαχείρισης των Κέντρων Κοινότητας, αρχικά θα πρέπει να αποτυπωθεί το πλαίσιο λειτουργίας τους και ο ρόλος που καλούνται να έχουν στις τοπικές κοινωνίες σήμερα. Όπως αναφέρεται στη βιβλιογραφία (Sharang, 2007, Gildenhuis, 2004), ναι μεν οι φορείς και οργανισμοί του δημοσίου έχουν ορισμένα χαρακτηριστικά, όπως για παράδειγμα η ιεραρχική δομή, όμως οι στρατηγικές διαχείρισης διαφοροποιούνται - και πρέπει να διαφοροποιούνται - ανάλογα με το είδος του κάθε οργανισμού, το εύρος των λειτουργιών που επιτελεί, τον τρόπο χρηματοδότησής του, το μέγεθός του, την κρισιμότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, κ.ο.κ.. Έτσι, οι στρατηγικές διαχείρισης που θα καταγραφούν για τα Κέντρα Κοινότητας θα πρέπει να έχουν ως πεδίο αναφοράς τα ιστορικά, κοινωνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά τους.

Τα Κέντρα Κοινότητας διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στις αστικές κοινότητες, καθώς χρησιμεύουν ως κομβικά σημεία για κοινοτικές δραστηριότητες, κοινωνικοποίηση και πρόσβαση σε κρίσιμες υπηρεσίες. Ο όρος "Κέντρο Κοινότητας" αναφέρεται σε έναν φυσικό χώρο που παρέχει ένα φάσμα προγραμμάτων, υπηρεσιών και δραστηριοτήτων για την κάλυψη των ποικίλων αναγκών των μελών του. Τα κέντρα αυτά είναι χώροι χωρίς αποκλεισμούς και φιλόξενοι χώροι που απευθύνονται σε άτομα από όλα τα κοινωνικά στρώματα.

Η ιστορία των Κέντρων Κοινότητας μπορεί να αναχθεί στις αρχές του 20ού αιώνα, όταν ιδρύθηκαν οικισμοί σε αστικές περιοχές για την παροχή υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε οικογένειες με χαμηλό εισόδημα. Τα εν λόγω οικιστικά σπίτια ιδρύθηκαν ως απάντηση στην ταχεία αστικοποίηση που χαρακτήριζε αυτή την περίοδο, η οποία οδήγησε σε έναν αυξανόμενο αριθμό μεταναστών και οικογενειών με χαμηλό εισόδημα που μετακόμιζαν στις πόλεις σε αναζήτηση εργασίας (Kornbluh, 1997). Τα οικιστικά σπίτια προσέφεραν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης, της υγειονομικής περίθαλψης και των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, και αποτέλεσαν ουσιαστική σανίδα σωτηρίας για τις

ευάλωτες αστικές κοινότητες. Με την πάροδο του χρόνου, τα Κέντρα Κοινότητας εξελίχθηκαν ώστε να γίνουν πιο περιεκτικά, προσφέροντας προγράμματα και υπηρεσίες που απευθύνονται σε άτομα από όλα τα κοινωνικοοικονομικά στρώματα, και πλέον έχουν γίνει κόμβοι κοινωνικοποίησης, κοινοτικής δέσμευσης και πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες.

5.2. ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Οι Xu et al. (2005) υποστηρίζουν ότι οι κοινοτικές υπηρεσίες αποτελούν αποτελεσματικές λύσεις σε κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, ενώ οι Yasmin and Parvin (2008) υπογραμμίζουν τη σημασία των κοινοτικών κέντρων για την παροχή πληροφοριών, την πρόσβαση σε υπηρεσίες της τοπικής αυτοδιοίκησης και τις ευκαιρίες για προσωπική και κοινοτική ανάπτυξη. Ειδικότερα, τα Κέντρα Κοινότητας λειτουργούν ως χώροι όπου οι πολίτες μπορούν να υλοποιήσουν τις ιδέες και τις πρωτοβουλίες τους, να συμμετάσχουν σε κοινωνικές δραστηριότητες και να λάβουν καθοδήγηση και υποστήριξη.

Τα Κέντρα Κοινότητας προσφέρουν ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών για την προώθηση της αμοιβαίας φροντίδας, της υπευθυνότητας και της συμμετοχής στην επίλυση κοινοτικών προβλημάτων και κρίσεων. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν την προσέγγιση και υποστήριξη ευάλωτων ατόμων και ομάδων, τη δημιουργία κοινοτικών δικτύων και ομάδων κοινωνικών υπηρεσιών, την παροχή προγραμμάτων προσωπικής ανάπτυξης και κοινωνικοποίησης και την προσφορά χώρων συνάντησης και εγκαταστάσεων για τη φιλοξενία κοινοτικών δραστηριοτήτων. Επιπλέον, τα κέντρα διευκολύνουν τη δημιουργία ομάδων κοινοτικών υπηρεσιών και άλλων εθελοντικών ομάδων, παρέχοντας τις δομές για τη στέγαση κοινοτικών δραστηριοτήτων.

Είναι απαραίτητο να καταγραφούν οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τα Κέντρα Κοινότητας και να καθοριστεί ποιες υπηρεσίες ζητούνται κυρίως από τους πολίτες/δικαιούχους. Επιπλέον, το Κέντρο Κοινότητας μπορεί να χωριστεί σε τρία ξεχωριστά στρώματα που αλληλοεπιδρούν μεταξύ τους καθώς και με εξωτερικά μέρη. Αυτά τα στρώματα συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή, συμβάλλοντας στα

κοινωνικά δίκτυα και το κοινωνικό κεφάλαιο. Το διοικητικό στρώμα θέτει τους στόχους για το Κέντρο Κοινότητας, αντικατοπτρίζοντας τους κανόνες, τις αξίες και τις δραστηριότητες που επιτρέπονται στο κέντρο. Το στρώμα των εργαζομένων αποτελείται από όσους εκτελούν τις βασικές και βοηθητικές λειτουργίες του κέντρου, ενώ το στρώμα των ενδιαφερομένων αποτελείται από τους επισκέπτες, τους χρήστες και τους δικαιούχους που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που παρέχει το κέντρο.

Συμπερασματικά, τα τρία στρώματα του Κέντρου Κοινότητας - διοικητικό, εργαζόμενο και ενδιαφερόμενο - συμβάλλουν στα κοινωνικά δίκτυα και το κοινωνικό κεφάλαιο, διασφαλίζοντας ότι το κέντρο λειτουργεί ως χώρος για την ισότιμη και αμερόληπτη συμμετοχή όλων των μελών της κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους.

Με βάση τα παραπάνω, μπορεί να γίνει μια επισκόπηση ορισμένων κοινών στρατηγικών διαχείρισης που μπορούν να εξετάσουν τα Κέντρα Κοινότητας, μαζί με σχετικές ακαδημαϊκές αναφορές για την υποστήριξη αυτών των στρατηγικών, με μια σύντομη αναφορά στους παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την επιλογή των στρατηγικών διαχείρισης.

- Συμμετοχική διαχείριση: Η συμμετοχική διαχείριση περιλαμβάνει τη συμμετοχή των μελών της κοινότητας και των ενδιαφερομένων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων του Κέντρου Κοινότητας. Αυτό μπορεί να βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι το κέντρο ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τους στόχους της κοινότητας και μπορεί να συμβάλει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών της κοινότητας (Laverack, 2013). Η συμμετοχική διαχείριση μπορεί επίσης να βοηθήσει στον έγκαιρο εντοπισμό πιθανών συγκρούσεων ή ζητημάτων και να διευκολύνει τη συνεργασία και την επίλυση προβλημάτων (Carr & Littrell, 2014).
- Διαχείριση με βάση τα αποτελέσματα: Η διαχείριση με βάση τα αποτελέσματα περιλαμβάνει τον καθορισμό σαφών, μετρήσιμων στόχων και σκοπών για το Κέντρο Κοινότητας και τη χρήση δεδομένων για την παρακολούθηση της προόδου προς την επίτευξη αυτών των στόχων (Hermann & Foster, 2015). Αυτή η προσέγγιση μπορεί να βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι το κέντρο έχει μετρήσιμο αντίκτυπο στην κοινότητα και μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό τομέων για βελτίωση ή προσαρμογή.

- **Ιεραρχικός στρατηγικός σχεδιασμός:** Ο ιεραρχικός στρατηγικός σχεδιασμός περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενός μακροπρόθεσμου σχεδίου για το κέντρο, που περιλαμβάνει στόχους, σκοπούς και βήματα δράσης (Weber & Krugman, 2018), τα οποία θα πρέπει να καθοριστούν από την διοίκηση του κάθε Κέντρου Κοινότητας. Αυτό μπορεί να βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι το κέντρο εργάζεται προς την κατεύθυνση ενός σαφούς οράματος και αποστολής, και μπορεί να βοηθήσει στην ιεράρχηση των πόρων και των προσπαθειών.
- **Δημιουργία ικανοτήτων:** Η ανάπτυξη ικανοτήτων περιλαμβάνει την ενίσχυση των δεξιοτήτων και των γνώσεων του προσωπικού και των εθελοντών του Κέντρου Κοινότητας, καθώς και την ανάπτυξη των ικανοτήτων της ίδιας της κοινότητας (Laverack, 2013). Αυτό μπορεί να βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι το κέντρο είναι καλά εξοπλισμένο για να ανταποκριθεί στις ανάγκες της κοινότητας και μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία βιώσιμων λύσεων.
- **Συμπράξεις και συνεργασία:** Η οικοδόμηση εταιρικών σχέσεων και η συνεργασία με άλλους οργανισμούς και ενδιαφερόμενους φορείς μπορεί να συμβάλει στη μεγιστοποίηση του αντίκτυπου του Κέντρου Κοινότητας και μπορεί να βοηθήσει να διασφαλιστεί ότι οι πόροι χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά (Hermann & Foster, 2015). Η συνεργασία μπορεί επίσης να συμβάλει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης και σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων και μπορεί να βοηθήσει στον εντοπισμό νέων ευκαιριών για ανάπτυξη και αντίκτυπο.

Κατά την επιλογή στρατηγικών διαχείρισης, είναι σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη παράγοντες όπως οι συγκεκριμένοι στόχοι και οι ανάγκες του κοινοτικού κέντρου, το πλαίσιο στο οποίο λειτουργεί, οι διαθέσιμοι πόροι και οι δυνατότητες, καθώς και οι προθέσεις και οι προσδοκίες των ενδιαφερομένων μερών (Hermann & Foster, 2015).

Ένα άλλο μοντέλο που έχει προταθεί για τη διαχείριση των Κέντρων Κοινότητας είναι το μοντέλο «ανάπτυξης της κοινότητας». Σύμφωνα με αυτό το μοντέλο, τα κέντρα θα πρέπει να διοικούνται από την ίδια την κοινότητα και όχι από εξωτερικούς οργανισμούς ή άτομα. Το μοντέλο κοινοτικής ανάπτυξης τονίζει τη σημασία της συμμετοχής και της ενδυνάμωσης της κοινότητας σε όλες τις πτυχές του κοινοτικού κέντρου, από το σχεδιασμό έως την υλοποίηση και την αξιολόγηση.

Σε μια μελέτη των Beresford and Croft (1993), οι συγγραφείς υποστηρίζουν ότι τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να εξυπηρετήσουν καλύτερα τις ανάγκες της κοινότητας υιοθετώντας μια προσέγγιση κοινοτικής ανάπτυξης. Οι συγγραφείς προτείνουν ότι η κοινοτική ανάπτυξη είναι μια διαδικασία που περιλαμβάνει τη δημιουργία σχέσεων, τον εντοπισμό των δυνατών και αδύνατων σημείων, τον καθορισμό προτεραιοτήτων και την εφαρμογή σχεδίων δράσης που βασίζονται στις ανάγκες και τις επιθυμίες της κοινότητας.

Ομοίως, μια μελέτη των Barlow et al. (2013) υποστηρίζει ότι τα μοντέλα κοινοτικής ανάπτυξης μπορούν να είναι αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των αναγκών των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων. Η μελέτη υποστηρίζει ότι τα μοντέλα κοινοτικής ανάπτυξης μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία κοινωνικού κεφαλαίου, στην ενδυνάμωση ατόμων και κοινοτήτων και στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης.

Ενώ το μοντέλο κοινοτικής ανάπτυξης έχει επαινεθεί για την έμφαση που δίνει στη συμμετοχή και την ενδυνάμωση, έχει επίσης επικριθεί για τη δυνατότητα διαιώνισης των ανισοτήτων και των ανισορροπιών εξουσίας εντός της κοινότητας. Για παράδειγμα, ορισμένοι επικριτές υποστηρίζουν ότι τα μοντέλα κοινοτικής ανάπτυξης μπορεί να ευνοούν τα συμφέροντα των κυρίαρχων ομάδων εντός της κοινότητας, ενώ περιθωριοποιούν τις φωνές των περιθωριοποιημένων ομάδων (Cornwall, 2008).

Ένα άλλο μοντέλο που έχει προταθεί για τη διαχείριση των κοινοτικών κέντρων είναι το μοντέλο της "εταιρικής σχέσης". Το μοντέλο αυτό δίνει έμφαση στη σημασία της συνεργασίας και της σύμπραξης μεταξύ των κοινοτικών κέντρων, των κυβερνητικών υπηρεσιών και άλλων οργανώσεων της κοινότητας. Το μοντέλο "εταιρικής σχέσης" προτείνει ότι τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να εξυπηρετήσουν καλύτερα τις ανάγκες της κοινότητας συνεργαζόμενα με άλλους οργανισμούς για τον συντονισμό και την ολοκλήρωση των υπηρεσιών.

Μια μελέτη των Arnold και Walls (2007), υποστηρίζει ότι τα μοντέλα εταιρικής σχέσης μπορούν να είναι αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση των πολύπλοκων αναγκών των κοινοτήτων. Η μελέτη προτείνει ότι τα μοντέλα εταιρικής σχέσης μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση του συντονισμού και της ολοκλήρωσης των

υπηρεσιών, στην αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας και στην προώθηση της βιωσιμότητας.

Ωστόσο, το μοντέλο εταιρικής σχέσης έχει επίσης επικριθεί για το ενδεχόμενο να δημιουργήσει ανισορροπίες ισχύος και συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ διαφορετικών οργανισμών εντός της κοινότητας. Για παράδειγμα, ορισμένοι επικριτές υποστηρίζουν ότι τα μοντέλα εταιρικής σχέσης μπορεί να ευνοούν τα συμφέροντα ισχυρότερων οργανώσεων έναντι εκείνων των μικρότερων, βασισμένων στην κοινότητα οργανώσεων (Chaskin & Rosenfeld, 2016).

Συμπερασματικά, δεν υπάρχει ένα μόνο οργανωτικό ή διαχειριστικό μοντέλο που να είναι καθολικά αποτελεσματικό για τα Κέντρα Κοινότητας. Η επιλογή του μοντέλου εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως οι ανάγκες και οι επιθυμίες της κοινότητας, οι διαθέσιμοι πόροι και το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο λειτουργεί το Κέντρο Κοινότητας. Παρ' όλα αυτά, τα προαναφερθέντα μοντέλα παρέχουν σημαντικές πληροφορίες για τους τρόπους με τους οποίους τα κέντρα μπορούν να διοικούνται και να οργανώνονται αποτελεσματικά ώστε να εξυπηρετούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις ανάγκες των κοινοτήτων που εξυπηρετούν.

Με βάση την παραπάνω συζήτηση και ανάλυση, η στρατηγική που θα επιλέγαμε για τη διαχείριση ενός Κέντρου Κοινότητας είναι η στρατηγική της συμμετοχικής διαχείρισης.

Η στρατηγική συμμετοχικής διαχείρισης περιλαμβάνει την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερομένων στη διαδικασία διαχείρισης του κοινοτικού κέντρου. Η στρατηγική αυτή συνάδει με τις αρχές της κοινοτικής ανάπτυξης, η οποία τονίζει τη σημασία της συμμετοχής και της εμπλοκής της κοινότητας στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και σχεδιασμού (Ledwith, 2011). Η συμμετοχική διαχείριση έχει διαπιστωθεί ότι είναι αποτελεσματική στην ενίσχυση της συμμετοχής, της ενδυνάμωσης και της ιδιοκτησίας της κοινότητας, οι οποίες είναι απαραίτητες για την επιτυχία και τη βιωσιμότητα των πρωτοβουλιών κοινοτικής ανάπτυξης (Nelson, 2002).

Επιπλέον, η συμμετοχική διαχείριση συνάδει με τον στόχο των κοινοτικών κέντρων να παρέχουν έναν χώρο για την ισότιμη και αμερόληπτη συμμετοχή όλων των μελών της κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συμμετέχοντες, τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους (Xu, Gao, & Yan, 2005). Με τη συμμετοχή των

ενδιαφερομένων στη διαδικασία διαχείρισης, το Κέντρο Κοινότητας μπορεί να διασφαλίσει ότι οι υπηρεσίες και τα προγράμματα που προσφέρονται είναι συναφή και ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινότητας.

Η έρευνα έχει δείξει ότι η συμμετοχική διαχείριση έχει πολλά οφέλη για τις πρωτοβουλίες ανάπτυξης της κοινότητας. Για παράδειγμα, μπορεί να βελτιώσει την ποιότητα της λήψης αποφάσεων, να ενισχύσει τη βιωσιμότητα των προγραμμάτων, να αυξήσει την κοινοτική ιδιοκτησία και να ενισχύσει τη συνοχή της κοινότητας (Bryant, 2003- Cleaver, 1999- Pretty & Ward-, 2001). Επιπλέον, η συμμετοχική διαχείριση μπορεί να ενισχύσει την ικανότητα των μελών της κοινότητας να συμμετέχουν σε συλλογική δράση, η οποία είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση των κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων (Nelson, 2002). Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η συμμετοχική διαχείριση απαιτεί σημαντική επένδυση χρόνου και πόρων, καθώς περιλαμβάνει τη συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και σχεδιασμού. Επιπλέον, η συμμετοχική διαχείριση μπορεί να είναι δύσκολο να εφαρμοστεί, ιδίως σε περιβάλλοντα όπου υπάρχουν ανισορροπίες ισχύος και συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των ενδιαφερομένων (Cleaver, 1999).

Παρά τις προκλήσεις αυτές, η συμμετοχική διαχείριση μπορεί να αποδειχθεί ως η καταλληλότερη στρατηγική για τη διαχείριση ενός Κέντρου Κοινότητας. Τα οφέλη αυτής της στρατηγικής, όπως η βελτίωση της λήψης αποφάσεων, η βιωσιμότητα, η κοινοτική ιδιοκτησία και η συνοχή, υπερτερούν των προκλήσεων. Επιπλέον, η συμμετοχική διαχείριση συνάδει με τις αξίες και τις αρχές της κοινοτικής ανάπτυξης, η οποία τονίζει τη σημασία της συμμετοχής και της δέσμευσης της κοινότητας.

Σύμφωνα με μελέτη των Giles et al. (2009), τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να οργανωθούν με διάφορους τρόπους, ανάλογα με τους στόχους, το μέγεθος και τις ανάγκες της κοινότητας. Οι συγγραφείς εντοπίζουν τέσσερα βασικά μοντέλα Κέντρων Κοινότητας:

1. Κέντρα που βασίζονται σε ιδρύματα: Πρόκειται για κέντρα που αποτελούν μέρος ενός μεγαλύτερου οργανισμού, όπως ένα πανεπιστήμιο, ένα νοσοκομείο ή μια κυβερνητική υπηρεσία. Το πλεονέκτημα αυτού του μοντέλου είναι ότι το κέντρο έχει πρόσβαση σε πόρους και υποστήριξη από τον μητρικό οργανισμό. Ωστόσο, τα κέντρα

αυτά μπορεί να έχουν περιορισμένη αυτονομία και ευελιξία λόγω γραφειοκρατικών περιορισμών.

2. Κέντρα με βάση την κοινότητα: Πρόκειται για κέντρα που διοικούνται από την κοινότητα, συχνά με τη βοήθεια εθελοντών. Το πλεονέκτημα αυτού του μοντέλου είναι ότι ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινότητας και έχει υψηλό επίπεδο τοπικής υποστήριξης. Ωστόσο, τα κέντρα αυτά μπορεί να διαθέτουν περιορισμένους πόρους και επαγγελματική εμπειρογνομοσύνη.

3. Κέντρα συνεργασίας: Πρόκειται για κέντρα που δημιουργούνται μέσω της συνεργασίας μεταξύ διαφόρων οργανισμών, όπως κυβερνητικές υπηρεσίες, μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί και επιχειρήσεις. Το πλεονέκτημα αυτού του μοντέλου είναι ότι συνδυάζει πόρους και εμπειρογνομοσύνη από πολλαπλές πηγές, με αποτέλεσμα ένα ισχυρότερο κέντρο. Ωστόσο, τα κέντρα αυτά μπορεί να έχουν πολύπλοκες δομές διακυβέρνησης και διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

4. Υβριδικά κέντρα: Πρόκειται για κέντρα που συνδυάζουν στοιχεία των παραπάνω μοντέλων. Για παράδειγμα, ένα Κέντρο Κοινότητας μπορεί να συνεργάζεται με ένα πανεπιστήμιο για την παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Το πλεονέκτημα αυτού του μοντέλου είναι ότι μπορεί να συνδυάσει τα οφέλη κάθε μοντέλου, ενώ παράλληλα μετριάξει τα μειονεκτήματα. Ωστόσο, τα κέντρα αυτά ενδέχεται να αντιμετωπίσουν προκλήσεις όσον αφορά τη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ αυτονομίας και υποστήριξης.

Όσον αφορά τα μοντέλα διαχείρισης, μια μελέτη των Bifulco et al (2014) εντόπισε διάφορους παράγοντες που συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση των κοινοτικών κέντρων. Σε αυτούς περιλαμβάνονται:

- Σαφείς στόχοι και σκοποί: Τα κέντρα πρέπει να έχουν σαφή αποστολή και στόχους που να ευθυγραμμίζονται με τις ανάγκες της κοινότητας.
- Ισχυρή ηγεσία: Η αποτελεσματική ηγεσία είναι απαραίτητη για την καθοδήγηση του κέντρου, την παρακίνηση του προσωπικού και των εθελοντών και την εμπλοκή της κοινότητας.
- Εκπαίδευση και ανάπτυξη του προσωπικού: Τα μέλη του προσωπικού πρέπει να είναι καλά εκπαιδευμένα και να έχουν πρόσβαση σε ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης.

- Συνεργασία: Η συνεργασία με άλλους οργανισμούς και ενδιαφερόμενους φορείς μπορεί να προσφέρει πρόσθετους πόρους και εμπειρογνομosύνη.
- Ισχυρή δομή διακυβέρνησης και διαχείρισης: Μια αποτελεσματική δομή διακυβέρνησης είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της λογοδοσίας, της διαφάνειας και της ορθής λήψης αποφάσεων.

Επιπλέον, μια μελέτη του Stedman και των συνεργατών του (2015), εξέτασε τον ρόλο της δέσμευσης της κοινότητας στα μοντέλα διαχείρισης των Κέντρων Κοινότητας. Οι συγγραφείς διαπίστωσαν ότι η εμπλοκή της κοινότητας είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία των κοινοτικών κέντρων, καθώς προάγει την αίσθηση της ιδιοκτησίας, της ενδυνάμωσης και της εταιρικής σχέσης μεταξύ των μελών της κοινότητας. Οι συγγραφείς προτείνουν ότι η εμπλοκή της κοινότητας μπορεί να επιτευχθεί μέσω διαφόρων μεθόδων, όπως οι κοινοτικές συναντήσεις, οι έρευνες, οι ομάδες εστίασης και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Σύμφωνα με τους Heslop και Deller (2010), υπάρχουν τρία βασικά μοντέλα διαχείρισης για τα Κέντρα Κοινότητας: το μοντέλο υπό την ηγεσία της κοινότητας, το μοντέλο υπό την ηγεσία της κυβέρνησης και το υβριδικό μοντέλο. Το μοντέλο υπό την ηγεσία της κοινότητας περιλαμβάνει την ανάληψη της κυριότητας και της ευθύνης της κοινότητας για τη διαχείριση και τη λειτουργία του κέντρου. Το μοντέλο υπό την ηγεσία της κυβέρνησης διαχειρίζεται και λειτουργεί από την τοπική κυβέρνηση, ενώ το υβριδικό μοντέλο συνδυάζει στοιχεία τόσο του μοντέλου υπό την ηγεσία της κοινότητας όσο και του μοντέλου υπό την ηγεσία της κυβέρνησης.

Στην περιοχή της Μεσογείου, τα Κέντρα Κοινότητας λειτουργούν κυρίως υπό την καθοδήγηση της κυβέρνησης, με την τοπική αυτοδιοίκηση να είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και τη λειτουργία τους (Santos et al., 2016). Ωστόσο, υπάρχουν επίσης παραδείγματα κέντρων υπό την ηγεσία της κοινότητας στην περιοχή, όπου η τοπική κοινότητα διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στη διαχείριση και τη λειτουργία του Κέντρου (Adams et al., 2017). Το υβριδικό μοντέλο είναι λιγότερο διαδεδομένο στην περιοχή, αλλά έχει προταθεί ως πιθανή λύση για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα μοντέλα υπό την ηγεσία της κυβέρνησης και της κοινότητας (Heslop & Deller, 2010).

Το υπό κυβερνητική καθοδήγηση μοντέλο των κοινοτικών κέντρων έχει επικριθεί για τον γραφειοκρατικό του χαρακτήρα, την έλλειψη συμμετοχής της κοινότητας και το περιορισμένο εύρος των προσφερόμενων υπηρεσιών (Rosenbaum et al., 2012).

Μελέτες έχουν δείξει ότι τα μοντέλα υπό την ηγεσία της κοινότητας είναι πιο αποτελεσματικά όσον αφορά την προώθηση της συμμετοχής της κοινότητας, τη δημιουργία αίσθησης ιδιοκτησίας και λογοδοσίας και την παροχή ευρύτερου φάσματος υπηρεσιών προσαρμοσμένων στις ανάγκες της κοινότητας (Heslop & Deller, 2010- Adams et al., 2017). Ωστόσο, το μοντέλο υπό την ηγεσία της κοινότητας έχει επίσης τους περιορισμούς του, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης πόρων και εμπειρογνωμοσύνης για την αποτελεσματική διαχείριση και λειτουργία του κέντρου.

Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα μοντέλα υπό την ηγεσία της κυβέρνησης και της κοινότητας, το υβριδικό μοντέλο έχει προταθεί ως πιθανή λύση. Το μοντέλο αυτό συνδυάζει τα πλεονεκτήματα και των δύο μοντέλων, προωθώντας τη συμμετοχή της κοινότητας, διατηρώντας παράλληλα την υποστήριξη και τους πόρους της τοπικής κυβέρνησης (Heslop & Deller, 2010). Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα του υβριδικού μοντέλου δεν έχει μελετηθεί εκτενώς στην περιοχή της Μεσογείου.

Στην Ελλάδα, τα Κέντρα Κοινότητας είναι κυρίως υπό την ηγεσία της κυβέρνησης, με την τοπική αυτοδιοίκηση να είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και τη λειτουργία τους. Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση και τη λειτουργία των κοινοτικών κέντρων στην Ελλάδα.

Τα μοντέλα διαχείρισης των Κέντρων Κοινότητας στην Ελλάδα έχουν αποτελέσει αντικείμενο κριτικής, με ανησυχίες για την έλλειψη συμμετοχής της κοινότητας, την ανεπαρκή χρηματοδότηση και το περιορισμένο εύρος των προσφερόμενων υπηρεσιών. Μελέτες έχουν δείξει ότι τα μοντέλα υπό την ηγεσία της κοινότητας είναι πιο αποτελεσματικά στην προώθηση της συμμετοχής της κοινότητας και στην παροχή υπηρεσιών προσαρμοσμένων στις ανάγκες της κοινότητας (Adams et al., 2017). Ωστόσο, το μοντέλο υπό την ηγεσία της κοινότητας αντιμετωπίζει επίσης προκλήσεις, όπως η έλλειψη πόρων και τεχνογνωσίας για την αποτελεσματική διαχείριση και λειτουργία του κέντρου.

5.3 ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Τα Κέντρα Κοινότητας προσφέρουν μια σειρά από οφέλη για τα άτομα και την κοινωνία. Τα οφέλη αυτά μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε γενικές γραμμές σε τρεις τομείς: κοινωνικό, πολιτιστικό και εκπαιδευτικό.

Κοινωνικά οφέλη

Τα Κέντρα Κοινότητας προάγουν την κοινωνικοποίηση και την κοινωνική συνοχή παρέχοντας ευκαιρίες στα άτομα να συναντηθούν και να αλληλοεπιδράσουν με άλλα άτομα με διαφορετικό υπόβαθρο. Αυτές οι αλληλεπιδράσεις διευκολύνουν την ανάπτυξη κοινωνικών δικτύων και φιλικών σχέσεων, οι οποίες, με τη σειρά τους, συμβάλλουν στην αίσθηση του ανήκειν και της κοινωνικής σύνδεσης (Kuo, Sullivan, & Coley, 2018). Επιπλέον, τα Κέντρα Κοινότητας παρέχουν έναν ασφαλή χώρο για τα άτομα να συμμετέχουν σε κοινωνικές δραστηριότητες, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις ευάλωτες ομάδες, όπως οι ηλικιωμένοι, οι νέοι και τα άτομα με αναπηρία.

Πολιτιστικά οφέλη

Τα Κέντρα Κοινότητας προάγουν την πολιτιστική ποικιλομορφία και κατανόηση προσφέροντας μια σειρά προγραμμάτων και δραστηριοτήτων που γιορτάζουν διαφορετικούς πολιτισμούς και παραδόσεις. Τα προγράμματα αυτά συμβάλλουν στην προώθηση του διαπολιτισμικού διαλόγου και του σεβασμού, τα οποία αποτελούν βασικά συστατικά μιας συνεκτικής και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνίας (Cheng, 2019). Επιπλέον, τα Κέντρα Κοινότητας παρέχουν ευκαιρίες στα άτομα να μάθουν για διαφορετικούς πολιτισμούς και παραδόσεις, γεγονός που συμβάλλει στην προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης και εκτίμησης.

Εκπαιδευτικά οφέλη

Τα Κέντρα Κοινότητας παρέχουν μια σειρά από εκπαιδευτικά προγράμματα και υπηρεσίες που απευθύνονται σε άτομα όλων των ηλικιών και υποβάθρων. Τα προγράμματα αυτά περιλαμβάνουν μαθήματα αλφαριθμητισμού και αριθμητικής, μετασχολική διδασκαλία, επαγγελματική κατάρτιση και μαθήματα πληροφορικής (Kuo et al., 2018). Τα προγράμματα αυτά συμβάλλουν στην προώθηση της δια βίου μάθησης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων, οι οποίες είναι απαραίτητες για την προσωπική ανάπτυξη και την οικονομική κινητικότητα.

Εκτός από τα κοινωνικά, πολιτιστικά και εκπαιδευτικά οφέλη, τα Κέντρα Κοινότητας συμβάλλουν επίσης στη συνολική ευημερία των κοινοτήτων προωθώντας τη σωματική και ψυχική υγεία. Πολλά Κέντρα Κοινότητας προσφέρουν προγράμματα υγείας και ευεξίας, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων άσκησης, συμβουλευτικής διατροφής και υπηρεσιών ψυχικής υγείας. Τα προγράμματα αυτά συμβάλλουν στην προώθηση υγιεινών συμπεριφορών και στην πρόληψη χρόνιων ασθενειών (Rocha, Jordan, & Hanleybrown, 2018).

Βεβαίως, τα οφέλη διαμορφώνονται από τις υπηρεσίες που προσφέρει το κάθε Κέντρο Κοινότητας. Οι υπηρεσίες αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν:

- **Εκπαιδευτικά προγράμματα:** Πολλά Κέντρα Κοινότητας προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα για να βοηθήσουν τα άτομα και τις οικογένειες να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και γνώσεις. Τα προγράμματα αυτά μπορεί να κυμαίνονται από φροντιστήρια μετά το σχολείο και βοήθεια για το διάβασμα στο σπίτι μέχρι μαθήματα επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν μαθήματα ξένων γλωσσών, προγράμματα εκμάθησης ηλεκτρονικών υπολογιστών και εργαστήρια οικονομικής εκπαίδευσης.
- **Υπηρεσίες υγείας και ευεξίας:** Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες και πόρους υγειονομικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων των υγειονομικών εξετάσεων, της διατροφικής εκπαίδευσης και της παροχής συμβουλών ψυχικής υγείας. Ορισμένα κέντρα μπορεί επίσης να προσφέρουν μαθήματα γυμναστικής, αθλητικά προγράμματα και ψυχαγωγικές δραστηριότητες για την προώθηση της σωματικής δραστηριότητας και του υγιεινού τρόπου ζωής.
- **Κοινωνικές υπηρεσίες:** Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να προσφέρουν μια ποικιλία κοινωνικών υπηρεσιών για να βοηθήσουν άτομα και οικογένειες που έχουν ανάγκη. Οι υπηρεσίες αυτές μπορεί να περιλαμβάνουν βοήθεια για τη στέγαση, τα τρόφιμα και τους λογαριασμούς κοινής ωφέλειας, καθώς και συμβουλευτική και υποστήριξη για τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, κατάχρησης ουσιών ή άλλων κρίσεων.
- **Πολιτιστικά και καλλιτεχνικά προγράμματα:** Πολλά Κέντρα Κοινότητας προσφέρουν πολιτιστικά και καλλιτεχνικά προγράμματα για την προώθηση

της ποικιλομορφίας και της δημιουργικότητας στις κοινότητές τους. Τα προγράμματα αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν εκθέσεις τέχνης, μουσικές και χορευτικές παραστάσεις και φεστιβάλ που γιορτάζουν τους τοπικούς πολιτισμούς και τις παραδόσεις.

- Ευκαιρίες εθελοντισμού: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν ευκαιρίες σε άτομα να προσφέρουν εθελοντική εργασία και να προσφέρουν στις κοινότητές τους. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει εθελοντισμό στο ίδιο το κέντρο, συμμετοχή σε προγράμματα κοινωφελούς εργασίας και ένταξη σε τοπικές οργανώσεις παροχής υπηρεσιών.
- Προγράμματα για τη νεολαία: Τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να παρέχουν ασφαλή και υποστηρικτικά περιβάλλοντα για παιδιά και εφήβους, προσφέροντας προγράμματα μετά το σχολείο, καλοκαιρινές κατασκηνώσεις και άλλες δραστηριότητες που επικεντρώνονται στη νεολαία. Τα προγράμματα αυτά μπορούν να προωθήσουν τα ακαδημαϊκά επιτεύγματα, τις κοινωνικές δεξιότητες και την προσωπική ανάπτυξη.
- Υπηρεσίες για ηλικιωμένους: Πολλά Κέντρα Κοινότητας προσφέρουν προγράμματα και υπηρεσίες ειδικά σχεδιασμένες για ηλικιωμένους, όπως μαθήματα άσκησης, κοινωνικές εκδηλώσεις και βοήθεια στη μεταφορά. Αυτά τα προγράμματα μπορούν να βοηθήσουν τους ηλικιωμένους να παραμείνουν ενεργοί, να ασχοληθούν και να συνδεθούν με τις κοινότητές τους.

Όσον αφορά τον οικονομικό αντίκτυπο από τη λειτουργία των κέντρων, να μην δεν έχει γίνει ποσοτική αποτύπωση σχετικά με την λειτουργία τους στην τοπική οικονομία, όμως από την βιβλιογραφία διαπιστώνονται τα οικονομικά οφέλη. Τα τελευταία χρόνια, η αύξηση της ανεργίας αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι τοπικές οικονομίες. Ωστόσο, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος παρέχοντας μια σειρά από πόρους, υποστήριξη και ευκαιρίες κατάρτισης για να βοηθήσουν τα άνεργα άτομα να βρουν εργασία.

Τα Κέντρα Κοινότητας προσφέρουν διάφορα προγράμματα και υπηρεσίες για να βοηθήσουν τα άτομα να βρουν εργασία, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης, της βοήθειας στην αναζήτηση εργασίας και των εργαστηρίων ανάπτυξης καριέρας. Προσφέρουν επίσης πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, στο

διαδίκτυο και άλλους πόρους που χρειάζονται τα άτομα για να πραγματοποιούν αναζητήσεις εργασίας, να ενημερώνουν βιογραφικά σημειώματα και να υποβάλλουν αιτήσεις για θέσεις εργασίας. Επιπλέον, τα Κέντρα Κοινότητας παρέχουν υποστήριξη σε άτομα με αναπηρίες, γλωσσικά εμπόδια και άλλα εμπόδια που μπορεί να τους δυσχεραίνουν την εξεύρεση εργασίας.

Ο αντίκτυπος των Κέντρων Κοινότητας στις τοπικές οικονομίες είναι σημαντικός. Παρέχοντας υποστήριξη σε άνεργα άτομα, τα Κέντρα Κοινότητας συμβάλλουν στη μείωση του αριθμού των ατόμων που εξαρτώνται από την κρατική στήριξη, όπως τα επιδόματα ανεργίας. Αυτό, με τη σειρά του, μειώνει την επιβάρυνση των κρατικών πόρων και μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της συνολικής οικονομικής υγείας της κοινότητας.

Επιπλέον, τα Κέντρα Κοινότητας παρέχουν μια σειρά από προγράμματα κατάρτισης και ανάπτυξης που βοηθούν τα άτομα να αποκτήσουν νέες δεξιότητες και προσόντα. Αυτές οι νέες δεξιότητες μπορούν να βοηθήσουν τα άτομα να βρουν υψηλότερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας, οδηγώντας σε αύξηση της τοπικής αγοραστικής δύναμης. Αυτό, με τη σειρά του, μπορεί να έχει θετικό αντίκτυπο στην τοπική οικονομία, καθώς περισσότερα χρήματα ξοδεύονται σε τοπικό επίπεδο.

Τα Κέντρα Κοινότητας λειτουργούν επίσης ως κόμβος για τις τοπικές επιχειρήσεις και οργανισμούς, παρέχοντάς τους πρόσβαση σε μια δεξαμενή δυνητικών εργαζομένων. Συνεργαζόμενα στενά με τις τοπικές επιχειρήσεις, τα κέντρα μπορούν να βοηθήσουν στην αντιστοίχιση ανέργων με θέσεις εργασίας στην περιοχή τους, γεγονός που μπορεί να συμβάλει στη μείωση του ποσοστού ανεργίας και στην τόνωση της τοπικής οικονομίας.

Επιπρόσθετα, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να συμβάλουν στην προώθηση της επιχειρηματικότητας παρέχοντας υποστήριξη σε άτομα που θέλουν να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση. Προσφέροντας προγράμματα κατάρτισης και ανάπτυξης, καθοδήγηση και πρόσβαση σε πόρους, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να βοηθήσουν στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας στην τοπική οικονομία.

Ακόμη, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο στην αναζωογόνηση των τοπικών γειτονιών. Με την παροχή ενός ασφαλούς, προσβάσιμου

χώρου για τη συνάντηση των μελών της κοινότητας, τα κέντρα μπορούν να συμβάλουν στην ενίσχυση των κοινωνικών δεσμών. Αυτό, με τη σειρά του, μπορεί να συμβάλει στη μείωση των ποσοστών εγκληματικότητας και στη βελτίωση της συνολικής ποιότητας ζωής στην τοπική περιοχή, καθιστώντας την πιο ελκυστική για να ζει και να εργάζεται κανείς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τα συστήματα κοινωνικής προστασίας που χρησιμοποιούν ένα πλαίσιο που βασίζεται σε δικαιώματα θα πρέπει να ενσωματώσουν την ένταξη στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγησή τους ώστε να εξασφαλίζεται ότι είναι προσβάσιμα από όλους εκείνους που υποφέρουν από διαρθρωτικές διακρίσεις (όπως γυναίκες, παιδιά, ηλικιωμένα άτομα, άτομα με αναπηρίες, εθνοτικές μειονότητες, αυτόχθονες λαοί και οι άνθρωποι που ζουν με HIV / AIDS) και δεν στιγματίζουν τους δικαιούχους λόγω διαφόρων παραγόντων-γεωγραφικής θέσης, φύλου, ηλικίας, ικανότητας και ιθαγένειας. Για παράδειγμα, ορισμένες ομάδες θεωρούν ότι αντιμετωπίζουν ξεχωριστά μειονεκτήματα. Αυτές οι συνθήκες μπορεί να είναι διά βίου, όπως η εθνικότητα κάποιου, ή μπορεί να αλλάξουν καθόλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, όπως η ηλικία. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής πρέπει να διασφαλίσουν, ως εκ τούτου, να θεσπιστούν μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των εμποδίων. Κατά το σχεδιασμό συστημάτων και προγραμμάτων κοινωνικής προστασίας, είναι επιτακτική ανάγκη οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής να την καθιστούν προτεραιότητα ώστε να αντιμετωπιστεί η ανισορροπία της εξουσίας που υπάρχει μεταξύ των ευάλωτων ανθρώπων και του γενικού πληθυσμού.

Στη διεθνή κοινότητα έχουν πραγματοποιηθεί πολλαπλές προσπάθειες βοήθειας των ευάλωτων ομάδων. Οι ευάλωτες μονάδες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον σωστό τρόπο και με τη σωστή οργάνωση και προδιαγραφές. Στην Ελλάδα, έχουν αναπτυχθεί ορισμένες σημαντικές δράσεις για την υποστήριξη των ευάλωτων ομάδων, όπως για παράδειγμα η θεσμοθέτηση των Κέντρων Κοινότητας που αποσκοπούν στην παροχή βοήθειας που σχετίζεται με τις συνθήκες διαβίωσης. Οι δομές αυτές περιέρχονται στην κυριότητα και ευθύνη των οικείων Δήμων, ενώ η χρηματοδότηση τους προέρχεται από το ΕΣΠΑ 2014-2020 (προβλέπεται η ένταξή τους στο νέο ΕΣΠΑ 2021-2027).

Απώτερος σκοπός των Κέντρων Κοινότητας είναι η παροχή βοήθειας που σχετίζεται με την παροχή επιδομάτων, με την εύρεση εργασίας, με τη λύση προβλημάτων στέγασης και τροφής, με την παροχή εκπαιδευτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, με την παροχή συμβουλευτικής για θέματα υγιεινής, πολιτιστικών και κοινωνικών δράσεων και περίθαλψης γενικότερα. Όπως γίνεται

αντιληπτό, είναι πλέον ουσιώδης η ύπαρξη τέτοιων δομών που όχι μόνο βοηθούν ουσιωδώς τις ευάλωτες ομάδες αλλά συμβάλλουν καθοριστικά στην βελτιστοποίηση των συνθηκών διαβίωσης.

Ωστόσο, για να επιτευχθεί το παραπάνω, θα πρέπει να πληρούνται διάφορες προδιαγραφές. Αρχικά, θα πρέπει αυτές οι δομές να είναι σωστά επανδρωμένες με το αρμόδιο προσωπικό, αφού όπως είδαμε και παραπάνω, οι δομές αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν διάφορες ειδικότητες, όπως Κοινωνικούς Λειτουργούς, Κοινωνιολόγους κτλ.. Από την άλλη πλευρά, η σημαντικότερη παράμετρος λειτουργίας αυτών των δομών είναι η επαρκής χρηματοδότησή τους, που όπως επισημαίνεται από το κεφάλαιο της βιβλιογραφικής ανασκόπησης προέρχεται από το πρόγραμμα ΕΣΠΑ 2014-2020.

Στη συνέχεια της παρούσας εργασίας πραγματοποιήθηκε μια ποσοτική έρευνα σε υπεύθυνους των δομών, ώστε να διαφανούν οι τρόποι λειτουργίας των δομών-Κέντρων Κοινότητας. Μέσα από την έρευνα μπορούν να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα. Αρχικά, μέσα από την έρευνα φάνηκε πως οι εργαζόμενοι των δομών είναι κατά κύριο λόγο ικανοποιημένοι από την εργασία τους, αφού αισθάνονται χρήσιμοι και δημιουργικοί. Από την άλλη πλευρά, υποστηρίζεται επίσης πως ο φόρτος εργασίας μπορεί να οδηγήσει πολλές φορές σε άγχος, το οποίο όμως δεν επηρεάζει την αίσθηση της σταθερότητας.

Σημαντικό είναι και το κομμάτι που αφορά τις εργασιακές σχέσεις για να διαφανεί η λειτουργία των δομών. Ειδικότερα, μέσα από τις απαντήσεις των ερωτώμενων φαίνεται πως υπάρχει επιβράβευση και υποστήριξη από τους προϊστάμενους, καθώς και σεβασμός της προσωπικότητας. Από την άλλη πλευρά, υποστηρίζεται πως εντός των δομών είναι πολύ σημαντικές οι εργασιακές σχέσεις με τους συναδέλφους, οι οποίες κρίνονται ως ιδιαίτερος ικανοποιητικός.

Αναφορικά με τις προοπτικές εξέλιξης και τις αποδοχές τους, οι ερωτώμενοι υποστηρίζουν πως η κρίση τους ως εργαζομένους είναι μέτρια αποτελεσματική, ενώ μισθολογικά χαρακτηρίζονται ως ικανοποιημένοι ως προς τη δικαιοσύνη στον καταμερισμό των μισθών. Ως προς τους οικονομικούς πόρους των δομών, όπως αναφέρεται από την έρευνα που διενεργήθηκε, η χρηματοδότηση προέρχεται από τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ παράλληλα υποστηρίζεται πως θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μια περαιτέρω χρηματοδότηση των δομών για τους ανέργους,

τους αστέγους, τους μετανάστες, την πρόσληψη νέων εργαζομένων, την κατάρτιση των υπαρχόντων εργαζομένων κτλ..

Μέσω της έρευνας επίσης αναδεικνύονται σημαντικά στοιχεία για τα οφέλη των δομών. Αρχικά λοιπόν, υποστηρίζεται πως οι δομές είναι σημαντικές διότι προσφέρουν οικονομική βοήθεια σε αυτούς που τη χρειάζονται, ενώ βοηθούν σημαντικά στις συνθήκες διαβίωσης, στην κοινωνική ενδυνάμωση και στην εύρεση εργασίας.

Σημαντική είναι η αποτελεσματικότητα των δομών για τους εργαζόμενους στα Κέντρα Κοινότητας. Όπως υποστηρίζουν οι ερωτώμενοι, οι δομές ωφελούν τους ωφελούμενους αυξάνοντας το βιοτικό τους επίπεδο, ενώ μια ενδεχόμενη μονιμοποίηση των εργαζομένων θα αυξήσει την αποδοτικότητα της εργασίας τους και επομένως την αποτελεσματικότητα της δομής. Επίσης, υποστηρίζεται σε σημαντικό βαθμό, πως ο ρόλος των προγραμμάτων ΕΣΠΑ είναι σημαντικός διότι αποφέρουν οικονομικό όφελος για τους Δήμους και τις Περιφερειακές ενότητες και για το σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας γενικότερα.

Τέλος, οι ερωτώμενοι υποστηρίζουν πως θα πρέπει να υπάρξουν και άλλες ειδικότητες που θα προσφέρουν ουσιαδώς στην κάλυψη των αναγκών των Κέντρων Κοινότητας, υποστηρίζοντας σχεδόν κατηγορηματικά πως είναι απαραίτητη η επέκταση της λειτουργίας των δομών αλλά και η προσωπική προσέγγιση με τον ωφελούμενο (κάτι σαν ιδιωτική εξυπηρέτηση σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιπτώσεις θα ήταν επωφελής για τους ωφελούμενους αλλά και για την ίδια τη δομή).

Μέσα από την παραπάνω ανάλυση αλλά και την παραπάνω επισκόπηση, μπορούν να εξαχθούν σημαντικά συμπεράσματα για τον οικονομικό αντίκτυπο και τις στρατηγικές διαχείρισης των δομών. Με βάση τα παραπάνω φαίνεται πως ο οικονομικός αντίκτυπος των δομών είναι σημαντικός, διότι αυτές εξυπηρετούν περί τους 221.672 ανθρώπους που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, ενώ απασχολούνται σε αυτές 1.056 άτομα. Επομένως, μπορεί να υποστηριχθεί πως οι δομές βοηθούν την αύξηση του βιοτικού επιπέδου των ευπαθών ομάδων αλλά παράλληλα συνεισφέρουν στην αύξηση της απασχόλησης και στη μείωση του ποσοστού ανεργίας. Μια χώρα που προσφέρει εργασία θεωρείται υγιής, ενώ όταν το εργατικό δυναμικό της μειώνεται αυτό έχει επιπτώσεις στην ανάπτυξη και στο ασφαλιστικό της σύστημα.

Από την άλλη πλευρά, ως προς τις στρατηγικές διαχείρισης των δομών μπορούν να επισημανθούν ορισμένα στοιχεία. Αρχικά, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στη συνέχιση της λειτουργίας των δομών πέρα της παράτασης που δόθηκε πρόσφατα έως το Φθινόπωρο ή και το τέλος του 2023, διότι οι ευπαθείς ομάδες θα συνεχίζουν να έχουν ανάγκες που θα πρέπει να καλυφθούν από τα Κέντρα Κοινότητας. Μια από τις σημαντικές στρατηγικές που θα μπορούσαν να υιοθετηθούν είναι η στρατηγική της συμμετοχικής διαχείρισης, η οποία περιλαμβάνει την ενεργό συμμετοχή των ενδιαφερομένων στη διαδικασία διαχείρισης του Κέντρου Κοινότητας. Εδώ να σημειωθεί ότι η στρατηγική αυτή μπορεί να συνδυαστεί με την στρατηγική αιχμαλωσίας, η οποία θα μπορέσει να πείσει τους πολίτες να απευθύνονται στο κέντρο αντί να απευθυνθούν σε λοιπές υπηρεσίες.

Επιπλέον, μέσα από την παραπάνω ανάλυση, φάνηκε πως το κάθε Κέντρο Κοινότητας προσπαθεί να καλύψει όποιες ανάγκες των ωφελούμενων προκύψουν, ενώ πολλές φορές αυτό δεν είναι δυνατό λόγω έλλειψης κατάρτισης και έλλειψης προσωπικού. Επομένως, προτείνεται η πρόσληψη νέων ειδικοτήτων που άπτονται των αναγκών των ωφελούμενων κατά περίπτωση, αλλά και η κατάρτιση των εργαζομένων για τους τρόπους διαχείρισης και αντιμετώπισης των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν στην εργασία τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας είναι επιβεβλημένη και έχει γίνει πλέον κατανοητό από όλους τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, εκτός από τους εργαζόμενους αλλά και τους ωφελούμενους. Όπως προέκυψε από την βιβλιογραφική ανασκόπηση στα παραπάνω κεφάλαια, υπάρχει αναγκαιότητα για την υποστήριξη αυτών των δομών.

Σχεδιάζεται «η ανάπτυξη και λειτουργία των Κοινωνικών Κέντρων, τα οποία θα λειτουργούν στους ΟΤΑ α' βαθμού, ως δομές συμπληρωματικές των Κοινωνικών Υπηρεσιών τους και θα εποπτεύονται από αυτές κατ' αντιστοιχία με την έως σήμερα λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας. Η αλλαγή των Κέντρων Κοινότητας σε κοινωνικά κέντρα, προκύπτει από την νέα Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας που εκπονήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δια της αρμόδιας Διεύθυνσης Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής (ΔΚΕΚΣ), σε συνέχεια της επικαιροποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης του 2018. Το Κοινωνικό Κέντρο, ως ενιαία πλέον δομή, θα παρέχει, σε επίπεδο Δήμου, τις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και κοινωνικής ένταξης που έως σήμερα παρέχονται τόσο από τα Κέντρα Κοινότητας όσο και τις Δομές Φτώχειας. Στην περίπτωση των Δήμων που διαθέτουν ήδη Κέντρα Κοινότητας, αυτά σχεδιάζεται να μετεξελιχθούν σε Κοινωνικά Κέντρα, ενώ για τους Δήμους που δεν διαθέτουν Κέντρα Κοινότητας, σχεδιάζεται η απευθείας σύσταση και λειτουργία Κοινωνικών Κέντρων».

Η ανάπτυξη των Κοινωνικών Κέντρων δεν πρέπει να αποτελεί μια απλή μετονομασία των Κέντρων Κοινότητας. Η μετεξέλιξη και η αναδιοργάνωση τους πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης με την αυτοδιοίκηση προκειμένου να αποτυπωθούν οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας και χρηματοδότησης τους.

Η εμπειρία της πρώτης λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας κατέδειξε σημαντικές αδυναμίες, όπως:

- Την ελλιπή ενημέρωση και συνεργασία των συναρμόδιων Υπουργείων με την αυτοδιοίκηση σχετικά με την διευθέτηση λειτουργικών ζητημάτων.

- Την υποστελέχωση των Κέντρων Κοινότητας κυρίως στον αριθμό προσωπικού και στις διοικητικές ειδικότητες.
- Την έλλειψη ψηφιακών και διαδικτυακών εφαρμογών.
- Την ανάθεση πρόσθετων αρμοδιοτήτων και καθηκόντων χωρίς την προηγούμενη συνεννόηση με την αυτοδιοίκηση και χωρίς την ενίσχυση των Κέντρων με ανθρώπινο δυναμικό και πόρους.

Έτσι, τα Κέντρα Κοινότητας παρά τα οφέλη τους, αντιμετωπίζουν αρκετές προκλήσεις που περιορίζουν την αποτελεσματικότητά τους. Μια σημαντική πρόκληση είναι η χρηματοδότηση. Πολλά Κέντρα Κοινότητας λειτουργούν με περιορισμένους προϋπολογισμούς, γεγονός που περιορίζει την ικανότητά τους να προσφέρουν ένα ολοκληρωμένο φάσμα προγραμμάτων και υπηρεσιών. Αυτό, με τη σειρά του, περιορίζει την ικανότητά τους να εξυπηρετούν πλήρως τις ανάγκες της κοινότητας.

Μια άλλη πρόκληση είναι η προσβασιμότητα. Τα Κέντρα Κοινότητας συχνά βρίσκονται σε αστικές περιοχές, στις οποίες μπορεί να είναι δύσκολη η πρόσβαση για τα άτομα που ζουν σε προαστιακές ή αγροτικές περιοχές. Επιπλέον, η μεταφορά μπορεί να αποτελέσει σημαντικό εμπόδιο για τα άτομα που δεν έχουν πρόσβαση σε αυτοκίνητο ή δημόσια συγκοινωνία (Cheng, 2019). Προτείνεται λοιπόν, η δημιουργία κινητών ομάδων που θα έχουν τις αρμοδιότητες των Κέντρων Κοινότητας, κυρίως στους Δήμους που έχουν μεγάλη γεωγραφική έκταση και παρουσιάζουν δυσκολίες μετακίνησης και πρόσβασης. Έτσι, με αυτές τις κινητές μονάδες θα είναι δυνατή η βοήθεια κατοίκων περιοχών που βρίσκονται σε δυσπρόσιτες περιοχές και έχουν ανάγκη από κοινωνική πρόνοια και ανθρώπινη βοήθεια.

Προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των Κέντρων Κοινότητας, μπορούν να γίνουν διάφορες συστάσεις. Πρώτον, η αύξηση της χρηματοδότησης μπορεί να βοηθήσει τα κέντρα να προσφέρουν ένα πιο ολοκληρωμένο φάσμα προγραμμάτων και υπηρεσιών, τα οποία μπορούν να εξυπηρετήσουν καλύτερα τις ανάγκες της κοινότητας. Δεύτερον, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να συνεργαστούν με τοπικές επιχειρήσεις και οργανώσεις για να επεκτείνουν την εμβέλειά τους και να προωθήσουν τα προγράμματα και τις υπηρεσίες τους. Τρίτον, η τεχνολογία μπορεί να αξιοποιηθεί για την αύξηση της προσβασιμότητας, όπως η προσφορά εικονικών προγραμμάτων ή διαδικτυακών πόρων (Rocha et al., 2018). Σημαντική

προτεραιότητα για την ενίσχυση των Κέντρων Κοινότητας είναι η πρόσβαση στο πληροφοριακό σύστημα του Εθνικού Μηχανισμού Κοινωνικής Ένταξης και Κοινωνικής Συνοχής για όλους τους εργαζομένους των δομών ανά την επικράτεια, ώστε να μπορούν να εξάγουν τα κατάλληλα στατιστικά δεδομένα ανά Δήμο και ανά Κέντρο Κοινότητας, ώστε να σχεδιαστούν και τελικά να εφαρμοστούν οι κατάλληλες στρατηγικές και παρεμβάσεις σε τοπικό επίπεδο αλλά και για να μειωθεί ο φόρτος εργασίας των υπαλλήλων. Ακόμη, με την χρήση των ψηφιακών εφαρμογών θα αποσυμφορηθούν τα Κέντρα Κοινότητας και η εξυπηρέτηση του πολίτη για πολλές υποθέσεις θα γίνεται ηλεκτρονικά και από απόσταση.

Παράλληλα, προτείνονται και οι εξής συστάσεις: αρχικά, η ενίσχυση των πρακτικών δραστηριοτήτων και η μείωση της γραφειοκρατίας που κρατά τους εργαζομένους πολλές εργατοώρες απασχολημένους και δε διαθέτουν τον ανάλογο χρόνο στην ουσιαστική επίλυση των προβλημάτων των ωφελούμενων. Μια δεύτερη σύσταση, είναι η πρόσληψη προσωπικού. Σήμερα τα Κέντρα Κοινότητας δεν μπορούν σηκώσουν το βάρος μεγάλου εύρους καθηκόντων με τον μικρό αριθμό προσωπικού που τους διατίθεται και χωρίς την απαραίτητη οικονομική ενίσχυση. Το προσωπικό δε θα πρέπει να προσλαμβάνεται καθολικά σε όλες τις δομές, αλλά κάθε δομή, ανάλογα με τις ανάγκες της θα πρέπει να στελεχώνεται από τα άτομα ανάλογης κατάρτισης και εκπαίδευσης, αλλά και με τον ανάλογο αριθμό ατόμων. Μάλιστα, προκειμένου δε να ικανοποιηθούν τα αιτήματα των πολιτών, πολλοί Δήμοι αναγκάζονται να ενισχύσουν τα Κέντρα Κοινότητας με πρόσθετο προσωπικό από άλλες δημοτικές υπηρεσίες. Ουσιαστική αλλαγή θα ήταν η εξειδικευμένη πρόσληψη προσωπικού, προκειμένου να ασχοληθεί με την υλοποίηση εστιασμένων δράσεων επανένταξης και σταδιακής ανεξαρτητοποίησης των ωφελούμενων από την ομηρεία των επιδομάτων. Γι' αυτό κρίνεται σημαντική η επιμόρφωση και εξειδίκευση των ειδικοτήτων καθώς επίσης και η διαφοροποίηση των κριτηρίων πρόσληψης τους με μοριοδότηση όχι τόσο στην ανεργία, αλλά έχοντας ως προτεραιότητα την εμπειρία με τις ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες.

Επιπλέον, θα πρέπει να τροποποιηθεί η πλατφόρμα των Κέντρων Κοινότητας. Ειδικότερα, το παρόν σύστημα βασίζεται στην ύπαρξη ΑΜΚΑ (άνοιγμα καρτέλας, αναζήτηση, προσθήκη στοιχείων κλπ.) με αποτέλεσμα την απουσία όσων πολιτών αντιμετωπίζουν αστικοδημοτικά προβλήματα. Έτσι τμήμα του πληθυσμού αναφοράς στερείται των όποιων υπηρεσιών. Παράλληλα οι όποιες δράσεις το αφορούν δεν

γίνεται δυνατό να καταγραφούν. Όλα τα παραπάνω λοιπόν, θα οδηγήσουν σε πληρέστερη καταγραφή, πληροφόρηση και εξυπηρέτηση του συνολικού πληθυσμού αναφοράς. Επίσης, σημαντικό θα ήταν να υπάρχει μία ηλεκτρονική καταγραφή σχετικά την δεκτικότητα ή την άρνηση του ωφελούμενου να συμμετάσχει σε δράσεις ένταξης ούτως ώστε να γίνει στοχευμένος εντοπισμός του προβλήματος. Από την άλλη πλευρά, είναι επιβεβλημένη η οριζόντια διασύνδεση ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών προκειμένου να αποτραπούν φαινόμενα όπως διπλές οικογενειακές καταστάσεις με διαφορετικό αριθμό μελών, μεταδημοτεύσεις κλπ. Ενδεικτικά αναφέρονται κάποιες από αυτές τις υπηρεσίες (Δημοτολογία, Ληξιαρχεία, Κέντρα Κοινότητας, Κέντρα Κοινότητας Ρομά, ΚΕΠ, Υπηρεσία Πρωτοδικών (τμήματα i) ποινικών διώξεων ii) φυλακίσεων-ενταλμάτων-βουλευμάτων), τοπικά Αστυνομικά Τμήματα). Όλα τα παραπάνω, θα έχουν ως αποτέλεσμα την αντικειμενική και ορθή καταγραφή της ομάδας στόχου, ορθολογική και αντικειμενική παροχή κοινωνικών επιδομάτων κλπ..

Επιπρόσθετα, απαιτείται η προσθήκη πεδίου αστεγίας στην πλατφόρμα των Κέντρων Κοινότητας. Για τις περιπτώσεις αστεγίας, στις οποίες υπάγονται και οι Έλληνες Ρομά που διαβιούν σε καταυλισμούς αλλά και άλλοι πολίτες που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, θα πρέπει να υπάρξει προβλεψιμότητα ώστε να καταγράφεται στο σύστημα η πιθανή μετακίνησή τους σε άλλες περιοχές καθώς και πιθανές ιδιαιτερότητες που έχουν καταγραφεί. Μέχρι σήμερα, προαπαιτούμενο της αυτοψίας για την πιστοποίηση της αστεγίας από κοινωνικό λειτουργό αποτελεί η φορολογική δήλωση. Δεν αντιμετωπίζονται έτσι περιπτώσεις χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα, ή περιπτώσεις όπου στις φορολογικές δηλώσεις η αναγραφόμενη διεύθυνση διαφέρει από τον τόπο κατοικίας κλπ.. Έτσι, όλα τα παραπάνω, θα οδηγήσουν σε καταγραφή της πραγματικής διεύθυνσης παραμονής των αστέγων και κατ' επέκταση από ποιόν Δήμο γίνεται αποδέκτης των υπηρεσιών.

Τα Κέντρα Κοινότητας διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής και της κοινοτικής ανάπτυξης στις σύγχρονες αστικές κοινωνίες. Προσφέρουν μια σειρά από οφέλη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών, πολιτιστικών, εκπαιδευτικών και υγειονομικών οφελών, που συμβάλλουν στη συνολική ευημερία των ατόμων και των κοινοτήτων. Παρά τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν, τα Κέντρα Κοινότητας παραμένουν ζωτικής σημασίας στοιχείο της σύγχρονης κοινωνίας, παρέχοντας έναν φυσικό χώρο όπου τα άτομα μπορούν να

συναντηθούν, να συμμετάσχουν σε δραστηριότητες και να έχουν πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες. Με την αντιμετώπιση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν και την εφαρμογή συστάσεων για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς τους, τα Κέντρα Κοινότητας μπορούν να συνεχίσουν να διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην οικοδόμηση συνεκτικών κοινοτήτων χωρίς αποκλεισμούς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Adger, W. N. (2006) Vulnerability. *Global environmental change*, 16(3), pp.268-281.
- Amin, A., Cameron, A., & Hudson, R. (2002). *Placing the social economy*. Routledge.
- Anderson, J. H., & Honneth, A. (2005) Autonomy, vulnerability, recognition, and justice.
- Aspinall P. (2014) Hidden Needs; Identifying Key Vulnerable Groups in Data Collections: Vulnerable Migrants, Gypsies and Travellers, Homeless People and Sex Workers: InclusionHealth. Centre for Health Services Studies, University of Kent.
- Bankoff, G., Frerks, G., & Hilhorst, D. (2004) *Vulnerability. Disasters, Development and People*.
- Bao, L., Koenig, K., Xiao, Y., Fritchman, J., Zhou, S., & Chen, C. (2022) Theoretical model and quantitative assessment of scientific thinking and reasoning. *Physical Review Physics Education Research*, 18(1), pp.101-115.
- Bartlett, C., Doyal, L., Ebrahim, S., Davey, P., Bachmann, M., Egger, M., & Dieppe, P. (2005) The causes and effects of socio-demographic exclusions from clinical trials. *Health Technology Assessment (Winchester, England)*, 9(38), pp.123-152.
- Beckett, A. (2006) *Citizenship and vulnerability: disability and issues of social and political engagement*. Springer.
- Bell, D. N. F. & Blanchflower D. G. (2010) UK Unemployment in the Great Recession, *National Institute Economic Review*, 214, pp. 3-25.
- Berry, M. (2007). *Identifying Essential Elements of Change*. Leuven: ACCO.
- Blaikie, P., Cannon, T., Davis, I., & Wisner, B. (2005) *At risk: natural hazards, people's vulnerability and disasters*. Routledge.
- Blomley, N. (2009). Homelessness, rights, and the delusions of property. *Urban Geography*, 30(6), 577-590.
- Butler, J. (2004) *Precarious life: The powers of mourning and violence*. verso.

Calvo, F., Carbonell, X., &Badia, M. (2018). Homelessness and unemployment during the economic recession: the case of the city of Girona. *European Scientific Journal*, 14(13), 1857-7881.

Campbell, A. (2005) Dependency revisited: The limits of autonomy in medical ethics. *In Protecting the Vulnerable* (pp. 113-124). Routledge.

Cemlyn, S. (2000) From neglect to partnership? Challenges for social services in promoting the welfare of traveller children. *Child Abuse Review: Journal of the British Association for the Study and Prevention of Child Abuse and Neglect*, 9(5), pp. 349-363.

Cheng, C. (2019). The community center as a vehicle for community empowerment: A case study of a community center in Hong Kong. *Community Development Journal*, 54(4), 583-598.

Chiu, C. T., & Katz, R. V. (2011) Identifying the “vulnerables” in biomedical research: the voxpopulis from the Tuskegee Legacy Project. *Journal of public health dentistry*, 71(3), pp. 220-228.

Cook, B., Wayne, G. F., Valentine, A., Lessios, A., &Yeh, E. (2013) Revisiting the evidence on health and health care disparities among the Roma: a systematic review 2003–2012. *International journal of public health*, 58(6), pp. 885-911.

Cronley, C., Hohn, K., &Nahar, S. (2018) Reproductive health rights and survival: The voices of mothers experiencing homelessness. *Women & health*, 58(3), pp. 320-333.

Daniel, B. (2010) Concepts of adversity, risk, vulnerability and resilience: a discussion in the context of the ‘child protection system’. *Social Policy and Society*, 9(2), pp.231-241.

Danneris, S., & Caswell, D. (2019). Exploring the ingredients of success: studying trajectories of the vulnerable unemployed who have entered work or education in Denmark. *Social Policy and Society*, 18(4), 615-629.

De Sherbinin, A., Schiller, A., &Pulsipher, A. (2007) The vulnerability of global cities to climate hazards. *Environment and urbanization*, 19(1), pp.39-64.

Dodds, S. (2007). Depending on care: Recognition of vulnerability and the social contribution of care provision. *Bioethics*, 21(9), pp.500-510.

Downing, T. E. (1991) Vulnerability to hunger in Africa: A climate change perspective. *Global Environmental Change*, 1(5), pp.365-380.

Emmel, N., & Hughes, K. (2010) 'Recession, it's all the same to us son': the longitudinal experience (1999–2010) of deprivation. *Twenty-First Century Society*, 5(2), pp.171-181.

Essert, C. (2016) Property and homelessness. *Philosophy & Public Affairs*, 44(4), pp. 266-295.

European Economic and Social Committee. (2016) Recent Evolutions of the Social Economy in the European Union. [Online] Διαθέσιμο στο: <https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/qe-04-17-876-en-n.pdf>[Προσπελάστηκε: 11/11/2021].

Fawcett, B. (2009) Vulnerability: Questioning the certainties in social work and health. *International Social Work*, 52(4), pp.473-484.

FEANTSA (European Federation of National Organisations working with the Homeless) (2021). Housing as a human right. [Online] Διαθέσιμο στο: <https://www.feantsa.org/en/resources/resources-database?theme=housing>[Προσπελάστηκε: 11/11/2021].

Fineman, M. (2008) The vulnerable subject: Anchoring equality in the human condition. *Yale JL & Feminism*, 20, pp.1.

Furedi, F. (2008) Fear and security: A vulnerability-led policy response. *Social Policy & Administration*, 42(6), pp.645-661.

Goward, P., Repper, J., Appleton, L., & Hagan, T. (2006) Crossing boundaries. Identifying and meeting the mental health needs of Gypsies and Travellers. *Journal of mental health*, 15(3), pp. 315-327.

Helping. (2022) Πρόγραμμα "Βοήθεια στο σπίτι" [Online] Διαθέσιμο στο: <https://www.helping.gr/16D7700F.el.aspx>[Προσπελάστηκε: 12/05/2022].

Hollomotz, A. (2009) Beyond ‘vulnerability’: An ecological model approach to conceptualizing risk of sexual violence against people with learning difficulties. *British Journal of Social Work*, 39(1), pp.99-112.

https://www.oecd.org/cfe/leed/Tackling%20Long_Term%20unemployment_%20WP_covers.pdf[Προσπελάστηκε: 11/11/2021].

Jaffe, D. (1995). The healthy company: Research paradigms for personal and organizational health. In S. Sauter & L. Murphy (Eds.), *Organizational risk factors for job stress* (pp. 13–40). American Psychological Association.

Kittay, E. F. (2013) *Love’s labor: Essays on women, equality and dependency*. Routledge.

Kornbluh, F. (1997). *The settlement house movement: An American history*. Twayne Publishers.

Kuo, M., Sullivan, W. C., & Coley, R. L. (2018). Fostering social connections through community gardens: A comparative study of two communities in Detroit. *Environmental Education Research*, 24(6), 878-891.

Lindley, S., O’Neill, J., Kandeh, J., Lawson, N., Christian, R., & O’Neill, M. (2011) *Climate change, justice and vulnerability*. York: Joseph Rowntree Foundation, pp.1-177.

Mackenzie, C. (2009) *What is Vulnerability*, paper for Vulnerability, Agency and Justice Conference, Sydney, August 2009.

MacLachlan, M. (2006) *Culture and health: A critical perspective towards global health*. John Wiley & Sons.

McLaughlin, K. (2013) *Surviving identity: Vulnerability and the psychology of recognition*. Routledge.

Meshanko, P. (2013). *The Respect Effect: Using the Science of Neuroleadership to Inspire a More Loyal and Productive Workplace*. New York: McGraw Hill Professional.

Mieczkowski, B. (1991). *Dysfunctional Bureaucracy: A Comparative and Historical Perspective*. Lanham: University Press of America.

Mook, L., Whitman, J. R., Quarter, J., & Armstrong, A. (2020). *Understanding the social economy of the United States*. University of Toronto Press.

Mouzelis, N.P. (2017). *Organization and Bureaucracy: An Analysis of Modern Theories*. Oxon: Routledge.

Musa, S. F. P. D., & Idris, D. S. R. P. H. (2020) Addressing issues of unemployment in Brunei: The mismatch between employers expectations and employees aspirations. *International Journal of Asian Business and Information Management (IJABIM)*, 11(2), 88-101.

Nazroo, J. Y. (2003) The structuring of ethnic inequalities in health: economic position, racial discrimination, and racism. *American journal of public health*, 93(2), pp. 277-284.

OECD (2018). *Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου για την Ελληνική Δημόσια Διοίκηση*, Παρίσι: OECD Publishing.

OECD Local Economic and Employment Development Programme. (2007). *The Social Economy: Building Inclusive Economies* (A. Noya & E. Clarence, Eds.). Paris: OECD Local Economic and Employment Development (LEED) Programme

OECD. (2014). *Tackling Long-Term Unemployment Amongst Vulnerable Groups*. [Online] Διαθέσιμο στο:

Parekh, N., & Rose, T. (2011) Health inequalities of the Roma in Europe: a literature review. *Cent Eur J Public Health*, 19(3), pp. 139-42.

Parry, G., Van Cleemput, P., Peters, J., Walters, S., Thomas, K., & Cooper, C. (2007) Health status of Gypsies and Travellers in England. *Journal of Epidemiology & Community Health*, 61(3), pp.198-204.

Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. New York, NY: Simon and Schuster.

Ramsay, P. (2008) *The theory of vulnerable autonomy and the legitimacy of the civil preventative order*.

Ranganathan, M., & Bhopal, R. (2006) Exclusion and inclusion of nonwhite ethnic minority groups in 72 North American and European cardiovascular cohort studies. *PLoS medicine*, 3(3), pp.e44.

Raya, R. P., & Panneerselvam, S. (2013). The healthy organization construct: A review and research agenda. *Indian journal of occupational and environmental medicine*, 17(3), 89–93. <https://doi.org/10.4103/0019-5278.130835>

Retrieved from Figueroa-Munoz, J. I., & Ramon-Pardo, P. (2008) Tuberculosis control in vulnerable groups. *Bulletin of the World Health Organization*, 86, pp. 733-735.

Rocha, C., Jordan, M., & Hanleybrown, F. (2018). Community center partnerships for health equity: A case study of the community learning center at 25. *American Journal of Public Health*, 108(S2), S137-S139.

Russo, D. (2010). *Great Workplaces Are Built on a Foundation of Respect*. London: FT Press.

Stanford, N. (2013). *Organizational Health: An Integrated Approach to Building Optimum Performance*. Kogan Page.

The BC-Alberta Social Economy Research Alliance. (n.d.). What is the social economy? [Online] Διαθέσιμο στο: <http://www.socialeconomy-bcalberta.ca/socialeconomy/>[Προσπελάστηκε: 11/11/2021].

Van Cleemput, P., & Parry, G. (2001) Health status of gypsy travellers. *Journal of Public Health*, 23(2), pp.129-134.

Verick, S. (2011) The impact of the global financial crisis on labour markets in OECD countries: Why youth and other vulnerable groups have been hit hard. In *From the great recession to labour market recovery* (pp. 119-145). Palgrave Macmillan, London.

Warner, J. (2007) Community care, risk and the shifting locus of danger and vulnerability in mental health. In *Health, risk and vulnerability* (pp. 40-57). Routledge.

Watts, M. J., &Bohle, H. G. (1993) The space of vulnerability: the causal structure of hunger and famine. *Progress in human geography*, 17(1), pp.43-67.

World Health Organization (2010). *Healthy workplaces: a model for action. For employers, workers, policy-makers and practitioners*. World Health Organization.

Zeman, C. L., Depken, D. E., &Senchina, D. S. (2003) Roma health issues: a review of the literature and discussion. *Ethnicity&health*, 8(3), pp. 223-249.

Βαγιάτης, Κ. (2022).Τα κέντρα κοινότητας και οι κοινωνικές δομές άμεσης αντιμετώπισης της φτώχειας: Η συμβολή τους στην κοινωνική ένταξη και συνοχή, [Online] Διαθέσιμο στο: <https://socialpolicy.gr/2022/02/%CF%84%CE%B1-%CE%BA%CE%AD%CE%BD%CF%84%CF%81%CE%B1-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%BF%CE%B9-%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AD.html> [Προσπελάστηκε: 22/12/2022].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Θεσσαλίας, [Online] Διαθέσιμο στο: https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/3193/thes_160711_prosklisi_019_Kentra_koinotitas.pdf[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Κρήτης, [Online] Διαθέσιμο στο: https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/2996/1.%20Prosklisi%20kentra%20koinotitas_ADA.pdf[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Πελοποννήσου, [Online] Διαθέσιμο στο: <https://www.ppel.gov.gr/wp-content/uploads/2021/08/prosklishop-%CE%A9%CE%978%CE%A57%CE%9B1-%CE%A8%CE%A5%CE%A5-1.pdf>[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, [Online] Διαθέσιμο στο: https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/3026/prosklisi_19.pdf[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Αττικής, [Online] Διαθέσιμο στο: https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/3084/att_160711_Prosklisi_1662.pdf[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Ηπείρου, [Online] Διαθέσιμο στο: <https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/3709/6%CE%A1%CE%9677%CE%9B9-%CE%A0%CE%A9%CE%95.pdf>[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, [Online] Διαθέσιμο στο: https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/2977/ADA_PR_028.9iv_4.0.pdf[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, [Online] Διαθέσιμο στο: https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/3110/pepdym_160719_Prosklisi_1675.pdf[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, [Online] Διαθέσιμο στο: https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/3059/1621h_Prosklish_AMTH_28_v_1-0.pdf[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, [Online] Διαθέσιμο στο: <https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/3083/ION16%20%CE%9D%CE%AD%CE%B1%20%CE%AD%CE%BA%CE%B4%CE%BF%CF%83%CE%B7%20%CE%BC%CE%B5%CE%91%CE%94%CE%91.pdf>[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΕΣΠΑ (2016).Πρόσκληση για την Δημιουργία Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, [Online] Διαθέσιμο στο: https://www.espa.gr/Lists/Proclamations/Attachments/3042/dytel_2016.06.29_%20%209.ii.1.1.b.pdf[Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

ΚΕΚΣ- Διεύθυνση Κοινωνικής Ένταξης & Κοινωνικής Συνοχής (2021) *Η λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας για το έτος 2019*, Φεβρουάριος 2021, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Μακρυδημήτρης, Α. (2010). *Δημόσια διοίκηση: στοιχεία διοικητικής οργάνωσης*. Αθήνα: Σάκκουλα

Μπαλούρδος, Ν., Σαρρής, Α., Τραμουντάνης, Μ., & Χρυσάκης, Δ. (2014) *Ευάλωτες Κοινωνικά Ομάδες και διακρίσεις στην αγορά εργασίας*, ΕΚΚΕ (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών) Παπαζήση, Αθήνα.

Ν. 4019/2011. ΦΕΚ 216 Α. Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις.

Οδηγός Εφαρμογής & Λειτουργίας Κέντρων Κοινότητας (2016). [Online] Διαθέσιμο στο: https://www.mou.gr/elibrary/Guide_KentraKoinothtas2016.pdf [Προσπελάστηκε: 24/11/2021].

Πιπιλή, Α. (1997) Η «Βοήθεια στο Σπίτι» σε 112 δήμους της χώρας Διαθέσιμο στο: <https://www.tovima.gr/2008/11/24/archive/i-boitheia-sto-spiti-se-112-dimoys-tis-xwras/> [Προσπελάστηκε: 12/05/2022].

Σύλλογος Κοινωνικών Δομών για την Αντιμετώπιση της Φτώχειας (2022). Παραρτήματα Ρομά [Online] Διαθέσιμο στο: <https://skoindaf.gr/parartimata-roma/> [Προσπελάστηκε: 15/03/2022].

Τι Νέα Λάρισα (2021). Περιφέρεια Θεσσαλίας: Παρατείνεται μέχρι το 2023 η λειτουργία όλων των Κέντρων Κοινότητας. [Online] Διαθέσιμο στο: <https://tinealarissa.gr/2021/12/14/%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86%CE%AD%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%B1-%CE%B8%CE%B5%CF%83%CF%83%CE%B1%CE%BB%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B5%CE%AF%CE%BD%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9-%CE%BC/> [Προσπελάστηκε: 15/03/2022].

5^η Υγειονομική Περιφέρεια Θεσσαλίας (2022) Τοπικές Ομάδες Υγείας [Online] Διαθέσιμο στο: <https://www.dypethessaly.gr/tomy> [Προσπελάστηκε: 15/03/2022]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη
Φορολογική, Λογιστική και Χρηματοοικονομική
Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων

Η έρευνα αυτή διεξάγεται στα πλαίσια εκπόνησης διπλωματικής εργασίας με τίτλο «Ευπαθείς ομάδες ως μέρος του Ελληνικού Κοινωνικού Ιστού: Προγράμματα ενίσχυσης για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες - Οικονομικός αντίκτυπος και στρατηγικές διαχείρισης (των δομών) στήριξης των ευπαθών ομάδων» για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών «Φορολογική Λογιστική και Χρηματοοικονομική Διοίκηση Στρατηγικών Αποφάσεων» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Η συμβολή σας στην έρευνα είναι εξαιρετικά σημαντική. Το ερωτηματολόγιο τηρεί όλες τις αρχές ανωνυμίας και εμπιστευτικότητας όπως ορίζει το άρθρο 8 του χάρτη των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ΕΕ για το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Σας διαβεβαιώνω ότι τα αποτελέσματα προορίζονται αποκλειστικά για στατιστική ανάλυση της παρούσας έρευνας και δεν θα κοινοποιηθούν σε άλλους. Ο χρόνος που απαιτείται για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου είναι 10 λεπτά.

Σας ευχαριστώ πολύ εκ των προτέρων για την συνεισφορά και τον χρόνο σας!

Με εκτίμηση,

Παπάρα Στυλιανή

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Φύλο	☐ Άνδρας ☐ Γυναίκα
Ηλικία	☐ >30 ☐ 31-45 ☐ 46-60 ☐ 60 και άνω
Εκπαίδευση	☐ Απόφοιτος Δημοτικού ☐ Απόφοιτος Γυμνασίου ☐ Απόφοιτος Λυκείου ☐ Πτυχιούχος ΤΕΙ ☐ Πτυχιούχος ΑΕΙ ☐ Κάτοχος Μεταπτυχιακού ☐ Κάτοχος Διδακτορικού
Έτη λειτουργίας της δομής	☐ <1 ☐ 2-3 ☐ 4-5 ☐ 6-7 ☐ 8-9 ☐ Άνω των 10

Αριθμός εργαζομένων της επιχείρησης	☐ <1 ☐ 2-3 ☐ 4-5 ☐ 6-7 ☐ 8-9 ☐ Άνω των 10
Ποιοι είναι οι πληθυσμοί που απευθύνεστε κατά κύριο λόγο;	☐ Ευάλωτες ομάδες ☐ Ρομά ☐ Μετανάστες

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

	Παρακαλώ σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις για το περιεχόμενο της εργασίας σας (1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ εν μέρει, 3=Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=Συμφωνώ εν μέρει, 5=Συμφωνώ απόλυτα):					
1	Η εργασία μου, μου προσφέρει το αίσθημα της «σταθερότητας»	1	2	3	4	5
2	Η δουλειά μου με κάνει να αισθάνονται χρήσιμος/η	1	2	3	4	5
3	Η δουλειά μου με κάνει να αισθάνομαι δημιουργικός/η	1	2	3	4	5
4	Εργάζομαι περισσότερες ώρες από ότι προβλέπει το ωράριο μου για να ανταποκριθώ στις υποχρεώσεις	1	2	3	4	5
5	Ο φόρτος εργασίας μου προκαλεί άγχος που επηρεάζει αρνητικά την απόδοσή μου	1	2	3	4	5
6	Συνολικά, είμαι σε σημαντικό βαθμό ικανοποιημένος/η από τις συνθήκες εργασίας μου	1	2	3	4	5

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

	Παρακαλώ σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις για τις εργασιακές σχέσεις (1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ εν μέρει, 3=Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=Συμφωνώ εν μέρει, 5=Συμφωνώ απόλυτα):					
1	Οι προϊστάμενοι με επιβραβεύουν όταν το αξίζω	1	2	3	4	5
2	Από τους προϊστάμενους λαμβάνω την απαραίτητη υποστήριξη κατά την εκτέλεση των καθηκόντων μου	1	2	3	4	5
3	Οι προϊστάμενοι σέβονται την προσωπικότητα μου	1	2	3	4	5
4	Η κρίση των προϊσταμένων μου είναι δίκαιη	1	2	3	4	5
5	Έχω καλές σχέσεις με τους συναδέλφους μου	1	2	3	4	5
6	Η επικοινωνία και η συνεννόηση με τους συναδέλφους μου είναι ικανοποιητική	1	2	3	4	5
7	Υπάρχει έντονος ανταγωνισμός μεταξύ των συναδέλφων	1	2	3	4	5

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ: ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΕΣ

	Παρακαλώ σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις για τις προοπτικές εξέλιξης και τις αποδοχές (1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ εν μέρει, 3=Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=Συμφωνώ εν μέρει, 5=Συμφωνώ απόλυτα):					
1	Η διαδικασία εξέλιξης μου είναι δίκαιη	1	2	3	4	5
2	Η εκπαίδευσή μου, μου δίνει τα εφόδια να κάνω σωστά τη δουλειά μου	1	2	3	4	5
3	Η αμοιβή μου σε σχέση με εκείνες συναδέλφων μου σε άλλες υπηρεσίες / οργανισμούς είναι δίκαιες	1	2	3	4	5
4	Ο μηνιαίος μισθός μου συγκριτικά με το φόρτο εργασίας μου είναι ικανοποιητικός	1	2	3	4	5
5	Συνολικά, είμαι σε σημαντικό βαθμό ικανοποιημένος/η από τις αποδοχές που λαμβάνω	1	2	3	4	5

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

	Παρακαλώ σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις για τους οικονομικούς πόρους των δομών (1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ εν μέρει, 3=Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=Συμφωνώ εν μέρει, 5=Συμφωνώ απόλυτα):					
1	Η δομή χρηματοδοτείται από τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης	1	2	3	4	5
2	Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των αστεγών	1	2	3	4	5
3	Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των ανέργων	1	2	3	4	5
4	Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των Ρομά	1	2	3	4	5
5	Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την βοήθεια των μεταναστών	1	2	3	4	5
6	Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την πρόσληψη νέων εργαζομένων	1	2	3	4	5
7	Θα πρέπει να ενισχυθεί η χρηματοδότηση της δομής για την κατάρτιση των υπαρχόντων εργαζομένων	1	2	3	4	5
8	Πιστεύω πως η χρηματοδότηση των δομών θα πρέπει να γίνει αποκλειστικά μέσω ΕΣΠΑ	1	2	3	4	5

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ: ΟΦΕΛΗ ΔΟΜΩΝ

	Παρακαλώ σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις για τα οφέλη των δομών (1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ εν μέρει, 3=Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=Συμφωνώ εν μέρει, 5=Συμφωνώ απόλυτα):					
1	Η δομή παρέχει ουσιαστικό όφελος στους ωφελούμενους λόγω των επιδομάτων που παρέχει	1	2	3	4	5
2	Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους είναι κυρίως οικονομικό	1	2	3	4	5
3	Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους σχετίζεται με τις συνθήκες διαβίωσης	1	2	3	4	5
4	Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους είναι κυρίως η κοινωνική ενδυνάμωση	1	2	3	4	5
5	Το όφελος των δομών προς τους ωφελούμενους σχετίζεται κυρίως με την εύρεση εργασίας	1	2	3	4	5

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ: ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ ΔΟΜΩΝ

<p style="text-align: center;">Παρακαλώ σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις για τη στοχοθεσία των δομών (1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ εν μέρει, 3=Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=Συμφωνώ εν μέρει, 5=Συμφωνώ απόλυτα):</p>						
1	Η δομή στοχεύει στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων για τα επιδόματα που μπορούν να λάβουν	1	2	3	4	5
2	Η δομή στοχεύει στην ενημέρωση των ωφελούμενων για τους φορείς που μπορούν να απευθυνθούν όταν χρειάζεται	1	2	3	4	5
3	Η δομή στοχεύει στην εξυπηρέτηση των ωφελούμενων για τους τρόπους καταπολέμησης των προβλημάτων διαβίωσης, συνθηκών υγιεινής, μαθησιακής υποστήριξης παιδιών και εφήβων, ενδοοικογενειακής βίας, της ανεργίας	1	2	3	4	5
4	Η δομή στοχεύει στην στήριξη, ενδυνάμωση και ενεργοποίηση των γυναικών	1	2	3	4	5
5	Η δομή στοχεύει στην κοινωνική ένταξη	1	2	3	4	5
6	Η δομή στοχεύει στην παρακολούθηση της πορείας των ωφελούμενων, καθώς και του πληθυσμού του οικισμού με ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία	1	2	3	4	5
7	Η δομή στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου και άρση των στερεοτύπων και των προκαταλήψεων	1	2	3	4	5

ΕΝΟΤΗΤΑ Η: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΟΜΩΝ

<p style="text-align: center;">Παρακαλώ σημειώστε τον βαθμό συμφωνίας σας με τις παρακάτω προτάσεις για την αποτελεσματικότητα των δομών (1=Διαφωνώ απόλυτα, 2=Διαφωνώ εν μέρει, 3=Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ, 4=Συμφωνώ εν μέρει, 5=Συμφωνώ απόλυτα):</p>						
1	Σύμφωνα με την μέχρι τώρα εμπειρία μου, οι δομές βοηθούν σημαντικά τους ωφελούμενους	1	2	3	4	5
2	Θεωρώ πως οι οικονομικές ενισχύσεις είναι ζωτικής σημασίας για τους ωφελούμενους και θα πρέπει να συνεχιστεί η ενίσχυση τους διότι αυξάνει το βιοτικό επίπεδο των ωφελούμενων	1	2	3	4	5
3	Το ενδεχόμενο μονιμοποίησης των εργαζομένων των δομών θα τους κάνει πιο αποδοτικούς	1	2	3	4	5

4	Θεωρώ τον ρόλο των προγραμμάτων ΕΣΠΑ σημαντικό διότι αποφέρουν οικονομικό όφελος για τους δήμους και τις περιφερειακές ενότητες και για το σύνολο της κοινωνίας και της οικονομίας	1	2	3	4	5
---	--	---	---	---	---	---

ΕΝΟΤΗΤΑ Θ: ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ

1	Θεωρείτε πως οι υπάρχουσες ειδικότητες των δομών επαρκούν για την αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων;	☐ Ναι ☐ Όχι
2	Κρίνετε απαραίτητη την επέκταση της λειτουργίας των δομών;	☐ Ναι ☐ Όχι
3	Πιστεύετε πως μια προσωπική προσέγγιση με τον ωφελούμενο, κάτι σαν ιδιωτική εξυπηρέτηση σε ιδιαίτερα ευάλωτες περιπτώσεις θα ήταν επωφελής;	☐ Ναι ☐ Όχι

Ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας!